

ІНСТИТУТ ПРЕЗИДЕНТСТВА

в зарубіжних ЗМІ

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ІМЕНІ В.І. ВЕРНАДСЬКОГО

ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ

Відділ організації та використання документального фонду

ІНСТИТУТ ПРЕЗИДЕНТСТВА У ЗАРУБІЖНИХ ЗМІ

Інформаційно-реферативний бюлетень

Головний редактор

С.В. Полтавець, в.о. директора Фонду Президентів України,
канд. політ. наук, ст. наук. співроб.

Відповідальні за випуск

С.М. Польовик, зав. відділу організації та використання документального
фонду Фонду Президентів України, канд. наук із соц. ком.

Реферативні матеріали підготували

А.Г. Федорчук, А.В. Матвійчук, О.І. Макарова, С.М. Польовик, Т.І. Третяк,
Н.О. Моршна, Т.А. Ставерська, Т.О. Петрова, Д.В. Павленко, М.І. Хилько,
Д.В. Бондаренко

Заснований у 2018 році
Виходить один раз на місяць

Адреса редакції:

НБУВ, пр-т Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна
Тел. (044) 525-54-70
E-mail: fpu@nbuv.org.ua

Передрук – тільки з дозволу редакції

© Національна бібліотека України
імені В. І. Вернадського, 2018

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ІМЕНІ В.І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ

Передрук за погодженням

**ІНСТИТУТ ПРЕЗИДЕНТСТВА В ЗАРУБІЖНИХ
ЗМІ**

(інформаційно-реферативний бюлетень)

Випуск 11 (24)

(огляд матеріалів зарубіжних ЗМІ за 1 – 30 листопада 2020 р.)

Київ 2020

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	8
ВНУТРІШНЯ ПОЛІТИКА ПРЕЗИДЕНТІВ	13
АДМІНІСТРАЦІЯ ПРЕЗИДЕНТА	13
США	13
АКЦІЇ ПРОТЕСТУ	13
Білорусь	13
Болівія	13
Гватемала	14
Нігерія	15
Перу	15
США	15
Уганда	16
Франція	17
ДОСТРОКОВЕ ПРИПИНЕННЯ ПОВНОВАЖЕНЬ	17
Киргизстан	17
Косово	17
Перу	18
ЕКОНОМІЧНА І ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА	20
Білорусь	20
Індонезія	20
Колумбія	21
Ліван	21
Мексика	21
Нігерія	22
Перу	22
Південна Корея	22
Південно-Африканська Республіка	23
Україна	24
ЗАКОНОДАВЧІ ЗАСАДИ ІНСТИТУТУ ПРЕЗИДЕНТСТВА	24
Білорусь	24
ІНАВГУРАЦІЯ ПРЕЗИДЕНТА	25
Болівія	25
Танзанія	25
МІСЦЕВІ ВИБОРИ	26
Бразилія	26
НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА	27
Азербайджан	27
Нігерія	28
Сальвадор	28

ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я.....	29
<i>Алжир</i>	29
<i>Аргентина</i>	29
<i>Бразилія</i>	30
<i>Єгипет</i>	30
<i>Індонезія</i>	31
<i>Південно-Африканська Республіка</i>	31
<i>Португалія</i>	32
<i>Танзанія</i>	33
<i>Україна</i>	33
<i>Франція</i>	33
ПАРЛАМЕНТСЬКІ ВИБОРИ.....	34
<i>Буркіна-Фасо</i>	34
<i>М'янма</i>	35
ПРЕЗИДЕНТ І ВИКОНАВЧА ВЛАДА	35
<i>Вірменія</i>	35
<i>Замбія</i>	35
<i>Перу</i>	36
<i>США</i>	36
<i>Туреччина</i>	37
<i>Чилі</i>	38
ПРЕЗИДЕНТ І ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА	38
<i>Аргентина</i>	38
<i>Вірменія</i>	39
<i>Ірак</i>	39
<i>Перу</i>	39
<i>Росія</i>	40
<i>Узбекистан</i>	41
<i>Україна</i>	41
<i>Чилі</i>	42
ПРЕЗИДЕНТ І СУДОВА ВЛАДА.....	43
<i>Україна</i>	43
<i>Чилі</i>	45
ПРЕЗИДЕНТСЬКІ ВИБОРИ.....	45
<i>Буркіна-Фасо</i>	45
<i>Кот-д'Івуар</i>	46
<i>Молдова</i>	48
<i>США</i>	49
<i>Уганда</i>	63
<i>Росія</i>	64
ТУРИЗМ.....	64

<i>Домініканська Республіка</i>	64
МІЖНАРОДНА ПОЛІТИКА ПРЕЗИДЕНТІВ	65
АЗІЯ	65
<i>Іран</i>	65
<i>Південна Корея</i>	66
ЕКОНОМІЧНА ВІЙНА ТА САНКЦІЇ	66
<i>Білорусь</i>	66
<i>Росія</i>	67
<i>США</i>	67
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ	67
<i>Франція</i>	67
МІЖНАРОДНЕ ЕКОНОМІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО	68
<i>Мексика</i>	68
<i>Пакистан</i>	68
ООН	68
<i>Туреччина</i>	68
ПІВДЕННА АМЕРИКА	69
<i>Венесуела</i>	69
<i>Мексика</i>	69
ПІВНІЧНА АМЕРИКА	70
<i>Іран</i>	70
<i>Мексика</i>	70
<i>Польща</i>	70
ІМІДЖ ПРЕЗИДЕНТІВ	71
АЛЖИР	71
ГАМБІЯ	71
ГАНА	72
ГРУЗІЯ	72
ЄГИПЕТ	72
КЕНІЯ	73
ЛІВАН	73
МАЛІ	73
ПАНАМА	74
ПЕРУ	74
ПІВДЕННА КОРЕЯ	75
ПІВДЕННО-АФРИКАНСЬКА РЕСПУБЛІКА	75
САЛЬВАДОР	75
США	76

СЬЕРРА-ЛЕОНЕ	77
УКРАЇНА	77
ФРАНЦІЯ.....	79
ІНФОГРАФІКА	81

ПЕРЕДМОВА

У процесі дослідження актуальних проблем інституту президентства країн світу з 1 до 30 листопада 2020 року було проаналізовано 193 інформаційних повідомлень зарубіжних інтернет-ЗМІ. Матеріали стосувалися висвітлення та оцінки діяльності 72 президентів світу. Найбільшу активність у представленні різних аспектів функціонування інституту президентства у світі проявляли зарубіжні ЗМІ Великобританії (48 %), Німеччини (46 %) та США (42 %). Серед інформаційних сайтів, які досліджувалися в цьому огляді, слід особливо виділити міжнародний інформаційний мовник Німеччини Deutsche Welle (43 %), новостійний портал Великобританії Reuters (42 %) та китайське агентство новин Xinhua (27 %).

Аналіз показав, що з наявного загалу матеріалів, відібраних протягом означеного періоду, частіше висвітлюється діяльність президентів з питань внутрішньої політики (75 %), на другій позиції – оцінка іміджу президентів (16 %), третє місце у рейтингу займають публікації про міжнародну політику президентів (9 %). При цьому доля публікацій про внутрішню політику зросла на 9 % (з 66 % до 75 %) порівняно з попереднім місяцем. Зафіксовано також збільшення рівня уваги коментаторів до іміджевих оцінок президентів країн світу на 1 % (з 15 % до 16 %). Наразі частка питань міжнародної політики в зарубіжних ЗМІ зменшилася на 10 відсоткових пунктів (з 19 % до 9 %).

Більшість публікацій, що розкривають внутрішньополітичну діяльність президентів, присвячені проблемі президентських виборів у ряді країн (40 %). 11 % публікацій широко висвітлювали діяльність президентів у сфері охорони здоров'я. Активність зарубіжні ЗМІ проявили в оцінці відносин між президентом і органами законодавчої влади та впливу очільника держави на формування економічної і фінансової політики країни (по 8 % відповідно).

Президентські вибори, попри всесвітню пандемію, посіли провідне місце в матеріалах ЗМІ світу. Слід зазначити, що такі країни, як Буркіна-Фасо, Кот-д'Івуар,

Молдова і США протягом досліджуваного періоду обирали нового президента та стали об'єктами пильної уваги міжнародних оглядачів у цьому контексті. Передбачувано найбільший інтерес масмедіа виявили до президентських виборів у США, результати яких наразі переглядаються шляхом перерахунку голосів виборців у ряді штатів, ініційованого чинним президентом Дональдом Трампом. За оцінкою більшості ЗМІ, кандидат від Демократичної партії США Джо Байден набрав необхідну для перемоги кількість голосів виборців, обійшовши, таким чином, Дональда Трампа.

Світові інформаційні портали активно відслідковують повідомлення, присвячені боротьбі з Covid-19 у ряді країн світу, зосереджуючи увагу на діяльності глав держав у цьому напрямі. Серед країн, до яких була прикута увага новинних порталів у цьому аспекті, треба назвати Алжир, Аргентину, Бразилію, Єгипет, Індонезію, Південно-Африканську Республіку, Португалію, Танзанію, Україну, Францію. Найбільше публікацій ЗМІ присвятили президенту Франції Еммануелю Макрону, який своїм розпорядженням поступово скасував загальнодержавний режим блокування, оскільки намагається уникнути шкідливих наслідків для економіки, та анонсує появу нових вакцин проти Covid-19, які стануть доступними до кінця року.

Загалом питання внутрішньої політики президентів найбільше уваги привернули інтернет-ЗМІ таких країн, як США (25 %), Німеччина (24 %), Великобританія (18 %).

Стосовно іміджевих характеристик президентів країн світу зарубіжні інтернет-джерела відзначили такі країни, як Алжир, Гамбія, Гана, Грузія, Єгипет, Кенія, Ліван, Малі, Панама, Перу, Південна Корея, Південно-Африканська Республіка, Сальвадор, США, Сьєрра-Леоне, Україна, Франція. Оцінюючи імідж президента, як лідера країни, зарубіжні оглядачі найбільшу уваги приділили Дональду Трампу (55 %), Володимиру Зеленському (14 %) та Мартіну Віскаррі (12 %).

Безумовним лідером серед президентів, імідж яких найчастіше розглядався світовими ЗМІ, залишається президент США Дональд Трамп. Наразі оглядачі підводили підсумки чотирирічного терміну президентства Дональда Трампа, зазначаючи, що він є першим президентом США, який ніколи не обіймав виборні посади та не проходив військову службу, а це означає, що він вже увійшов в історію до того, як у січні 2017 р. прийняв присягу як 45-й президент Америки.

Президент України Володимир Зеленський привернув увагу світових новинних джерел через позитивний тест на Covid та подальшою госпіталізацією до державної клінічної лікарні «Феофанія», де стан здоров'я президента дозволив йому тримати спецв'язок з членами уряду та іншими чиновниками і продовжувати працювати за стандартним графіком.

Негативні коментарі на свою адресу викликав експрезидент Перу Мартін Віскарра, якому парламент оголосив імпічмент та висунув звинувачення в отриманні хабара на суму понад 600 тис. доларів у результаті розподілу підрядів за свідченнями чотирьох осіб, які співпрацюють зі слідством у справі про корупцію при будівництві в регіоні Мокегуа в 2011–2014 рр.

Слід відзначити, що лідерами серед країн, ЗМІ яких коментували та оцінювали імідж президентів країн світу, стали Великобританія (56 %), США (13 %) та Китай (10 %).

Серед матеріалів щодо діяльності президентів на міжнародній політичній арені за період, що досліджується в цьому огляді, превалювали матеріали, які висвітлюють політику президентів світу на азійському континенті та використання очільниками держав економічної війни та санкції для вирішення зовнішньополітичних завдань (по 23 % відповідно). Зумовила значний інтерес з боку світових ЗМІ й діяльність президентів Північної Америки, що склало 18 % від загальної кількості матеріалів означеної рубрики. Зарубіжні оглядачі опікувалися питаннями міжнародного економічного співробітництва між країнами різних

континентів та внутрішньополітичним курсом президентів Південної Америки (по 12 % відповідно).

Коментуючи міжнародну діяльність президентів країн Азії, світові ЗМІ здебільшого зосереджувалися на обговоренні заяви президента Ірану Хасана Рухані щодо співпраці з адміністрацією обраного президента США Джо Байдена, в результаті якої планується компенсувати помилки у відносинах між країнами, зроблені за часів президентської каденції Дональда Трампа. Посилення санкційного тиску в коментарях журналістів стосувалося, здебільшого, президента Білорусі Олександра Лукашенка, виходячи з тяжкості ситуації, що склалася в країні, і в зв'язку з триваючими репресіями щодо громадянського суспільства і активістів опозиції. Зовнішньополітичні проблеми країн Північної Америка міжнародні оглядачі аналізували в контексті ратифікації оборонної угоди між президентами США і Польщі, Дональдом Трампом і Анджеєм Дудою, яка закріпила посилення присутності військ США в європейській країні. Проблеми міжнародного економічного співробітництва потрапили в поле зору зарубіжних аналітиків стосовно заяви президента Пакистану Аріфа Алві щодо розвитку двосторонніх зв'язків з Китаєм та впровадження Китайсько-пакистанського економічного коридору (КПЕК) на користь жителів двох країн та регіону. Не залишився поза увагою світових інформаційних джерел і ультраправий президент Бразилії Жаїр Болсонару, який цього разу зумовив позитивні коментарі своєю агресивною політикою щодо експлуатації лісів Амазонії, оголосивши, що бразильська поліція розробила спосіб відстеження деревини, що експортується з Амазонки, за допомогою ізотопів.

Як показало проведене дослідження, міжнародна діяльність президентів країн світу стала об'єктом детального аналізу зарубіжними ЗМІ таких країн, як Німеччина (47 %), Великобританія (29 %), Китай (12 %).

Протягом досліджуваного періоду більшість публікацій електронних закордонних сайтів та порталів, що висвітлювали проблеми функціонування

інституту президентства у світі, мали нейтральне забарвлення (58 %). Значну частку становили повідомлення з негативним контекстом (28 %) і 14 % матеріалів мали позитивну модальність.

Щодо характеру повідомлень про інститут президентства в загальному ракурсі, то треба сказати, що найчастіше зарубіжні інформаційні джерела використовували негативну тональність, оцінюючи внутрішню політику президентів (20 %). Наразі відгуки в нейтральному ключі стосувалися, у своїй більшості, міжнародної політики президентів (70 %). Найбільшу частку позитивних оцінок містили матеріали, у яких аналізувався імідж президентів (20 %).

У ракурсі загальних рубрик стало відомо, що модальність повідомлень про інститут президентства сформувалася таким чином: інтернет-ЗМІ Німеччини (90 %) використовують нейтральний контекст у своїх повідомленнях; оцінка діяльності президентів у негативному ключі представлена в інформаційних повідомленнях новинних порталів Великобританії (40 %); інформаційні джерела США (12 %) здебільшого позитивно оцінюють окремі аспекти функціонування інституту президентства у світі.

Як показало проведене нами дослідження актуальних проблем інституту президентства в контексті їхнього висвітлення найвпливовішими зарубіжними ЗМІ, наявною є увага зарубіжних ЗМІ до внутрішньополітичної сфери ряду держав, які відзначилися, в першу чергу, виборами президентів у США, Буркіна-Фасо, Кот-д'Івуарі та Молдові. З 1 до 30 листопада 2020 р. у своїх повідомленнях світові масмедіа вивили схильність до нейтрального висвітлення особливостей функціонування інституту президентства загалом і президентів різних держав і країн світу, зокрема, уникаючи радикальних коментарів щодо висвітлення значущих і актуальних для суспільства подій.

ВНУТРІШНЯ ПОЛІТИКА ПРЕЗИДЕНТІВ

АДМІНІСТРАЦІЯ ПРЕЗИДЕНТА

США

Д. Байден обрав давнього радника Р. Клейна главою адміністрації

Обраний президент Д. Байден вибрав свого давнього радника Р. Клейна главою адміністрації в Білому домі. Р. Клейн очолить Білий дім, який, імовірно, буде поглинений реакцією на пандемію коронавірусу, і новому главі доведеться працювати з розділеним конгресом, у який може входити сенат під керівництвом республіканців. Р. Клейн виконував функції координатора заходів у відповідь на Ебола під час спалаху 2014 р. Д. Байден наголосив, що він вибрав Р. Клейна на цю посаду, тому що багаторічний досвід роботи у Вашингтоні підготував його до таких викликів. «Його глибокий, різноманітний досвід і здатність працювати з людьми будь-якого політичного спектра – це саме те, що мені потрібно від глави адміністрації Білого дому, коли ми знову об'єднуємо нашу країну», – сказав Д. Байден

(Associated Press. – New York, 2020. – 12.11. – <https://apnews.com/article/joe-biden-ap-top-news-ebola-virus-coronavirus-pandemic-ron-klain-4efa3dbd7c77fc572042e3c16e88d1d9>).

АКЦІЇ ПРОТЕСТУ

Білорусь

Білоруські силовики затримали сотні протестувальників під час «маршу сусідів»

Білоруські силовики затримали сотні протестувальників на мітингах у Мінську, які опозиція назвала «маршем сусідів», повідомляють місцева поліція та правозахисна група. Тисячі демонстрантів згурпувалися, переважно у віддалених житлових районах столиці, і пройшли вулицями міста, вимагаючи відставки президента **Олександра Лукашенка**. Поліція заявила, що в Мінську було затримано близько 250 учасників акцій протесту. «Йди геть, ти і твій ОМОН!» – скандували учасники акцій протесту

(Reuters. – London, 2020. – 29.11. – <https://www.reuters.com/article/idUSKBN2890J5>).

Болівія

Протести перешкоджають відновленню економіки Болівії, вважає новообраний президент

Обраний президент Болівії **Луїс Арсе** заявив, що протести жорстких противників його перемоги на виборах лише стримують економічне відновлення країни після року політичних негараздів. «Після майже року політичної, економічної та соціальної кризи настав час відбудови батьківщини. Наша боротьба спрямована відновити стабільність

життя усіх болівійців, які заслуговують на те, щоб жити в мирі. Протести лише затримують відновлення робочих місць і доходів, необхідних країні», – сказав Л. Арсе через Twitter

(*Xinhua.* – *Beijing,* 2020. – 04.11. – http://www.xinhuanet.com/english/2020-11/04/c_139489607.htm).

Гватемала

Поліцейські репресії проти демонстрації у Гватемалі посилили розрив між президентом та віце-президентом

Сотні молодих людей прорвалися до конгресу Гватемали і спалили територію Законодавчого управління, де зберігається вся законодавча документація. Розбивши вікна закладу, кілька мітингарів закинули факели всередину і навіть встигли відчинити двері конгресу та знищити меблі. Це спричинило кілька сутичок між протестувальниками та поліцією. День закінчився спаленими зупинками, знищенням пам'ятників та графіті з написом «убивці та корупціонери» на стінах конгресу. Не всі члени уряду захищають дії поліцейських, наприклад, віце-президент Гватемали Г. Кастільо наголосив, що «спалення конгресу і те, що сталося навколо цього, викликає сумніви, оскільки вандалізм і надмірне застосування сили поліції очевидні». Г. Кастільо намагався домогтися від президента вето на бюджет, затверджений у конгресі на 2021 р., відхилений населенням через незадоволення їхніх основних потреб. Серед затверджених пунктів виділяється збільшення витрат депутатів на харчування та придбання транспортних засобів, тоді як бюджет на боротьбу з недоїданням був скорочений. Це стало причиною того, що була проведена масова демонстрація. Однак президент країни **Александро Джамматтеї** проігнорував свого віце-президента і захистив проект бюджету, затверджений більшістю конгресу. З цієї причини Г. Кастільо запропонував обом звільнитися з посади «на благо країни»

(*El Mundo.* – *Madrid,* 2020. – 23.11. – <https://www.elmundo.es/internacional/2020/11/22/5fbaa2f221efa033248b4590.html>).

Суд звільнив усіх затриманих після демонстрацій у Гватемалі

Суд звільнив усіх затриманих після демонстрацій у Гватемалі, більшість яких були заарештовані за звинуваченням в участі у спаленні конгресу, хоча прокуратура не могла довести втручання жодного із затриманих. Тим часом протести повторилися у столиці країни, цього разу на чолі з корінними народами, які вимагали відставки президента **Александро Джамматтеї**, який попереджав, що протести можуть паралізувати країну, зібравши понад 100 тис. чоловік. Незважаючи на цю мобілізацію, президент розпочав зустрічі з різними секторами економіки та громадянським суспільством, щоб домовитися про внесення змін до чинного бюджету на наступний рік. Щоб зменшити критику, він оголосив про створення Комісії з перевірки бюджету, яка «забезпечить населенню спокій і впевненість у тому, що трансфери грошей здійснюються відповідно до закону»

*(El Mundo. – Madrid, 2020. – 25.11. –
<https://www.elmundo.es/internacional/2020/11/25/5fbde17dfdddf92a18b45f9.html>).*

Нігерія

Погрози, затримання та заморожені активи: протестувальники в Нігерії демонструють схему залякування

Приблизно за два тижні демонстрацій, які вимагали скасування суперечливого підрозділу поліції, який давно звинувачували у жорстоких діях, тисячі людей вийшли на вулиці по всій Нігерії. Уряд країни заявив, що розформує поліцейський підрозділ, відомий як Спеціальний загін проти розбійних нападів, і наказав кожному штату створити судові колегії для розслідування звинувачень у зловживанні поліцією. Але інтерв'ю з 18 активістами, адвокатами, які представляють протестувальників та правозахисників, демонструють схему залякування тих, хто брав участь у протестах. Крім затримань та заморожування активів Центральним банком, ті, кого опитували Reuters, заявили, що деякі учасники акцій протесту отримували погрози. Крім того, за словами опитуваних, вони підозрюють, що влада несе відповідальність за погрози, оскільки простежуються ознаки тактики, що використовувалася владою в минулому. Про масштаби затримань мирних протестувальників та застосовувану тактику залякування раніше не повідомлялося. Президент країни **Мухаммаду Бухарі** закликав мітингарів до терпіння, оскільки уряд «намагається задовольнити їх вимоги». Речники президента передали питання щодо протестів на розгляд військових та поліції

(Reuters. – London, 2020. – 30.11. – <https://www.reuters.com/article/idUSKBN28A19W>).

Перу

Перуанці вийшли на вулиці, щоб протестувати проти відставки президента

Тисячі перуанців узяли участь у загальнонаціональних маршах протестів, що відбуваються на тлі обурення громадськості з приводу відставки президента **Мартіна Віскарри**. Політичні експерти вважають, що це найбільші демонстрації в країні за два десятиліття. «Уряд не має контролю над вулицею і програє на міжнародному фронті», – зазначив політичний аналітик з Ліми К. Мелендес

*(Bloomberg. – New York, 2020. – 13.11. –
<https://www.bloomberg.com/news/articles/2020-11-13/peruvians-take-to-the-streets-to-protest-new-peru-government>).*

США

Заарештовані понад десятка протестувальників, які вимагають оголосити результати виборів

Поліція заарештувала десятки людей у Сіетлі, Міннеаполісі та Портленді відразу під час протестів з вимогою підрахунку всіх голосів на виборах у США, а більш дрібні групи, що підтримують президента **Дональда Трампа**, повернулися на місця збору даних

у штатах, в яких йде жорстка боротьба, з вимогою припинити підрахунок голосів. Губернатор штату Орегон К. Браун закликала Національну гвардію врегулювати заворушення в Портленді, який уже кілька місяців є ареною регулярних протестів. «Важливо довіряти процесу і системі, яка забезпечувала вільні й справедливі вибори в цій країні протягом десятиліть, навіть за часів великої кризи», – ідеться в заяві К. Браун. У Нью-Йорку сотні людей пройшли маршем по П'ятій авеню Манхеттена, а в Чикаго демонстранти пройшли маршем центром міста. Протестувальники також зібралися в таких містах, як Лос-Анджелес, Х'юстон, Піттсбург і Сан-Дієго

(*Associated Press.* – *New York, 2020.* – *05.11.* – <https://apnews.com/article/trump-backers-converge-michigan-arizona-0b5711044a940703045953fe7833d6aa>).

У США на тлі підрахунку голосів відбуваються численні протести

У США на тлі невизначеної ситуації після президентських виборів, у яких змагаються чинний президент, республіканець **Дональд Трамп** та ексвіцепрезидент, демократ Джо Байден, у багатьох містах відбулися протестні акції. Так, у Портленді в штаті Орегон поліцейські затримали 10 демонстрантів, а губернатор штату К. Браун залучила до охорони правопорядку національних гвардійців, щоб зупинити «поширення насильства». У місті Нью-Йорк, за даними поліції, було затримано 50 протестувальників. Демонстрації відбулися також в Атланті та Окланді. Учасники акцій вимагали, щоб у штатах, де ще не визначився переможець виборів, було продовжено підрахунок голосів

(*Deutsche Welle.* – *Bonn, 2020.* – *05.11.* – <https://p.dw.com/p/3ktam>).

Уганда

37 людей загинули в результаті заворушень в Уганді після арешту Бобі Вайна

Кількість загиблих у результаті протестів проти арешту кандидата в президенти Уганди і музиканта Б. Вайна збільшилася до 37. Це найсерйозніші заворушення в країні за десятиліття і очікується, що вони будуть ще більшими напередодні виборів на початку наступного року. Б. Вайн був звільнений під заставу у східному місті Іганга після арешту за звинуваченням у порушенні правил COVID-19, згідно з якими кандидати в президенти під час своїх виступів повинні збирати менше, ніж 200 людей. «Дайте президенту **Йовері Мусевені** знати, що ми не раби і не повинні погоджуватися бути рабами», – сказав Б. Вайн. Опозиціонер, якого багато разів заарештовували за останні роки, захопив ув'язу багатьох угандійців своїми наполегливими закликами до Й. Мусевені піти у відставку після 36 років перебування при владі

(*Associated Press.* – *New York, 2020.* – *20.11.* – <https://apnews.com/article/bobi-wine-kampala-health-elections-coronavirus-pandemic-5e0f669f868431ace6102162b7fa4e8a>).

Франція

Погроми на великій паризькій демонстрації проти суперечливого закону Е. Макрона про безпеку

У Франції поліцейські жорстоко побили темношкірого музичного продюсера, тому що він був на вулиці без захисної маски. Ударна хвиля після нападу чотирьох поліцейських на чорношкірого громадянина, заарештованого за те, що він не мав захисної маски, вивела десятки тисяч людей на вулиці Парижа та десяти французьких міст. Поліцейських заарештували, а президент країни **Емманюель Макрон** назвав їхні дії «неприйнятними». «Кадри насильства проти Мішеля Зеклера, які ми всі бачили, – це неприпустимо, для нас усіх це ганьба. У Франції не повинно бути насильства чи жорстокості, і неважливо, хто його виявляє. Франція не може миритися з ненавистю і расизмом», – написав Е. Макрон у Twitter.

(*El Mundo*. – *Madrid*, 2020. – 28.11. – <https://www.elmundo.es/internacional/2020/11/28/5fc2700c21efa0611a8b4570.html>).

ДОСТРОКОВЕ ПРИПИНЕННЯ ПОВНОВАЖЕНЬ

Киргизстан

В. о. президента Киргизстану подав у відставку для участі у президентських виборах

Садир Жапаров склав повноваження в. о. президента Киргизстану. «У зв'язку з висуненням своєї кандидатури на посаду президента Киргизстану Садир Жапаров склав повноваження виконувача обов'язків президента країни», – йдеться в повідомленні. С. Жапаров представив ЦВК країни пакет документів для висунення своєї кандидатури на посаду глави Киргизстану. На сьогодні, за повідомленням ЦВК, заяви подали 62 людини. Дострокові вибори президента країни призначені на 10 січня 2021 р.

(*Xinhua*. – *Beijing*, 2020. – 15.11. – http://www.xinhuanet.com/english/2020-11/15/c_139516683.htm).

Косово

Президент Косово подав у відставку після підтвердження звинувачень у військових злочинах

Президент Косово **Хашим Тачі** подав у відставку після того, як звинувачення у військових злочинах були підтверджені в міжнародному суді. «Я не дозволю собі виступати в суді як президента, і я сьогодні подаю у відставку, щоб захистити цілісність держави», – сказав Х. Тачі на пресконференції. Він також оголосив, що поїде до Гааги, штаб-квартири Спеціального суду щодо Косово, щоб добровільно здатися і захистити свою невинність перед цим судом. «Сьогодні, як ніколи, я прошу і закликаю вас не втрачати надію. Ми досягли свободи і незалежності і зараз ми розвиваємо державу», –

сказав Х. Тачі. Він також запевнив, що буде повноцінно співпрацювати з правосуддям і ще раз підтвердив свою невинуватість

(*El Mundo*. – *Madrid*, 2020. – 05.11. – <https://www.elmundo.es/internacional/2020/11/05/5fa3e40421efa097018b45c7.html>).

Президент Косово Хашим Тачі залишив посаду у зв'язку з висунутими проти нього звинуваченнями у військових злочинах

Президент Косова Хашим Тачі подав у відставку після того, як висунуті проти нього в червні звинувачення у вбивствах, викраденні людей і тортурах були остаточно затверджені. Тепер політика чекає міжнародний суд у Гаазі. «Я буду тісно співпрацювати з юстицією. Я вірю в правду, примирення, майбутнє нашої країни та суспільства. Тому сьогодні, як ніколи, я закликаю вас не втрачати надію, терпіння та віру», – сказав Х. Тачі на пресконференції в Приштині. Тимчасово виконувати обов'язки президента Косова буде голова парламенту Вйоса Османі

(*Euronews*. – *Paris*, 2020. – 05.11. – <https://www.euronews.com/2020/11/05/kosovo-s-president-hashim-thaci-steps-down-to-face-war-crimes-charges>).

Перу

Більшість конгресу проголосувала за імпічмент президента Перу

Президент Перу **Мартін Віскарра** був змушений покинути посаду, коли конгрес несподівано проголосував за імпічмент. Законодавці проголосували за усунення президента з посади через звинувачення в корупції, економічній кризі й неефективному управлінні під час пандемії. Голова конгресу М. Меріно складе присягу на посаду тимчасового виконувача обов'язків президента. «Я залишаю палац, увійшовши в нього з високо піднятою головою», – сказав М. Віскарра у своєму зверненні. Більшість аналітиків очікували, що М. Віскарра переживе голосування, оскільки він пережив попередню спробу імпічменту у вересні. Його відсторонення відбувається лише за п'ять місяців до наступних загальних виборів, які мають відбутись у квітні

(*Bloomberg*. – *New York*, 2020. – 10.11. – <https://www.bloomberg.com/news/articles/2020-11-10/peru-president-ousted-after-losing-impeachment-vote-in-congress>).

Конгрес Перу звільнив президента Мартіна Віскарру

Парламент Перу затвердив звільнення президента **Мартіна Віскарри** «через постійну моральну недієздатність», коли до президентських виборів залишилося лише п'ять місяців. Результат голосування на пленарному засіданні був вражаючим завдяки підтримці найвпливовіших партій у конгресі: 105 – за, 19 – проти та четверо утрималися. «Конгрес проголосував “за”. Історія та перуанський народ розсудять це рішення.

Відповідно до моїх демократичних переконань, я заявляю, що, не погоджуючись із рішенням конгресу, де править не розум, а голоси людей, які забули, кого вони представляють. Сьогодні я виходжу з палацу уряду, їду до свого дому, незважаючи на те, що існує незліченна кількість рекомендацій, щоб ми діяли в судовому порядку», – сказав М. Віскарра після зустрічі з Радою міністрів

*(El Mundo. – Madrid, 2020. – 10.11. –
<https://www.elmundo.es/internacional/2020/11/10/5fa9eec9fc6c8371158b45e2.html>).*

Конгрес Перу оголосив імпічмент президенту

Перуанський конгрес схвалив імпічмент президенту **Мартіну Віскаррі**, звинувативши його у хабарництві на посаді губернатора області. Клопотання про імпічмент щодо «постійної моральної недієздатності» проти президента перевищило межу 87 голосів: 105 голосів – за, 19 – проти та чотири утрималися. Опозиційні законодавці звинувачують президента в отриманні хабаря в обмін на надання громадських контрактів на виконання робіт, коли він був губернатором області

*(Xinhua. – Beijing, 2020. – 10.11. –
http://www.xinhuanet.com/english/2020-11/10/c_139505185.htm).*

Мануель Меріньйо стає президентом Перу після звільнення Мартіна Віскарри

Протести з гаслами: «Це була не законна заміна, це був переворот!» відбулися в Лімі, де **Мануель Меріньйо** здійснив акробатичний стрибок від головування в конгресі до поста президента. Раптове звільнення **Мартіна Віскарри** завдяки голосуванню в конгресі спричинило політичний землетрус, який пом'якшується лише тим, що президентські вибори вже призначені на квітень. «Наше перше зобов'язання полягає в тому, щоб поважати виборчий процес, який триває», – сказав М. Меріньйо під час своєї інавгурації, оточеної суперечками і обуренням громадян. Незважаючи на те, що він є квазіневідомим конгресменом, за кілька тижнів М. Меріньйо досяг 70 % національного неприйняття, на відміну від схвалення М. Віскарри понад 50 % громадян. «Це замаскований державний переворот. Обурення мільйонів перуанців повинно служити підставою для відставки кримінальних політиків та внесення змін на наступних виборах, які повинні відбуватися так чи інакше», – вимагає колишній мер Д. Форсайт, який керує всіма виборчими дільницями напередодні квітневих виборів

*(El Mundo. – Madrid, 2020. – 10.11. –
<https://www.elmundo.es/internacional/2020/11/10/5faaf0f9fc6c8330248b4598.html>).*

Президент Перу подав у відставку на тлі масових протестів

Президент Перу **Мануель Меріно** подав у відставку на тлі протестів, що розгорілися по всій країні після того, як він обійняв пост президента після усунення

експрезидента **Мартіна Віскарри**. «Я хочу повідомити, що подав у відставку ... і я закликаю до миру та єдності всіх перуанців», – сказав М. Меріно в телезверненні до нації. «Ніщо не виправдовує того, що законний протест повинен спричинити смерть перуанців», – сказав М. Меріно, додавши, що «ці події повинні бути ретельно розслідувані відповідними органами влади». «Я відданий Перу і я зроблю все можливе, щоб гарантувати конституційне правонаступництво, яке визначає конгрес», – сказав М. Меріно

*(Xinhua. – Beijing, 2020. – 16.11. –
http://www.xinhuanet.com/english/2020-11/16/c_139519126.htm).*

ЕКОНОМІЧНА І ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА

Білорусь

Підключення БілАЕС: О. Лукашенко назвав Білорусь «ядерною державою»

Президент Білорусі **Олександр Лукашенко** назвав запуск Білоруської атомної електростанції історичною подією для країни. Про це він заявив на церемонії підключення першого енергоблоку БілАЕС до об'єднаної енергосистеми Білорусі. «Усе так буденно, ніби метро побудували. Історичний момент – країна стає ядерною державою», – зазначив президент. У церемонії, крім О. Лукашенка, взяли участь державний секретар Союзної держави Росії і Білорусі Г. Рапота, генеральний директор російської компанії «Росатом» О. Лихачов і посол Росії в Білорусі Д. Мезенцев

(Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 07.11. – <https://p.dw.com/p/3kzHx>).

Індонезія

Індонезія використовує імпульс кризи для здійснення структурних реформ

Президент Індонезії **Джоко Відодо** заявив, що його країна скористалася імпульсом кризи внаслідок пандемії COVID-19, щоб здійснити структурні реформи. «У надзвичайний спосіб ми вдосконалюємо існуючі нормативні акти та бюрократію, щоб швидко рухатися вперед у часи кризи, щоб бути готовими відкрити двері для літніх людей та інвесторів якомога ширше», – сказав він у своєму виступі на віртуальному форумі Азіатсько-Тихоокеанського економічного співробітництва. За словами глави держави, кілька тижнів тому Індонезія прийняла загальний закон про створення робочих місць, намагаючись спростити норми з 79 законів до одного закону, маючи на меті створити якісний діловий та інвестиційний клімат для ділових людей, включаючи малий, середній бізнес та іноземних інвесторів. «Відкинуто складні процедури та норми, розірвано заплутані бюрократичні ланцюги ліцензування, які перешкоджали бізнесу та інвестиціям, зберігаючи нашу прихильність до захисту навколишнього середовища», – сказав президент

*(Xinhua. – Beijing, 2020. – 19.11. –
http://www.xinhuanet.com/english/2020-11/19/c_139528440.htm).*

Колумбія

Президент Колумбії рекламує день без податків для відновлення економіки

Президент Колумбії **Іван Дуке** закликав громадськість використовувати третій і останній у цьому році День без ПДВ, щоб пожвавити економіку країни, яка постраждала від пандемії. Податок на додану вартість, який у Колумбії встановлений на рівні 19 %, буде призупинено на 24 год. для всіх роздрібних продажів у суботу. «Це дуже важливий день, щоб оживити нашу економіку і робити це відповідально», – сказав І. Дуке, закликавши людей робити покупки на свята, уникати скупчення людей, носити маски для обличчя і зберігати соціальне дистанціювання. Міністерство торгівлі, промисловості і туризму повідомило про первинні результати зростання продажів більш ніж на 30 %, які, як очікується, перевищать 5 трлн песо (1,370 млрд дол.). Попередні Дні без ПДВ припадали на червень і липень відповідно

(*Xinhua.* – *Beijing,* 2020. – 20.11. – http://www.xinhuanet.com/english/2020-11/22/c_139534469.htm).

Ліван

Президент Лівану пообіцяв відновити судово-медичний аудит

Президент Лівану **Мішель Аун** заявив, що судово-медичний аудит Центрального банку Лівану є життєво важливим для боротьби з корупцією, і що він буде діяти, щоб повернути його на правильний шлях після відмови консалтингової компанії. М. Аун у телевізійній промові заявив, що «перешкоди на основі інтересів» були введені, щоб зірвати аудит, що є ключовою вимогою іноземних донорів та Міжнародного валютного фонду допомогти Лівану вийти з фінансового краху

(*Reuters.* – *London,* 2020. – 20.11. – <https://uk.reuters.com/article/idUKD5N2GH015>).

Мексика

Президент Мексики оголосив про новий інфраструктурний пакет

Президент Мексики **Андрес Мануель Лопес Обрадор** заявив, що його адміністрація збирається оприлюднити другий пакет інфраструктурних проєктів, який включає участь приватного сектора. Президент повідомив, що зустрінеться з президентом Координаційної ради бізнесу К. Салазаром та іншими керівниками бізнесу, щоб переглянути пропозицію, яка включатиме ідеї, спрямовані на стимулювання економіки країни. «Ми збираємось оголосити про другий пакет інфраструктурних ініціатив, який буде реалізований за участю національного приватного сектора», – сказав А. М. Лопес Обрадор на пресконференції

(*Xinhua.* – *Beijing,* 2020. – 07.11. – http://www.xinhuanet.com/english/2020-11/07/c_139497320.htm).

Нігерія

Президент Нігерії М. Бухарі підписав поправки до закону про банківську діяльність

Президент Нігерії **Мухаммаду Бухарі** підписав Закон «Про внесення змін до законопроекту про банки та інші фінансові установи», який спрямований на покращення стягнення позик та загальну стійкість фінансової системи країни. «Ключовою особливістю закону є запровадження кредитного трибуналу для поліпшення стягнення за позиками та вирішення проблеми недієвих позик у фінансовій системі», – зазначив представник президента Г. Шеху

(Bloomberg. – New York, 2020. – 13.11. – <https://www.bloomberg.com/news/articles/2020-11-13/nigerian-president-buhari-signs-amended-banking-bill-into-law>).

Перу

Тимчасовий президент Перу дивиться на новий борг на тлі економічних та політичних криз

Тимчасовий президент Перу **Франсіско Саґасті** у своєму першому інтерв'ю після вступу на посаду на тлі політичної кризи в країні заявив, що «Перу планує залучити новий державний борг у короткостроковій перспективі з метою фінансування глибокого бюджетного дефіциту в країні Анд та погашення відсотків за старим боргом у 2021 р.». «Наша країна має можливості залучати борг за відносно розумними процентними ставками», – додав Ф. Саґасті, центристський депутат, який очолив країну після найбільш гарячих демонстрацій у Перу за останні десятиліття. Перу було історією економічного успіху протягом майже трьох десятиліть, але пандемія коронавірусу сильно вдарила по гірничорудній економіці країни, піднявши рівень бідності. Уряд експрезидента **Маргіна Віскарри** запустив один з найбільших економічних пакетів регіону для подолання коронавірусної кризи, включаючи грошові перекази для найбільш вразливих, навіть коли гірничодобувна промисловість зазнала блокування. Пакет стимулів обійдеться приблизно в 20 % від допандемічного валового внутрішнього продукту Перу, хоча цього року економіка скоротиться на 12,5 %, а податкові надходження зменшилися на 30 %. Ф. Саґасті вважає, що «гірничодобувна промисловість є ключовою, існують інші галузі, такі, як сільське господарство, рибальство та лісове господарство, які мають величезний потенціал для зростання»

(Reuters. – London, 2020. – 20.11. – <https://uk.reuters.com/article/idUKKL1N2I61JH>).

Південна Корея

Президент Південної Кореї Мун Чже Ін відхиляє пропозицію міністра фінансів звільнитися

Президент Південної Кореї **Мун Чже Ін** відхилив пропозицію міністра фінансів Хона Нам-кі подати у відставку, у зв'язку з реакцією громадськості на плани посилення

податкових правил для великих акціонерів. Уряд планував обкласти податком на прибуток від капіталу вітчизняних інвесторів, які володіють акціями на суму понад 300 млн вон (264 тис. дол.) в одній компанії. Зараз цей поріг залишиться на рівні 1 млрд вон. Економіка Південної Кореї демонструє висхідні ознаки її відновлення після спадання гострої фази пандемії. «Економіка має змогу перейти в нормальну фазу в першій половині 2021 р. після одужання від шоку коронавірусу», – заявив Ч. І. Мун

(*Bloomberg. – New York, 2020. – 03.11. – <https://www.bloomberg.com/news/articles/2020-11-03/south-korea-s-moon-rejects-finance-minister-s-offer-to-quit>*).

Південно-Африканська Республіка

Президент Південно-Африканської Республіки посилив владу завдяки судовим переслідуванням

Спеціальний слідчий підрозділ поліції видав ордер на арешт генерального секретаря Африканського національного конгресу Е. Магашуле. Успішне судове переслідування стосується економічного аудиту попередників і призведе до виснаження головного політичного конкурента Е. Магашуле. Надалі це послабить партійну фракцію, яка виступає проти економічної програми президента. Завдяки цьому **Матамела Сиріл Рамафоса** переходить до цементування політичного контролю та отримує більший простір для здійснення непопулярних бюджетних скорочень. М. С. Рамафоса відстоював призупинення розкрадання державних коштів, яке відбувалося під час дев'ятирічного правління його попередника **Якоба Зуми**. Він також хоче, щоб уряд інвестував 100 млрд рандів (6,3 млрд дол.) у нову інфраструктуру з метою стимулювання в 10 разів більших витрат приватних інвесторів та заморожування зарплат державних службовців на три роки, щоб допомогти контролювати витрати

(*Bloomberg. – New York, 2020. – 10.11. – <https://www.bloomberg.com/news/articles/2020-11-10/south-africa-s-president-tightens-grip-as-main-rival-faces-trial>*).

Південно-Африканська Республіка інвестує 62 млрд дол. в інфраструктуру

Оскільки прогнозується ріст економіки ПАР майже на 8 % у 2020 р., президент **Матамела Сиріл Рамафоса** заявив, що уряд надає пріоритет економічним реформам та масовим інвестиціям в інфраструктуру. «Протягом найближчих чотирьох років ми сподіваємося інвестувати 1 трлн рандів (62,4 млрд дол.) в інфраструктуру», – сказав президент на засіданні з підготовки проєктів у галузі інфраструктури в ПАР. Він заявив, що уряд готовий відбудувати економіку та залучати нові інвестиції після спустошення пандемією. «Ключовим пріоритетним втручанням є сприяння інвестиціям у інфраструктуру та підтримка їх реалізації, однак пандемія дуже негативно впливає на економічну діяльність», – зазначив президент

(Xinhua. – Beijing, 2020. – 04.11. –
http://www.xinhuanet.com/english/2020-11/04/c_139488767.htm).

Україна

В. Зеленський представив пакет з підтримки бізнесу під час карантину

До Верховної Ради України найближчим часом буде подано законопроекти щодо заходів для економічної підтримки громадян та бізнесу у зв'язку з карантинними обмеженнями. Про це повідомив Президент України **Володимир Зеленський** у своєму блозі. Відповідно до законопроектів, фізичні особи-підприємці та наймані працівники, чия сфера діяльності потрапляє під закриття через карантин, отримають матеріальну допомогу в розмірі 8 тис. грн. За словами В. Зеленського, допомогу за цією програмою зможуть отримати понад мільйон громадян, а її загальний обсяг становитиме майже 10 млрд грн. Крім того, суб'єкти господарювання одержать одноразову матеріальну допомогу для збереження робочих місць. «Це буде сума, пропорційна часу, так званого, простою, у розмірі до 8 тис. грн на одного працівника», – пообіцяв В. Зеленський

(*Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 24.11. – <https://p.dw.com/p/3ll3c>*).

ЗАКОНОДАВЧІ ЗАСАДИ ІНСТИТУТУ ПРЕЗИДЕНТСТВА

Білорусь

О. Лукашенко запевнив, що не буде президентом після зміни конституції

Президент Білорусі **Олександр Лукашенко** стверджує, що не керуватиме країною після ухвалення нової конституції. Він також виступає за скорочення повноважень свого наступника. «Ніяку конституцію я під себе не роблю. З новою конституцією я вже з вами президентом працювати не буду», – сказав О. Лукашенко на зустрічі з колективом однієї з лікарень у Мінську. Президент також заявив, що вважає неправильним залишити після себе чинну конституцію країни. «Мене що в цій ситуації хвилює: незнайомому президенту таку конституцію віддавати не можна. Буде біда», – стверджує О. Лукашенко «Казахстан, Росія, ми – мабуть, ось три просунутих держави, які мають таку серйозну жорстку конституцію, де від рішення президента залежить усе. З цієї точки зору, розуміючи, що, не дай Боже, прийде людина і захоче розв'язати війну та інше (...). Так, треба нам створити нову конституцію, але вигідну для нашої країни, щоб потім країна не обвалилася», – вважає президент. При цьому О. Лукашенко запевнив, що «є прихильником нової конституції», і переконаний у необхідності скоригувати повноваження глави держави

(*Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 27.11. – <https://p.dw.com/p/3lvPy>*).

Під тиском Росії Олександр Лукашенко заявив, що піде з посади з прийняттям нової конституції

Президент Білорусі **Олександр Лукашенко** знову пообіцяв нову конституцію з меншими повноваженнями президента. Але цього разу він оголосив, що з новою затвердженою конституцією він залишить владу. О. Лукашенко, який місяцями намагався придушити акції протесту у своїй країні щодо ідеї конституційної реформи, зазначив, що не має наміру виконувати обов'язки президента після схвалення реформи. Він зробив заяву на наступний день після того, як міністр закордонних справ Росії С. Лавров прибув до Мінська з першим робочим візитом після президентських виборів 9 серпня, названих білоруською опозицією «монументальним шахрайством». Москва зацікавлена в контрольованій зміні режиму. Росія уникала засудження насильства та зловживань з боку міліції, але цього разу С. Лавров тиснув на О. Лукашенка публічно, щоб він виконав свою «обіцянку» та здійснив конституційну реформу. «Звичайно, ми зацікавлені в тому, щоб ситуація була спокійною, стабільною і ми вважаємо, що початок конституційної реформи, ініційованої керівниками країни, міг би цьому сприяти», – сказав С. Лавров

(*El Mundo. – Madrid, 2020. – 207.11. – <https://www.elmundo.es/internacional/2020/11/27/5fc1238cfdfffe5b48b4586.html>*).

ІНАВГУРАЦІЯ ПРЕЗИДЕНТА

Болівія

У тіні Ево Моралеса новий президент Болівії Луїс Арсе обіцяє поміркований соціалізм

Луїс Арсе, до обрання президентом, керував економікою країни понад десяти років під керівництвом колишнього лідера **Ево Моралеса**, який подав у відставку минулого року після виборів, спричинених спірними заявами про фальсифікації, що викликало широкі протести. Церемонія інавгурації Л. Арсе відбудеться на тлі бурхливої політичної напруженості, що залишається в країні, і майбутнього повернення Е. Моралеса з еміграції в Аргентині. Очікується, що політичні лідери, у тому числі президент Аргентини **Альберто Фернандес**, парагвайський керівник **Маріо Абдо Бенітес**, іранський лідер **Хассан Рухані**, іспанський король **Феліпе VI** та віце-президент Венесуели **Д. Родрігес**, будуть присутні на церемонії інавгурації

(*Reuters. – London, 2020. – 06.11. – <https://www.reuters.com/article/idUSKBN27M2JM>*).

Танзанія

Президент Танзанії після сумнівних виборів склав присягу на другий термін

У Танзанії після проведення спірних виборів, які опозиція визнала шахрайськими, пройшла церемонія інавгурації **Джона Магуфулі** на другий термін. Він пообіцяв підтримувати мир і стабільність у східноафриканській державі. Під час голосування в жовтні він переміг із результатом 84,4 %. «Така перемога була потрібна не тільки для панівної партії, але і для всієї Танзанії», – сказав Д. Магуфулі. Вимоги опозиції щодо формування незалежних виборчих органів на материковому та напівавтономному архіпелазі Занзібар, а також можливість проведення нових виборів, не розглядалися

(*Bloomberg.* – *New York,* 2020. – 05.11. –
<https://www.bloomberg.com/news/articles/2020-11-05/tanzania-president-sworn-for-second-term-after-disputed-election>).

Обраний президент Танзанії Д. Магуфулі вступив на посаду

Обраний президент Танзанії **Джон Магуфулі**, виступаючи на інавгурації, пообіцяв наполегливо працювати після переобрання. «Переконлива перемога, дарована мені на виборах танзанійцями, – це величезним борг, який я повинен виплачувати, напружено працюючи день і ніч над вирішенням проблем, що стоять перед нами», – сказав Д. Магуфулі. Голова Національної виборчої комісії С. Кайджаге вручив свідоцтво про перемогу кандидату в депутати від Д. Магуфулі, новообраному віцепрезиденту С. С. Хассану

(*Xinhua.* – *Beijing,* 2020. – 01.11. –
http://www.xinhuanet.com/english/2020-11/01/c_139483200.htm).

МІСЦЕВІ ВИБОРИ

Бразилія

Електронне голосування в Бразилії: найсучасніші технології в останньому закутку джунглів

У Бразилії голосування відбувається в електронному режимі з 1990-х років. Виборча система країни є однією з найдосконаліших і найбезпечніших у світі та однією з причин національної гордості. Наразі в Бразилії знову відбудуться вибори, під час яких майже 148 млн бразильців отримають право голосувати на муніципальних виборах. По всій країні вже готові понад півмільйона електронних виборчих скриньок. «Ми були не першими, але сьогодні ми є світовими лідерами у процесі електронного голосування. Ми організуємо найбільші комп'ютеризовані вибори на планеті. Ми четверта за величиною демократія у світі, й у нас є електронна скринька для голосування у всіх пунктах голосування», – з гордістю розповідає секретар інформаційних технологій Вищого виборчого суду Бразилії. Користування електронними урнами серед джунглів не є проблемою, адже багато з них мають автономний акумулятор. Крім того, у села корінних народів, де ресурсів менше, інвестують більше в технології, створюючи там супутникові станції передачі. У результаті центральні комп'ютери перераховують до 120 тис. голосів у сек. Саме тому на президентських виборах 2018 р. Бразилії знадобилося всього 2 год. 16 хв., щоб дізнатися, що наступним президентом стане **Жаїр Болсонару**

(*El Mundo.* – *Madrid,* 2020. – 29.11. –
<https://www.elmundo.es/internacional/2020/11/29/5fc3ab1e21efa03d258b4601.html>).

Ж. Болсонару програв у головних містах Бразилії

Другий тур муніципальних виборів у Бразилії підтвердив програш **Жаїра Болсонару** в першому турі. Після того, як його союзники не змогли просунути в головних містах країни, він втратив важливі оплоти, починаючи з Ріо-де-Жанейро, своєї виборчої вотчини. Втрата є не лише кількісною, але й символічною, оскільки певним чином Ріо є колыскою болсонаризму. Нинішній мер міста, М. Кривелла, вже мав дуже низький рівень популярності серед громади, але вірив, що агітація за Ж. Болсонару зробить чудо в останню хвилину, але цього не сталося. М. Кривелла отримав удар від ексмера Е. Паеса, програвши 35 % проти 64 % голосів

(El Mundo. – Madrid, 2020. – 30.11. – <https://www.elmundo.es/internacional/2020/11/30/5fc42af721efa0d0688b45b0.html>).

Виборці в Бразилії обирають мерів на тлі збільшення кількості випадків COVID-19 та насильства

Бразильські виборці в 57 містах, включаючи 18 столиць штатів, повернулися до виборчих дільниць для повторних виборів мера на тлі збільшення кількості випадків COVID-19 та насильства, пов'язаного з убивствами та нападами на кандидатів. Уражені другою кількістю смертності у світі від коронавірусу та глибокою економічною кризою, бразильці в основному проголосували за досвідчених політиків від традиційних партій. Виборці в Сан-Паулу переобрали правоцентристського мера на новий чотирирічний термін у найбільшому місті та фінансовому центрі Бразилії. Він перемаг лівого опонента, який заявив, що за 48 год. до відкриття виборчих дільниць отримав позитивний результат на COVID-19. Перемога Б. Ковас підвищила рівень губернатора Сан-Паулу Ж. Дорія, потенційно сильного противника ультраправого президента **Жаїра Болсонару**, який планує переобратися на другий термін у 2022 р. Кандидат Ж. Болсонару на пост мера найбільшого міста країни зайняв четверте місце в першому турі голосування

(Reuters. – London, 2020. – 30.11. – <https://www.reuters.com/article/idUSKBN28911B>).

НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА

Азербайджан

Президент Азербайджану привітав передачу Вірменією Агдамського району

Президент Азербайджану заявив, що його війська встановили контроль над Агдамським районом, територією, переданої Вірменією за угодою про припинення вогню, що поклало край бойовим діям за Нагірний Карабах. Перемир'я, укладене за посередництва Росії, передбачало, що Вірменія передасть контроль над деякими територіями за межами Нагірного Карабаху Азербайджану. Агдам мали перевернути першим. «Сьогодні з почуттям нескінченної гордості я інформую свій народ про звільнення Агдама», – сказав президент Азербайджану **Ільхам Алієв** у зверненні до народу. Натовпи людей з національними прапорами зібралися в столиці Азербайджану Баку, щоб відсвяткувати передачу Агдамського району

(Associated Press. – New York, 2020. – 20.11. –
<https://apnews.com/article/army-azerbaijan-armenia-russia-2d0d88c012fdd16732cecd35d134cabf>).

Війна за Нагірний Карабах: І. Алієв заявив про взяття міста Шуша

Президент Азербайджану **Ільхам Алієв** заявив про взяття азербайджанськими військами міста Шуша у Нагірному Карабасі. «З величезним почуттям гордості я заявляю, що місто Шуша звільнене від вірменської окупації. Шуша наша! Карабах наш!», – наголосив І. Алієв. Місто є одним з ключових у Нагірному Карабасі – воно розташоване лише у 11 км від столиці сампроголошеної Нагірно-Карабаської республіки Степанакерта на висоті над дорогою, яка поєднує столицю з Вірменією. При цьому у Шуші до початку війни більшість населення становили саме азербайджанці

(*Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 08.11. – <https://p.dw.com/p/311LR>*).

Нігерія

Нігерія ховає 43 фермерів, убитих бойовиками, на тлі десятків зниклих безвісти

Жителі села штату Борно в Нігерії поховали 43 фермерів, загиблих у результаті нападу ісламістських бойовиків, водночас як сили безпеки шукали десятки зниклих безвісти. Хоча визнання відповідальності не відбулося, але раніше аналогічні розправи вчиняли Б. Харам або західноафриканська «Ісламська держава», які активно діють у районі, де ісламські бойовики вбили щонайменше 30 тис. людей. Президент Нігерії **Мухаммаду Бухарі** засудив убивства і сказав, що «вся країна постраждала». У Забармарі десятки скорботних оточили тіла, які були загорнуті в білі могильні кожухи та розміщені на дерев'яних піддонах, коли священнослужителі проводили службу за померлих

(*Reuters. – London, 2020. – 29.11. – <https://www.reuters.com/article/idUSKBN2890FU>*).

Сальвадор

У Сальвадорі заарештували бандитське угруповання

У Сальвадорі перед зібраними репортерами були представлені сотні членів сальвадорських банд, що яскраво демонструє політику протистояння президента **Наїба Букеле** та злочинців, з якими він бореться. Близько 600 членів банди «Сальвадор» (MS-13) та її суперника «Барріо 18» становили основну частину затриманих, після однотижневих арештів у сусідніх Гватемалі та Гондурасі. Затриманих продемонстрували пресі, що є загальною тактикою, якою керується Н. Букеле. Серед інших злочинів, за словами представників влади, затримані звинувачуються у вбивствах, викраденнях і торгівлі людьми. У квітні Н. Букеле спровокував гнів правозахисних груп, опублікувавши в соціальних мережах неприємні фотографії сотень напівголих ув'язнених членів банди, щільно стиснутих у ряди, незважаючи на бурхливу пандемію. Міністр безпеки назвав більшість нещодавно затриманих «терористами» після того, як їх зібрали на відкритому майданчику важкоозброєні солдати, майже всі затримані були в масках. Урядові дані

показують, що рівень убивств цього року упав майже наполовину порівняно з аналогічним періодом минулого року, що, на думку Н. Букеле, зумовлене «більшою присутністю військових та поліцейських на вулицях»

(Reuters. – London, 2020. – 29.11. – <https://www.reuters.com/article/idUSKBN28902M>).

ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

Алжир

Президент Алжиру отримав позитивний тест на коронавірус у Німеччині

Президент Алжиру **Абдельмаджид Теббун** отримав позитивний результат на коронавірус. Лікування проходить у німецькій лікарні, куди він прилетів минулого тижня після того, як заразилися вірусом його помічники. Стан його здоров'я «поступово покращується», – повідомила державна служба APS, посилаючись на заяву президента

(Bloomberg. – New York, 2020. – 03.11. – <https://www.bloomberg.com/news/articles/2020-11-03/algeria-s-president-diagnosed-with-coronavirus-ennahar-reports>).

Аргентина

Президент Аргентини та міністри в превентивній ізоляції після контакту з хворим на коронавірус

Президент Аргентини **Альберто Фернандес** та кілька його міністрів розпочали профілактичну ізоляцію після тісного контакту з чиновником, інфікованим коронавірусом. А. Фернандес отримав негативний результат тесту на COVID-19, але, тим не менш, залишатиметься в ізоляції. Його міністри закордонних та внутрішніх справ, а також міністр з гендерних питань усе ще чекають результатів відповідних тестів. Аргентина перебуває серед країн, які найбільше постраждали від COVID-19. У країні зареєстровано 1,27 млн випадків захворювання та 34 531 смерть. Щоденний рівень зараження в країні почав сповільнюватися в останні тижні, що вказує на те, що криза, можливо, минула свій пік

(Reuters. – London, 2020. – 12.11. – <https://www.reuters.com/article/idUSL1N2HX2MN>).

Аргентина працює над схемою масової вакцинації проти COVID-19

Президент Аргентини **Альберто Фернандес** заявив, що уряд розробляє схему масової вакцинації проти COVID-19, яка буде розпочата до кінця 2020 р. або перших тижнів 2021 р. «Ми працюємо невтомно, щоб до кінця року або до перших тижнів наступного в Аргентині вже була запроваджена система масової вакцинації», – ідеться в заяві А. Фернандеса, опублікованій його офісом. «Аргентина співпрацює з Росією, щоб розпочати вакцинацію аргентинського населення проти COVID-19 у січні та лютому 2021 р.», – сказав А. Фернандес

(*Xinhua.* – *Beijing,* 2020. – 19.11. –
http://www.xinhuanet.com/english/2020-11/19/c_139525736.htm).

Бразилія

Бразилія перевищила 6 млн випадків захворювання на COVID-19 і починає боятися другої хвилі

За даними Міністерства охорони здоров'я, з початку пандемії Бразилія вже підтвердилося понад 6 млн інфекувань на COVID-19. Переважна більшість пацієнтів (понад 5,4 млн) вже одужали. За останні дні було зареєстровано понад 38 тис. нових випадків, що є одним з найвищих показників за останні тижні. Смертність також значно зросла. Зареєстровано 552 смерті четвертий день поспіль. Дані починають викликати тривогу, оскільки за останні місяці Бразилія досягла певної стабільності в розповсюдженості захворювання. Але президент **Жаїр Болсонару** чітко дав зрозуміти, що не має наміру вживати жодних заходів для припинення інфікування та смертності. Він підтвердив, що гіпотеза про другу хвилю, про яку всі говорять, є «нісенітницею» і якщо вона відбудеться, з нею доведеться зіткнутися відкрито. «Від цього немає потреби втікати, втікати від реальності. Ми повинні перестати бути країною диваків», – сказав президент

(*El Mundo.* – *Madrid,* 2020. – 21.11. –
<https://www.elmundo.es/internacional/2020/11/21/5fb84efb21efa038768b45c3.html>).

Бразилія припинила випробування вакцини китайського виробництва через «несприятливий серйозний випадок»

Вакцина CoronaVac викликала суперечки в Бразилії, де президент **Жаїр Болсонару** поставив під сумнів її передбачувану ефективність. Минулого місяця він публічно відкинув її, заявивши, що «бразильців не використовуватимуть як піддослідних кроликів». Заява послідувала за новиною про те, що його міністр охорони здоров'я Е. Пасуелло погодився придбати дози CoronaVac. Ж. Болсонару часто висловлював недовіру до Китаю, особливо під час передвиборної кампанії 2018 р., хоча на посаді він дещо пом'якшив свою риторичку

(*Euronews.* – *Paris,* 2020. – 10.11. –
<https://www.euronews.com/2020/11/10/brazil-halts-trials-of-chinese-made-vaccine-due-to-adverse-serious-event>).

Єгипет

Президент Єгипту заявив, що вакцина проти COVID-19 «недоступна» в Єгипті до середини 2020 р.

Президент Єгипту **Абдель Фаттах Ас-Сісі** заявив, що вакцини проти нового коронавірусу будуть доступні в Єгипті до середини 2020 р. Про це президент сказав у телевізійній промові під час зустрічі з прем'єр-міністром М. Мадбулі та низкою міністрів

для обговорення пандемічної кризи. Президент наголосив, що уряд підпише контракти за кілька днів до придбання вакцин, додавши, що вакцини можуть бути доставлені в Єгипет у період з липня до грудня 2021 р. За його словами, науковий комітет, який стежить за недавно розробленими вакцинами від COVID-19, вирішить, які вакцини буде купувати уряд. Звертаючись до єгипетського народу, А. Ф. Ас-Сісі попередив, що пандемія все ще триває, і закликав науковий комітет вжити превентивних заходів, щоб уникнути нових інфекцій.

(Xinhua. – Beijing, 2020. – 25.11. – http://www.xinhuanet.com/english/2020-11/25/c_139540859.htm).

Індонезія

Індонезія розпочне масову вакцинацію проти COVID-19 цього року

Індонезія звернулася за екстремим дозволом розпочати кампанію масової вакцинації до кінця року для боротьби з коронавірусом на архіпелазі. В інтерв'ю Reuters президент **Джоко Відодо**, заявив, що вже розроблені плани розповсюдження вакцини по всій країні. Якщо агентство з питань харчових продуктів та ліків (ВРОМ) отримає підтвердження, це означатиме, що Індонезія з 270 млн населення – четверта за чисельністю населення країна – буде однією з перших у світі, яка введе в дію вакцину проти коронавірусу. «Ми розраховуємо розпочати процес вакцинації до кінця цього року після низки тестів ВРОМ», – сказав Д. Відодо. Індонезія бореться з коронавірусом протягом місяців, але все одно спостерігається постійне зростання рівня захворюваності. У країні зареєстрована найбільша в Південно-Східній Азії кількість підтверджених випадків захворюваності, хоча експерти в галузі охорони здоров'я попереджають, що ці показники, ймовірно, занижені через низькі показники тестування

(Reuters. – London, 2020. – 13.11. – <https://uk.reuters.com/article/idUKKBN27T11H>).

Південно-Африканська Республіка

Президент ПАР М. С. Рамафоса дозволив поїздки у всі країни

Президент Південно-Африканської Республіки **Матамела Сиріл Рамафоса** заявив, що всі міжнародні поїздки будуть дозволені з дотриманням суворих медичних протоколів, незважаючи на те, що на континенті зареєстровано найбільшу кількість випадків COVID-19. «Ми відкриваємо міжнародні поїздки у всі країни за умови дотримання необхідних протоколів охорони здоров'я та пред'явлення негативного тесту на COVID-19», – сказав М. С. Рамафоса у своєму національному зверненні. Найрозвинутіша економіка Африки, яка зафіксувала понад 740 тис. заражень коронавірусом та майже 20 тис. смертей, зменшила карантинні обмеження з вересня, оскільки рівень нових випадків захворювання знизився

(Reuters. – London, 2020. – 11.11. – <https://www.reuters.com/article/idUSL8N2HX6WS>).

Португалія

Прем'єр-міністр Португалії А. Кошта просить президента оголосити надзвичайний стан через COVID-19

Прем'єр-міністр Португалії А. Кошта попросив президента країни оголосити надзвичайний стан як запобіжний захід для боротьби з поширенням коронавірусу в той час, коли кількість інфікувань стрімко зростає. Останній надзвичайний стан через COVID-19, який згідно із законодавством Португалії був обмежений 15 днями, але за необхідності міг бути продовжений на невизначений час, був оголошений президентом **Марселу Ребелу де Соза** в березні й тривав шість тижнів. «Це критичний момент, і оголошення ... надзвичайної ситуації посилить обізнаність громадян про санітарну ситуацію, з якою ми стикаємося», – сказав А. Кошта журналістам, додавши, що цей крок, імовірно, триватиме набагато довше 15-ти днів

(Reuters. – London, 2020. – 02.11. – <https://www.reuters.com/article/idUSL8N2HO3A2>).

Президент Португалії оголосив про поновлення «надзвичайного стану»

Президент Португалії **Марселу Ребелу де Соза** оголосив про поновлення надзвичайного стану в країні до 8 грудня 2020 р. з метою стримування пандемії COVID-19. «Я щойно прийняв рішення про поновлення надзвичайного стану. Чим пізніше будуть вжиті заходи, тим менш ефективними вони будуть», – сказав президент у телевізійній промові. «Незважаючи на уповільнення темпів зростання випадків, кількість смертей, інтенсивної терапії (пацієнтів), стаціонарних пацієнтів загалом зростає і може досягти максимальних значень у період з кінця листопада до початку грудня», – пояснив він. Президент також попередив про можливу третю хвилю COVID-19, сказавши: «Третя хвиля, ймовірно, відбудеться в період із січня до лютого, буде навіть гірше, ніж у нас зараз»

(Xinhua. – Beijing, 2020. – 21.11. – http://www.xinhuanet.com/english/europe/2020-11/21/c_139531653.htm).

Президент Португалії обдумує введення надзвичайного стану через COVID-19

Президент Португалії **Марселу Ребелу де Соза** заявив, що роздумує про введення надзвичайного стану як запобіжного заходу для боротьби з поширенням коронавірусу в той час, коли кількість підтверджених випадків стрімко зростає. Через кілька годин після того, як прем'єр-міністр А. Кошта попросив президента оголосити надзвичайний стан, М. Ребелу де Соза заявив, що він розгляне цей запит, пояснивши, що надзвичайний стан має включати конкретні заходи щодо боротьби з пандемією, але не «повне або майже повне» блокування. «Економіка не зможе впоратися з (повним) обмеженням», – сказав президент Португалії. Якщо президент оголосить надзвичайний стан, законодавці повинні його затвердити, що наразі вважається надзвичайно ймовірним

(Reuters. – London, 2020. – 02.11. – <https://www.reuters.com/article/idUSL1N2HO0WE>).

Танзанія

Президент Танзанії Джон Магуфулі: людина, яка оголосила про перемогу над коронавірусом

Ексцентричний підхід президента Танзанії **Джона Магуфулі** до пандемії коронавірусу поставив країну в центр світової уваги. Зараз одного з найбільш нетрадиційних лідерів регіону обрано на другий термін на тлі скарг опозиції на шахрайство та залякування, що були помічені під час виборів. Коли COVID-19 почали виявляти в Танзанії, президент Д. Магуфулі впросив людей не залишатися вдома, а запрошував їх до церков та мечетей, щоб помолитися. «Коронавірус, який є дияволом, не може вижити в тілі Христа ... Він миттєво згорить», – заявив Д. Магуфулі з вівтаря церкви в столиці Танзанії Додомі. Пізніше він виступав проти соціального дистанціювання та носіння масок і поставив під сумнів ефективність тестування. Президент не міг повірити у скорочення темпів росту економіки та звинувачував у цьому сусідні країни

(BBC. – London, 2020. – 02.11. – <https://www.bbc.com/news/world-africa-54603689>).

Україна

В. Зеленський: «Карантин вихідного дня» – шанс уникнути локдауну

Президент України **Володимир Зеленський** виступив на захист рішення запровадити в країні «карантин вихідного дня». В опублікованому на його Facebook-сторінці блозі із самоізоляції В. Зеленський наголосив: «Карантин вихідного дня – це шанс уникнути повного закриття. Якщо у нас є такий шанс – ми повинні ним скористатися. Фактично йдеться про шість неробочих днів». Водночас В. Зеленський зазначив, що окремі сфери бізнесу справді зазнають втрат, тож уряд має надати їм програми й інструменти підтримки

(Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 14.11. – <https://p.dw.com/p/3I1qU>).

Франція

Е. Макрон оголосив про поступове зменшення блокування з 28 листопада

Президент Франції **Емманюель Макрон** з 28 листопада поступово скасовує загальнодержавний режим блокування, оскільки намагається уникнути шкідливих наслідків для економіки, констатує автор. Однак ресторани залишатимуться закритими щонайменше до січня, позбавляючи сектор доходу з одного з найактивніших періодів року. «Ми гальмуємо циркуляцію вірусу. Але для досягнення наших цілей ще потрібно кілька тижнів», – сказав Е. Макрон у телевізійному зверненні

(Bloomberg. – New York, 2020. – 24.11. – <https://www.bloomberg.com/news/articles/2020-11-24/france-s-macron-announces-gradual-lockdown-easing-from-nov-28>).

COVID на Різдво: Франція пом'якшить обмеження

Президент Франції Емманюель Макрон заявив, що Франція почне послаблювати строгі обмеження в країні, відкривши магазини другорядної важливості. Президент також оголосив про пом'якшення додаткових обмежень на COVID-19, очікуваних із середини грудня, за умови, що кількість нових випадків інфікування впаде нижче 5 тис. у день. Е. Макрон сказав, що ізоляція буде замінена загальнонаціональною комендантською годиною з 9 год. вечора до 7 год. ранку, за винятком Святвечора і передодня Нового року, коли люди зможуть вільно відвідувати родичів і близьких. Бари, ресторани і спортивні заклади повинні бути закриті як мінімум до 20 січня

(*Euronews.* – *Paris,* *2020.* – *25.11.* – <https://www.euronews.com/2020/11/25/covid-at-christmas-france-to-ease-restrictions-spain-s-rule-of-six-and-germany-s-mini-amne>).

Найвищий дорадчий орган Франції в галузі охорони здоров'я вважає, що будинки для людей похилого віку повинні першими отримати вакцину проти COVID-19

Найвищий дорадчий орган Франції в галузі охорони здоров'я заявив, що рекомендував щеплення COVID-19 спрямовувати на мешканців будинків для пенсіонерів та їхніх співробітників, коли дози надійдуть у країну. Haute Autorite de la Sante запропонував розгортати кампанію поетапно та на добровільних засадах, як і в багатьох інших країнах. Президент **Емманюель Макрон** наголосив, що вакцини можуть почати вводити, як тільки вони будуть схвалені регуляторними органами. Після мешканців будинків для людей літнього віку, які становлять близько 840 тис., другий етап вакцинації буде націлений на осіб віком від 65 років, а також на деяких медичних працівників

(*Reuters.* – *London,* *2020.* – *30.11.* – <https://www.reuters.com/article/idUSKBN28A16O>).

ПАРЛАМЕНТСЬКІ ВИБОРИ

Буркіна-Фасо

Союзники президента з Буркіна-Фасо зберігають контроль над парламентом

Правляча коаліція президента Буркіна-Фасо **Роча Марка Кристіана Каборе**, який був переобраний на другий термін минулого тижня, зберегла більшість у парламенті. Офіційні результати показали, що «Народний рух Каборе за прогрес» та об'єднані партії отримали близько 90 із 127 місць під час голосування 22 листопада. «Партія Конгресу за демократію та прогрес» колишнього президента **Блеза Компаоре**, який був відсторонений від влади у 2014 р., за результатами стала найбільшою опозиційною партією в парламенті з 20 місяцями

(Reuters. – London, 2020. – 29.11. – <https://www.reuters.com/article/idUSKBN2890CD>).

М'янма

Президент М'янми отримав місце в парламенті на загальних виборах

Президент М'янми **Він М'їн** отримав місце в нижній палаті наступного парламенту на загальних виборах. Представляючи правлячу Національну лігу за демократію (НЛД), президент змагався з кандидатами від Партії солідарності і розвитку союзу (USDP), Партії національної єдності, Партії розбудови Йомена, Партії профспілок і Партії демократії і миру в окрузі Тамве району Янгон. У цілому 5639 кандидатів, включаючи 1106 кандидатів від правлячої партії НЛД і 1089 кандидатів від USDP, боролися за 1117 місць у парламенті

(Xinhua. – Beijing, 2020. – 11.11. – http://www.xinhuanet.com/english/2020-11/11/c_139508813.htm).

ПРЕЗИДЕНТ І ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Вірменія

Президент Вірменії закликав прем'єр-міністра подати у відставку через військову поразку

Президент Вірменії **Армен Саркісян** закликав до відставки прем'єр-міністра Н. Пашинян через поразку країни проти Азербайджану в боях за Нагірний Карабах. А. Саркісян також закликав створити уряд національної єдності до початку проведення дострокових парламентських виборів. «Я сподіваюся, що всі політичні сили зрозуміють відповідальність моменту», – наголосив А. Саркісян у телевізійній промові

(Bloomberg. – New York, 2020. – 17.11. – <https://www.bloomberg.com/news/articles/2020-11-17/armenian-president-calls-for-premier-to-resign-over-war-defeat>).

Замбія

Президент Замбії закликав до стійкого вирішення багаторічної проблеми повеней у столиці

Президент Замбії **Едгар Лунгу** доручив агентству з питань ліквідації наслідків стихійних лих співпрацювати з іншими зацікавленими сторонами для пошуку стійкого вирішення багаторічної проблеми повеней у Лусаці, столиці країни, під час сезону дощів. Замбійський лідер заявив, що ситуація із затопленням у місті є історичною, отже, є необхідність знайти рішення для боротьби з нею раз і назавжди. Виступав замбійський лідер після того, як він відвідав та оглянув дренажну систему в Каньямі, одному з районів міста, відомого повенями. За його словами, «уряд забезпечить ресурси для покращення системи водовідведення в житлових районах, схильних до повені»

(Xinhua. – Beijing, 2020. – 05.11. –
http://www.xinhuanet.com/english/2020-11/05/c_139494055.htm).

Перу

Ф. Сагасті представив новий перуанський кабінет міністрів на чолі з юристкою-феміністкою

Франсіско Сагасті, новий президент Перу, шанований 76-річний учений і філософ, сформував уряд за своїм образом і подобою і рішуче налаштований досягти стабільності після неконституційного усунення **Мартіна Віскарри**. Його перехідний кабінет очолюватиме жінка уже вп'яте в історії країни. Обраницею є феміністка В. Бермудес, конституційний юрист та правозахисниця. «У той день, коли не стане новиною, що жінка вступить на посаду, ми досягнемо рівності», – підкреслила прем'єр-міністр В. Бермудес, оголосивши, що її керівництво та керівництво її міністрів буде відзначене «цілісністю, прозорістю та служінням людям»

(El Mundo. – Madrid, 2020. – 19.11. –
<https://www.elmundo.es/internacional/2020/11/19/5fb6ae3afdddfb8038b4576.html>).

Президент Перу призначив нового прем'єра

Президент Перу **Мануель Меріно** призначив А. Флорес-Араоза прем'єром у своїй першій постанові на посаді президента. Церемонія присяги А. Флорес-Араоза відбулася в Урядовому палаці в центрі міста Ліма. Призначення прем'єра відбулося після інавгурації нового уряду на чолі з М. Меріно, який обійняв пост президента після того, як експрезиденту **Мартіну Віскаррі** було оголошено імпічмент за ймовірну корупцію. В інтерв'ю місцевій радіостанції перед приведенням до присяги А. Флорес-Араоз описав нову адміністрацію як «перехідний уряд», заявивши, що «ми повинні поліпшити умови, в яких наразі перебуває країна, щоб мати можливість привести її в порядок»

(Xinhua. – Beijing, 2020. – 12.11. –
http://www.xinhuanet.com/english/2020-11/12/c_139510421.htm).

США

Д. Трамп звільнив М. Еспера з поста глави Пентагону після поразки на виборах

Президент США **Дональд Трамп** звільнив міністра оборони М. Еспера, що є безпрецедентним кроком президента, який з усіх сил намагається змиритися з поразкою на виборах і злиться на лідера Пентагону, який, на його думку, «недостатньо лояльний». Рішення було очікуваним, оскільки останнім часом Д. Трамп ставав дедалі більш незадоволеним М. Есперо, включаючи різкі розбіжності між ними з приводу використання армії під час заворушень. Але цей крок може засмутити міжнародних союзників і керівництво Пентагону, що принесе ще один елемент невизначеності у важкий перехідний період, коли Д. Байден готується до вступу на пост президента.

Президенти, які виграли переобрання, часто замінюють членів кабінету, але президенти, які програвали, зазвичай не звільняли керівників у Пентагоні до Дня інавгурації, щоб зберегти стабільність в ім'я національної безпеки

*(Associated Press. – New York, 2020. – 10.11. –
<https://apnews.com/article/joe-biden-donald-trump-counterterrorism-christopher-miller-mark-esper-634cd9a8cc00690b7ec8993b8bd64719>).*

Трамп звільнив керівника агентства з кібербезпеки, який відповідав за безпеку голосування 2020 р.

Президент США Дональд Трамп звільнив К. Кребса, директора Агентства з питань кібербезпеки та інфраструктури. Різде звільнення не стало несподіванкою, адже К. Кребс наважився спростувати безпідставні заяви Д. Трампа про фальсифікацію виборів. К. Кребс використав ресурси міністерства внутрішньої безпеки, щоб опублікувати потік заяв та твітів, які підтверджують належне проведення виборів та засуджують брехню. «Його усунення є тривожним знаком для американського уряду», – заявив державний секретар Каліфорнії А. Паділла

*(Euronews. – Paris, 2020. – 18.11. –
<https://www.euronews.com/2020/11/18/trump-fires-head-of-cybersecurity-agency-who-vouched-for-2020-vote-security>).*

Туреччина

Президент Туреччини Р. Т. Ердоган прийняв відставку Б. Албайрака

Президент Туреччини Реджеп Тайїп Ердоган прийняв відставку свого зятя Б. Албайрака з посади міністра фінансів. «У той час, коли навіть розвинуті країни зазнали серйозних економічних труднощів через пандемію коронавірусу, поряд з регіональними та глобальними політичними кризами наша країна зазнала мінімальної суми збитків у цей критичний час, і це завдяки зусиллям міністра фінансів Б. Албайрака. Усі досягнення нашого шановного міністра оцінив президент», – ідеться в повідомленні офісу президента Туреччини у Twitter

*(Bloomberg. – New York, 2020. – 09.11. –
<https://www.bloomberg.com/news/articles/2020-11-09/turkish-president-erdogan-accepts-albayrak-s-resignation-khaxgk6l>).*

Зять Р. Т. Ердогана за станом здоров'я подав у відставку з посади міністра фінансів Туреччини

Міністр фінансів Туреччини, який також є зятем президента Реджепа Тайїпа Ердогана, заявив, що має намір подати у відставку з цієї посади за станом здоров'я. Б. Албайрак оголосив про це у своєму дописі в Instagram: «Я вирішив не продовжувати

своїй обов'язки міністра після п'яти років перебування на посаді через проблеми зі здоров'ям». «Я хочу проводити більше часу зі своєю сім'єю», – додав він. Підставою для відставки вважається звільнення керівника центрального банку М. Уйсала та 30 % зниження курсу турецької ліри до долара. Це рішення ще не підтверджене і не прийняте президентом Р. Т. Ердоганом, а деякі аналітики вважають, що президент готував Б. Альбайрака як свого потенційного наступника

(*Euronews. – Paris, 2020. – 09.11. – <https://www.euronews.com/2020/11/09/erdogan-s-son-in-law-resigns-as-turkish-finance-minister-for-health-reasons>*).

Чилі

Президент Чилі втратив третього міністра внутрішніх справ за рік

Міністр внутрішніх справ Чилі В. Перес подав у відставку на тлі законодавчого кроку, спрямованого на його звільнення, що є черговим ударом для адміністрації правочентристського президента **Себастьяна Піньєри**. Опозиція С. Піньєри в конгресі звинуватила В. Переса, призначеного в липні, у неналежному врегулюванні насильства у бурхливому чилійському регіоні Арауканія та невдалому розгляді передбачуваних порушень прав людини під час нещодавніх акцій протесту в Сантьяго. В. Перес подав у відставку відразу після обговорення в нижній палаті та голосуванні щодо його відставки. Колишній міністр внутрішніх справ заявив журналістам, що голосування було суто політичним і мало на меті послабити вже «хворий уряд Піньєри». «У сьогоднішніх дебатах неможливо було переконати абсолютно когось у чомусь», – сказав В. Перес. – Отже, це політичне рішення, призначене для заподіяння шкоди уряду»

(*Reuters. – London, 2020. – 03.11. – <https://www.reuters.com/article/idUSKBN27J200>*).

ПРЕЗИДЕНТ І ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Аргентина

Аборти в Аргентині: президент Альберто Фернандес повинен представити новий законопроект конгресу

Президент Аргентини **Альберто Фернандес**, який був противником узаконення абортів і називав це «питанням охорони здоров'я», наразі змінив риторику. Він збирається представити конгресу новий законопроект про легалізацію абортів, що стане запорукою його майбутньої передвиборної кампанії, яка відкладена новим спалахом коронавірусу. Майже 40 тис. жінок щороку проходять лікування після незаконних процедур, які пов'язані з перериванням вагітності. Аборти в Аргентині нині дозволені лише у випадках згвалтування, або якщо здоров'ю матері загрожує смерть. Якщо законопроект буде прийнятий, то Аргентина стане найбільшою країною в регіоні, яка легалізує аборти

(*BBC. – London, 2020. – 16.11. – <https://www.bbc.com/news/world-latin-america-54980266>*).

Вірменія

Президент Вірменії: «Відставка прем'єра і позачергові вибори неминучі»

Президент Вірменії **Армен Саркісян** заявив про необхідність провести в країні позачергові парламентські вибори. Про це йдеться в посланні президента Вірменії. «Ми програли як у нав'язаній нам війні на полі бою, так і на дипломатичному і міжнародному майданчиках. З огляду на ситуацію, що склалася, беручи до уваги суспільні вимоги, очевидно, що для уникнення внутрішньополітичних потрясінь проведення позачергових парламентських виборів неминуче», – ідеться в посланні. За словами А. Саркісяна, в цьому контексті єдиним відповідальним підходом може стати об'єктивна оцінка урядом Н. Пашиняна і правлячою політичною силою свого потенціалу та представлення в найкоротші терміни дорожньої карти щодо термінів імовірних конституційних процесів, що уможливить проведення позачергових парламентських виборів

(*Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 16.11. – <https://p.dw.com/p/3lNnx>*).

Ірак

Президент Іраку затвердив новий закон про вибори

Президент Іраку **Бархам Саліх** схвалив новий закон про парламентські вибори, незважаючи на застереження щодо деяких його статей, і підкреслив необхідність виконання вимог щодо проведення дострокових виборів. «Виконуючи свій конституційний обов'язок, я затвердив виборчий закон, готуючись до проведення дострокових чесних та справедливих виборів», – сказав Б. Саліх у телевізійній промові після підписання закону. Він зазначив, що реформування закону про вибори в Іраку має на меті гарантувати право іракцям обирати своїх представників, забезпечуючи вільні та чесні вибори без залякування та шахрайства. «Виборча корупція небезпечна, оскільки загрожує суспільному миру й економічній цілісності», – сказав Б. Саліх

(*Xinhua. – Beijing, 2020. – 06.11. – http://www.xinhuanet.com/english/2020-11/06/c_139494354.htm*).

Перу

Тимчасовий президент Перу прийняв присягу

Франсіско Сагасті прийняв присягу на посаді тимчасового президента Перу на спеціальній сесії конгресу. Попередник Ф. Сагасті **Мануель Меріно** був змушений подати у відставку на тлі протестів по всій країні після того, як він обійняв пост президента на початку минулого тижня після усунення конгресом експрезидента **Мартіна Віскарри**. Ф. Сагасті пообіцяв зробити «все можливе», щоб дати надію людям і показати їм, що «вони можуть довіряти нам (політикам)». Згідно з конституцією Перу, Ф. Сагасті буде виконувати обов'язки президента Перу до 28 липня 2021 р. Його наступник буде визначений на президентських виборах, які мають відбутися у квітні 2021 р.

(*Xinhua. – Beijing, 2020. – 18.11. – http://www.xinhuanet.com/english/2020-11/18/c_139524801.htm*).

Президент Перу заявив, що опоненти «грають з демократією» щодо нового імпічменту

Президент Перу **Мартін Віскарра** заявив, що опозиційні депутати безвідповідально «грають з демократією», намагаючись імпічментувати його, і що він відповість на їхні «безпідставні» звинувачення проти нього в конгресі. Звинувачення проти президента стосуються передбачуваних хабарів за тендери на громадські роботи, коли він був губернатором. М. Віскарра заявив, що має покласти край політичній невизначеності, оскільки другий за величиною у світі виробник міді прагне відновитися в умовах пандемії. «Для нас було б украй безвідповідально опинитися на вістрі бритви за п'ять місяців до виборів, граючи з демократією», – сказав він журналістам під час поїздки на північ країни для перевірки програм громадських робіт. Спроба зміщення М. Віскарри відбулася після повідомлень ЗМІ про те, що президент нібито отримав хабарі у розмірі 2,3 млн перуанських солів (637 тис. дол.) від двох компаній, які вигравали тендери на громадські роботи, коли він був губернатором південного регіону Перу Мокегуа. Вночі депутати схвалили проведення дебатів щодо імпічменту шляхом голосування 60 на 40 при 18 тих, хто утримався. Щоб подання було успішним, воно має бути схвалене принаймні 87 із 130 голосів у законодавчому органі. Це вже друга спроба імпічменту за два останні місяці

(Reuters. – London, 2020. – 03.11. – <https://www.reuters.com/article/idUSKBN27J2PV>).

Конгрес Перу санкціонував виведення другого пенсійного фонду наперекір президенту

Конгрес Перу ухвалив закон, який дасть можливість громадянам андської нації вилучити більшу частину своїх паїв з приватних пенсійних фондів, щоб послабити економічний удар від пандемії коронавірусу. Закон, прийнятий майже одногосно, незважаючи на стійкий спротив адміністрації президента **Мартіна Віскарри**, дозволяє вилучити до 17200 перуанських солів (4765 дол.) із системи приватного виходу на пенсію членами, які не робили внесків понад 12 місяців поспіль. У квітні конгрес Перу прийняв аналогічний закон, який дав можливість людям вилучати до 25 % своїх активів з приватних пенсійних фондів. Цей закон давав можливість максимально зняти 12900 перуанських солів (3573 дол.). Міністерство економіки та Центральний резервний банк попередили, що другий раунд зняття коштів вплине на платоспроможність фінансової системи

(Reuters. – London, 2020. – 02.11. – <https://www.reuters.com/article/idUSL1N2HO4F3>).

Росія

Державна дума підтримала законопроект про захист В. Путіна від переслідування, коли він залишить посаду

Новий законопроект, який підтримали депутати парламенту Росії, принесе користь президенту **Володимиру Путіну**. Законопроект означає, що президенти, які більше не перебувають на посаді, та члени їхніх сім'ї «не можуть бути притягнуті до кримінальної або адміністративної відповідальності, а також затримані, заарештовані, піддані обшуку або допиту». «Імунітет експрезидента поширюється на житлові та службові приміщення, які він займає, його транспортні засоби, зв'язок, документи та багаж, що належать йому, та його листування», – додається в повідомленні. Поправки також дозволяють В. Путіну балотуватися ще на два шестирічні терміни

(*Euronews.* – *Paris,* 2020. – 18.11. –
<https://www.euronews.com/2020/11/18/duma-backs-bill-protecting-putin-from-prosecution-when-he-leaves-office>).

Узбекистан

Президент Узбекистану підписав закон про реєстрацію геному

Президент Узбекистану **Шавкат Мірзієєв** підписав закон про державну реєстрацію геному, який набере чинності в січні 2023 р., заявило міністерство юстиції країни. Закон був затверджений сенатом, а міністерство внутрішніх справ призначено керівним органом щодо його реалізації. Депутати заявили, що біологічні дані будуть використовуватися для розслідування злочинів та нерозкритих справ, пошуку зниклих людей, а також для встановлення особи невстановлених трупів та спорідненості людей. Відповідно до закону, громадяни можуть реєструвати свої біологічні дані добровільно. Однак реєстрація геному є обов'язковою для людей, яких підозрюють у тяжких злочинах або перебувають під слідством за вчинення таких правопорушень

(*Xinhua.* – *Beijing,* 2020. – 26.11. –
http://www.xinhuanet.com/english/2020-11/26/c_139544469.htm).

Україна

В. Зеленський пропонує парламенту відновити відповідальність за недостовірне декларування

Проект закону про відновлення відповідальності за декларування недостовірної інформації та неподання декларації особами, уповноваженими на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, уже зареєстроване у Верховній Раді. Як повідомляється на порталі Верховної Ради, ініціатором законопроекту є Президент України **Володимир Зеленський**. Згідно з текстом пояснювальної записки, законопроектом пропонується виключити з Кримінального кодексу України статтю 366-1 і доповнити кодекс новою статтею 366-2 «Декларування недостовірної інформації». У частині 1 цієї нової статті йдеться про те, що чиновники за умисне внесення недостовірних відомостей, якщо такі відомості відрізняються від достовірних на суму від 500 до 2 тис. прожиткових мінімумів для працездатних осіб, караються штрафом від 2500 до 3500 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (42,5 тис. – 59,5 тис. грн.) або громадськими роботами на термін від 150 до 240 год. з позбавленням права обіймати

певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років». Також пропонується окремо визначити в статті 366-3 КК України кримінальну відповідальність за неподання декларації особою, уповноваженою на виконання функцій держави або місцевого самоврядування

(Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 27.11. – <https://p.dw.com/p/3lvjU>).

Володимир Зеленський пригрозив розпустити парламент

Президент України **Володимир Зеленський** не виключає розпуску Верховної Ради, якщо станеться «політичний колапс», і він не матиме підтримки в парламенті. «Я вважаю, що в нас у державі є багато нестабільних речей і через COVID-19, і через Донбас, і в економіці. Чи готовий я розпустити Раду? Я хочу, щоб цей парламент працював на державу, кажу вам відверто. Від реалізації наших планів і від висновків, які зроблять наші депутати, це також залежатиме», – зазначив Президент

(Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 003.11. – <https://p.dw.com/p/3kn0Y>).

Чилі

Президент Чилі вимагає обрання Установчих зборів

Президент Чилі **Себастьян Пінєра** підписав президентський указ, в якому офіційно міститься заклик до виборів членів Установчих зборів для розробки проєкту нової конституції. Вибори відбудуться 11 квітня 2021 р. «Ми хочемо ратифікувати повну і беззастережну прихильність нашого уряду до цього установчого процесу і Конституції, до якої він приведе», – сказав президент на церемонії в президентській резиденції Ла Монеда в столиці Сантьяго. На плебісциті 25 жовтня чилійці переважною більшістю проголосували за зміну конституції для підвищення її якості. «Я повністю впевнений, що майбутні виборці, демократично обрані всіма чилійцями, будуть виконувати свої ... обов'язки», – сказав С. Пінєра

(Xinhua. – Beijing, 2020. – 25.11. – http://www.xinhuanet.com/english/2020-11/25/c_139541819.htm).

Себастьян Пінєра: «Чилійський народ не хоче повторювати драму і трагедію Венесуели»

Президент Чилі **Себастьян Пінєра** переконаний, що конституційний процес, розпочатий його країною, виключає «венесуелізацію». С. Пінєра наразі перебуває на посаді президента останній рік, і він означений не лише пандемією та економічною кризою, а й протистоянням з опозицією, яка звикла часто змінювати своїх міністрів завдяки «юридичним лазівкам», використання яких є спірним. Президент захищає дух, який більшість чилійців висловили на конституційному референдумі в жовтні. «Я прошу конгрес не спотворювати суть Конституції», – говорить він у своєму першому інтерв'ю з міжнародними ЗМІ після голосування. Навесні 2021 р. в країні пройдуть вибори в

установчі збори, які розроблять нову конституцію. Після цього громадяни країни на референдумі повинні будуть схвалити готовий текст – передбачається, що це трапиться у 2022 р.

*(El Mundo. – Madrid, 2020. – 10.11. –
<https://www.elmundo.es/internacional/2020/11/10/5faa8069fdddff17208b459a.html>).*

ПРЕЗИДЕНТ І СУДОВА ВЛАДА

Україна

Володимир Зеленський пояснив свою ініціативу щодо КСУ

Президент України **Володимир Зеленський** пояснив свою законодавчу ініціативу припинити повноваження суддів Конституційного Суду тим, що було необхідно зупинити їх від «демонтажу антикорупційної інфраструктури» України. Він заявив, що після того, як КСУ ухвалив скандальне рішення щодо декриміналізації брехні в деклараціях посадовців, західні партнери України, серед яких МВФ, Світовий банк і ЄБРР, повідомили, що Київ залишиться без їхньої підтримки, якщо не буде проведена антикорупційна реформа. «У нас дірка в бюджеті через кризу, через світову кризу... Тому я був вимушений зупинити дії суддів», – наголосив В. Зеленський. Він також зазначив, що його реакція на рішення КСУ зупинила орган конституційного судочинства від того, щоб ухвалити інші важливі рішення, зокрема, щодо продажу землі та державної мови. Найкращим виходом із цієї ситуації В. Зеленський бачить добровільну відставку суддів КСУ. «Судді мають зробити висновки і піти у відставку – навіть ті, які не голосували за це рішення», – наголосив Президент

(Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 02.11. – <https://p.dw.com/p/3kmRA>).

В. Зеленський звинуватив суддів КСУ у змові проти нього та держави

Президент України **Володимир Зеленський** звинуватив суддів Конституційного Суду України у змові проти нього самого та країни. «Я точно знаю, що сьогоднішній демарш Конституційного Суду – це публічний прояв змови частини старих еліт і олігархів проти Президента і проти країни... Як там кажуть – на Хелловін усі чорти з політичного пекла відкривають свої справжні обличчя. Так співпало. Прізвища чортів ви прекрасно знаєте», – написав він на своїй сторінці у Facebook. Президент зазначив, що судді КСУ були призначені старою владою. «Усім їм конче потрібне збереження касти “недоторканих”». Вони (судді) довго сиділи в засідці. Поки не почалися, нарешті, перевірки декларацій чиновників», – написав В. Зеленський

(Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 01.11. – <https://p.dw.com/p/3kjTY>).

Фракція «Слуги народу» готова підтримати проєкт В. Зеленського про КСУ

Фракція політичної партії «Слуга народу» у Верховній Раді підтримає законопроект Президента України **Володимира Зеленського** щодо Конституційного Суду України, якщо не знайдеться інших рішень. Про це повідомила народний депутат від «Слуги народу», заступниця голови Комітету з питань антикорупційної політики Г. Янченко. «Фракція буде готова підтримати цей законопроект, якщо ми не знайдемо інших, менш болючих рішень», – сказала вона. Г. Янченко уточнила, що під «менш болючими рішеннями» розуміється відставка глави КСУ та інших суддів, які ухвалювали скандальне рішення щодо декларацій посадовців. В. Зеленський, у свою чергу, на засіданні фракції говорив про те, що його законопроект щодо припинення повноважень нинішнього складу КСУ містить певні ризики, але це єдине прийнятне рішення для вирішення кризи, що виникла

(Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 02.11. – <https://p.dw.com/p/3kmW0>).

Комітет рекомендував Верховній Раді ухвалити судову реформу В. Зеленського

Комітет Верховної Ради з питань правової політики та правосуддя рекомендував парламенту ухвалити президентську судову реформу, однак без урахування рекомендацій Венеціанської комісії. Ідеться про законопроект 3711 про зміни до Закону «Про судоустрій і статус суддів», ініційований Президентом, який має перезапустити Вищу кваліфікаційну комісію суддів та Вищу раду правосуддя, які є відповідальними за відбір доброчесних суддів. Народний депутат від партії «Голос», перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики Я. Юрчишин розкритикував законопроект у нинішньому вигляді. «Президентський проект не тільки не вдосконалює, але й знищує будь-які шанси на оновлення судової гілки влади. Про відсутність реальної судової реформи у проекті говорить і Венеційка, і громадськість, і експертні правничі спільноти», – написав він на своїй сторінці у Facebook

(Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 04.11. – <https://p.dw.com/p/3ksnl>).

В. Зеленський звернувся до Венеціанської комісії через скандальне рішення КСУ

Президент України **Володимир Зеленський** звернувся до Венеціанської комісії з проханням здійснити оцінку конституційної ситуації, викликаній рішенням Конституційного Суду України від 27 жовтня 2020 р., та надати висновок щодо стану антикорупційного законодавства після ухвалення цього рішення. Відповідний лист В. Зеленський направив голові Венеціанської комісії Д. Букіккіо, повідомила пресслужба Президента України. Згідно з повідомленням, у листі В. Зеленський зазначає, що останні рішення КСУ стосовно базового для антикорупційної інфраструктури України законодавства призвели до серйозної конституційної кризи. «Українська влада рішуче

налаштована на її вирішення та відновлення законодавчих механізмів запобігання та боротьби з корупцією», – зазначає В. Зеленський

(Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 25.11. – <https://p.dw.com/p/3loxс>).

Чилі

Президент Чилі С. Пінєра звернеться за допомогою до Конституційного суду, щоб скасувати законопроект про пенсії

Президент Чилі **Себастьян Пінєра** заявив, що його уряд звернеться до Конституційного суду країни з проханням зупинити закон опозиції, спрямований на те, щоб дозволити громадянам сплатити другий внесок зі своїх приватних пенсій. С. Пінєра заявив, що закон є неконституційним, оскільки передбачає витрати на державний гаманець, які може визначити лише виконавча влада, і створює «серйозний ризик» для майбутніх пенсій чилійців, а також пропонує ще один неоподатковуваний прибуток для осіб з вищими доходами. «Усі органи влади, і особливо президент республіки, повинні бути чутливими до потреб громадян, а також нести відповідальність за рішення, які вони приймають, і їхні подальші наслідки», – ідеться в заяві президента. Прихильники законопроекту заявляють, що це допоможе чилійцям, які намагаються боротися з економічними наслідками коронавірусу та критикують уряд за неадекватну реакцію

(Reuters. – London, 2020. – 23.11. – <https://uk.reuters.com/article/idUKKBN2820VO>).

ПРЕЗИДЕНТСЬКІ ВИБОРИ

Буркіна-Фасо

Каборе в Буркіна-Фасо виграв новий термін на виборах, які затьмарені невпевненістю

Президент Буркіна-Фасо **Роч Марк Крістіан Каборе** забезпечив собі другий термін президентства з результатом 57,9 % голосів виборців. Опозиційні групи поставили під сумнів результати, наголошуючи на масові фальсифікації результатів та проблеми з безпекою. Як повідомляє Національна комісія з прав людини, в день голосування сотні тисяч виборців не могли проголосувати, оскільки виборчі дільниці не відкривалися, або були змушені закритися через проблеми безпеки в регіонах Сум та Ест

(Bloomberg. – New York, 2020. – 26.11. – <https://www.bloomberg.com/news/articles/2020-11-26/burkina-faso-s-kabore-wins-new-term-in-vote-marred-by-insecurity>).

Чинний президент Буркіна-Фасо переміг на виборах

Чинний президент Буркіна-Фасо **Роч Марк Крістіан Каборе** переміг на президентських виборах 22 листопада 2020 р. і забезпечив собі другий термін повноважень, що показали попередні результати незалежної національної виборчої

комісії. Р. М. К. Каборе набрав 1 654 982 голоси, або 57,87 % від загальної кількості дійсних голосів, поданих у першому турі президентських виборів. «Особисто я сприймаю це як знак довіри, який я сприймаю зі смиренням, але також із відданістю та рішучістю у спільній боротьбі за країну, за мир, прогрес і спільне процвітання для всіх людей у країні», – написав президент у своєму Твіттері

(Xinhua. – Beijing, 2020. – 26.11. – http://www.xinhuanet.com/english/2020-11/26/c_139545396.htm).

Президент Буркіна-Фасо Р. М. К. Каборе переміг, як показують попередні результати виборів

Президент Буркіна-Фасо **Роч Марк Кристіан Каборе** переміг на перевиборах, як показали попередні результати, після виборів. Деякі аналітики очікували більш щільних змагань через відсутність президентом стримування повстанців-джихадистів, які лише цього року вбили понад 2 тис. людей і змусили мільйон людей залишити рідні домівки. Однак низька явка на виборах змогла допомогти Р. М. К. Каборе, оскільки тисячі людей у зонах, які найбільше постраждали від насильства, не мали доступу до виборчих дільниць. За офіційними даними, проголосувало трохи менше 3 млн виборців, тобто приблизно половина від кількості зареєстрованих для голосування

(Reuters. – London, 2020. – 26.11. – <https://uk.reuters.com/article/idUKKBN2861JZ>).

Кот-д'Івуар

Президент Кот-д'Івуару почав переговори з конкурентами, щоб послабити напруженість

Президент Кот-д'Івуару **Алассан Уаттара** та його головний політичний конкурент А. К. Беді розпочали переговори. Ці кроки мають послабити суспільну напруженість у зв'язку зі спірними президентськими виборами, на яких А. Уаттара забезпечив собі третій термін правління, набравши 94,3 % голосів. «Ми розбили лід, порушили тишу і найближчими днями ми продовжуватимемо телефонувати один одному та зустрічатися, щоб країна могла повернутися до того, що було», – сказав А. К. Беді (лідер Демократичної партії Кот-д'Івуару)

(Bloomberg. – New York, 2020. – 11.11. – <https://www.bloomberg.com/news/articles/2020-11-11/ivorian-opposition-wants-political-prisoners-freed-before-talks>).

Президент Кот-д'Івуару У. Уаттара переміг на перевиборах, набравши 94,27 % голосів

Президент Кот-д'Івуару **Алассан Уаттара** переміг на виборах, набравши 94,27 % голосів виборців, і таким чином третій термін поспіль залишиться на посаді президента.

Вибори супроводжувалися смертельним насильством та були бойкотовані виборцями опозиції після попередніх результатів, наданих виборчою комісією

(Reuters. – London, 2020. – 03.11. – <https://www.reuters.com/article/idUSKBN27J0E2>).

Президент Кот-д'Івуару на шляху до перемоги на виборах, опозиція наголошує на їх незаконності

Президент Кот-д'Івуару **Алассан Уаттара** наблизився до претензії на переконливу перемогу на виборах, що продемонстрували перші підсумки голосування, хоча опоненти заявляють, що його заявка на третій термін була незаконною. Президент, за попередніми результатами, був визнаний переможцем усіх округів, у більшості з яких він набрав понад 90 % голосів. Два головні опозиційні кандидати, які брали участь у виборах, попросили своїх прихильників не брати участь у виборах, протестуючи проти рішення А. Уаттара балотуватися. Їхні партії заявили, що окремі райони країни не брали участі у виборах. Конституція Кот-д'Івуару дозволяє президентам висуватися на два терміни. А. Уаттара заявляє, що затвердження нової конституції у 2016 р. відновило його мандат. Опозиційні активісти заявляють, що його рішення балотуватися на третій термін стало ще одним ударом по демократії в Західній Африці менш ніж за три місяці після військового перевороту в сусідньому Малі

(Reuters. – London, 2020. – 02.11. – <https://www.reuters.com/article/idUSL8N2HO5GW>).

Президент Кот-д'Івуару та опозиція продовжать переговори на тлі смертельного протистояння

Президент Кот-д'Івуару **Алассан Уаттара** та головний опозиційний лідер пообіцяли продовжувати переговори щодо врегулювання жорстокого протистояння через вибори 31 жовтня, що спричинили сутички, в результаті яких загинуло 85 людей. А. Уаттара зустрівся з колишнім президентом і кандидатом від опозиції **Анрі Конаном Бед'є** в комерційній столиці Абіджан, намагаючись знизити напруженість у зв'язку з голосуванням, результатом якого А. Уаттара отримав перемогу. У коментарях журналістам обоє зазначили, що зустріч стала важливим першим кроком на шляху до мирного врегулювання кризи, але не вказали, що будь-яка зі сторін пішла або готова піти на якісь поступки. «Ми зустрілися і вирішили укласти мир в Кот-д'Івуарі», – сказав А. Уаттара. А. К. Бед'є, зі свого боку, зазначив: «У найближчі дні та тижні ми будемо телефонувати один одному і зустрічатися, щоб країна стала такою, якою була раніше»

(Reuters. – London, 2020. – 11.11. – <https://www.reuters.com/article/idUSKBN27R2T3>).

Попередні результати показують, що Алассан Уаттара переобраний президентом Кот-д'Івуару

Діючий президент Кот-д'Івуару **Алассан Уаттара** переміг на президентських виборах, набравши понад 94 % голосів виборців, як продемонстрували попередні результати, опубліковані виборчою комісією країни. А. Уаттара набрав 3031 483 голоси виборців. Із загальної кількості 6 066 441 виборців комісія збрала 3 269 813 дійсних голосів із 17 601 виборчих дільниць, явка виборців становила 53,90 %. Опозиційні кандидати, зокрема колишній президент **Анрі Конаном Бед'є** та П. А. Н'Гессан, які закликали до бойкоту виборів, набрали 1,66 % та 0,99 % голосів відповідно. Незалежний кандидат К. К. Бертін отримав 1,99 %, згідно з даними комісії

*(Xinhua. – Beijing, 2020. – 03.11. –
http://www.xinhuanet.com/english/africa/2020-11/03/c_139487816.htm).*

Молдова

На виборах президента Молдови перемогла Майя Санду

У другому турі виборів президента Молдови перемогла опозиційна кандидатка – колишній прем'єр, кандидат від партії «Дія і Солідарність» **Майя Санду**. Це демонструють дані підрахунку 75 % бюлетенів. Підраховано майже 1 млн голосів із 1,65 млн громадян, які взяли участь у виборах. Згідно з цими результатами з виборчих дільниць усередині країни, М. Санду набирає 52,1 % голосів виборців, а чинний глава держави **Ігор Додон** – 47,9 %

(Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 15.11. – <https://p.dw.com/p/3ILIG>).

Президентські вибори в Молдові: до другого туру пройшли М. Санду та І. Додон

У першому турі президентських виборів у Молдові жоден із кандидатів не набрав понад половину голосів виборців. За посаду президента країни в другому турі змагатимуться експрем'єр, кандидат від партії «Дія та Солідарність» **Майя Санду** та чинний глава держави **Ігор Додон**. Це демонструють попередні дані голосування після обробки протоколів з 99,8 % виборчих дільниць. Згідно з цими даними, М. Санду набрала 36,03 % голосів, а І. Додон – 32,7 %. Третє місце посів кандидат від «Нашої партії» Р. Усатий (16,98 %), четверте – кандидат від партії «Шор» В. Іванова (6,5 %), п'яте – кандидат від «Платформи DA» А. Настасе (3,26 %). Далі розташувалися кандидат від Партії національної єдності О. Цику (2,01 %), кандидат від Ліберально-демократичної партії Т. Деліу (1,3 %) та кандидат від блоку Unirea Д. Киртоаке (1,2 %). Явка на виборах становила близько 43 % виборців. Вибори визнано такими, що відбулися, бо для цього треба, щоб у них узяла участь щонайменше третина виборців. Рекордна кількість виборців проголосувала на закордонних виборчих дільницях – понад 150 тис. Саме їхні голоси допомогли М. Санду стати лідеркою виборчих перегонів

(Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 02.11. – <https://p.dw.com/p/3kk73>).

Майю Санду оголошено переможницею на виборах

Переможницею президентських виборів у Молдові офіційно визнана колишня прем'єр країни **Майя Санду**. Про це повідомила Центральна виборча комісія Молдови за підсумками підрахунку всіх голосів. За даними ЦВК, кандидатуру М. Санду підтримали 57,72 % жителів країни, а її суперника І. Додона – 42,28 %. У першому турі виборів 1 листопада чинний глава держави І. Додон набрав 32,61 % голосів, а голова проєвропейської партії «Дія і Солідарність» (PAS) М. Санду – 36,16 %. Явка на виборах становила близько 43 %

(Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 20.11. – <https://p.dw.com/p/3lcWm>).

США

Апеляційний суд відхилив виборчий позов Д. Трампа в Пенсільванії

Федеральний апеляційний суд відхилив спробу президента **Дональда Трампа** відновити судовий процес, під час якого його кампанія намагалася скасувати сертифікацію перемоги обраного президента Д. Байдена в штаті Пенсильванія. Позови, подані кампанією Д. Трампа, зазнали невдачі в Мічигані, Джорджії, Неваді та Аризоні, оскільки судді відмовилися відбирати мільйони голосів на підставі заяв, пов'язаних з неправдоподібною теорією змови щодо корумпованих працівників демократичних виборів. «Вільні, чесні вибори – це основа для нашої демократії», – зазначив суд у висновку окружного суду США. «Звинувачення у несправедливості серйозні. Але визнання виборів несправедливими не робить їх такими. Звинувачення вимагає конкретних тверджень, а потім доказів. У нас тут немає ні того, ні іншого», – наголошується у висновку

(Bloomberg. – New York, 2020. – 27.11. – <https://www.bloomberg.com/news/articles/2020-11-27/trump-s-pennsylvania-election-suit-rejected-by-appeals-court>).

Д. Байден: «Ще більше людей може померти від COVID-19, бо Д. Трамп блокує перехід влади»

Адміністрація президента США **Дональда Трампа** досі офіційно не визнала Д. Байдена обраним президентом і не почала процес передачі влади, регламентований американським законодавством. Через це Д. Байден та його команда не можуть отримати доступ до доповідей розвідки, які стосуються питань національної безпеки. «Більше людей може загинути COVID-19, якщо ми не координуватимемо дії», – сказав новообраний президент США Д. Байден у своєму рідному місті Вілмінгтон на пресконференції. За словами Д. Байдена, «своїми діями Д. Трамп блокує роботу його команди над розробкою плану щодо поширення майбутніх вакцин проти коронавірусу в країні»

(Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 17.11. – <https://p.dw.com/p/3lO8y>).

Дональд Трамп підрахував, що в нього вкрали 2,7 мільйона голосів

Президент США Дональд Трамп на своїй сторінці у Twitter заявив, що отримав результати доповіді щодо підрахунку голосів на виборах президента США. Як стверджує Д. Трамп, американська комп'ютерна система Dominion, що використовувалася для підрахунку голосів, у загальному підрахунку позбавила його 2,7 млн голосів виборців. За словами Д. Трампа, аналіз даних показав, що у штаті Пенсильванія система Dominion перекинула Д. Байдену 221 тис. голосів, які були віддані за Д. Трампа. Загалом, таким чином, по різних штатах система передала Д. Байдену 435 тис. голосів виборців, які голосували за чинного президента США

(Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 12.11. – <https://p.dw.com/p/3lDVm>).

Вибори у США: перерахунок голосів підтвердив перемогу Д. Байдена в Джорджії

Результати перерахунку голосів, поданих у Джорджії під час виборів президента США, підтвердили перемогу демократа Д. Байдена в цьому штаті. Про це заявив віцегубернатор Джорджії Б. Раффенспергер. Після перерахунку бюлетенів в усіх 159 округах чинний президент, республіканець Дональд Трамп набрав 2 462 857 голосів, тоді як Д. Байден – 2 475 141. Отже, перевага демократа становить 12 284 голоси. Раніше відрив Д. Байдена становив 12 780 голосів. «Перший в історії штату повний аудит підтвердив ім'я переможця», – заявив Б. Раффенспергер. Утім, за повідомленнями американських ЗМІ, через надзвичайно малий розрив – менш ніж 0,5 % голосів – республіканці можуть вимагати нового перерахунку – цього разу із застосуванням сканерів. Перший перерахунок провели в штаті вручну

(Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 20.11. – <https://p.dw.com/p/3lalK>).

Суд у Пенсильванії відмовив Д. Трампу в перерахунку голосів

Окружний суддя М. Бранн визнав аргументи команди чинного президента США Дональда Трампа на користь перерахунку голосів у Пенсильванії «безпідставними і спекулятивними». «Цьому суду представили натягнуті аргументи без суті та спекулятивні звинувачення. У США це не може виправдати позбавлення права голосу одного виборця, вже не кажучи про всіх виборців шостого за кількістю населення штату країни», – наголошується в рішенні судді М. Бранна. Цим позовом команда Д. Трампа намагалася зупинити оголошення Д. Байдена переможцем у Пенсильванії. У Д. Трампа заявляли, що деякі округи помилково дозволяли виборцям виправляти помилки у своїх поштових бюлетенях

(Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 22.11. – <https://p.dw.com/p/3lftk>).

Д. Трамп погодився почати процес передачі влади Д. Байдену

Управління служб загального призначення США повідомило про готовність почати процес передачі влади у країні команді новообраного президента США Д. Байдена. Про це глава відомства Е. Мерфі написала в листі Д. Байдену. Це рішення дає доступ до 6,3 млн дол., призначених для процесу передачі влади перемогою президентських виборів у США. Крім того, представники Д. Байдена отримують доступ до державних документів. Відтепер їм також дозволено контактувати зі співробітниками уряду. Президент США **Дональд Трамп** прокоментував це рішення у соцмережі Twitter: «Я рекомендую Емілі та її команді зробити те, що треба зробити відповідно до основних протоколів, і наказав моїй команді зробити те саме»

(Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 24.11. – <https://p.dw.com/p/3ljra>).

Президент США Д. Трамп заявив, що залишить Білий дім, якщо колегії виборників проголосує за Д. Байдена

Президент США **Дональд Трамп** заявив, що залишить Білий дім, якщо колегія виборників проголосує за його суперника на президентських виборах демократа Д. Байдена. «Я піду, і ви це знаєте», – заявив Д. Трамп, який уперше після виборів 3 листопада 2020 р. відповів на запитання журналістів. Водночас він підкреслив, що якщо виборники проголосують за Д. Байдена, це буде помилкою, оскільки на виборах відбувалося «масове шахрайство». Описуючи вибори, Д. Трамп відзначив, що вони проходили, «як у країні третього світу», де враховувалися голоси навіть померлих виборців. У фальсифікаціях він обвинуватив своїх суперників з Демократичної партії. «Весь світ дивиться та сміється над нашим виборчим процесом. Це дуже сумно», – зазначив Д. Трамп

(Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 27.11. – <https://p.dw.com/p/3ltQc>).

У вирішальній виборчій гонці штатів губернатор Джорджії підтвердив перемогу демократів

Губернатор Джорджії Б. Кемп та секретар штату Б. Раффенспергер підтвердили результати, згідно з якими Д. Байден переміг у президентських перегонах над республіканцем **Дональдом Трампом**. Видання наводить результати, про які повідомили 159 округів штату, де Д. Байден отримав 2,47млн голосів, президент Д. Трамп – 2,46 млн голосів. Це залишає Д. Байдена лідером з перевагою в 12 670 голосів, або 0,25 %. Тепер, коли результати підтверджені, у кампанії Д. Трампа буде два робочих дні, щоб подати запит на повторний підрахунок голосів, оскільки різниця становить 0,5 %

(Euronews. – Paris, 2020. – 21.11. – <https://www.euronews.com/2020/11/21/in-crucial-electoral-state-georgia-s-governor-certifies-democrat-win>).

Федеральний суд відхилив позов кампанії Д. Трампа в Пенсільванії

Президент США **Дональд Трамп** та його юридична команда зазнали чергової поразки в суді, оскільки федеральний апеляційний суд рішуче відхилив їхні останні зусилля щодо оскарження результатів президентських виборів 2020 р., які були зіпсовані широкомасштабним шахрайством у Пенсільванії. Адвокати президента Д. Трампа пообіцяли подати апеляцію до Верховного суду, попри оцінку суддів, що «претензії передвиборчої кампанії не мають жодної суті». «Вільні, чесні вибори – це життєва сила нашої демократії. Звинувачення у несправедливості серйозні. Але визнання виборів несправедливими не означає, що це звинувачення. Для звинувачень потрібні конкретні твердження, а потім докази. У нас тут немає жодного доказу», – зазначив суддя третього округу С. Бібас

*(Euronews. – Paris, 2020. – 28.11. –
<https://www.euronews.com/2020/11/28/federal-court-dismisses-trump-campaign-s-pennsylvania-lawsuit>).*

Д. Трамп поставив під сумнів результати голосування

Президент-республіканець **Дональд Трамп** витратив місяці, закладаючи основу, щоб підірвати результати голосування. Він неодноразово брав під сумнів дійсність бюлетенів для голосування поштою. Д. Трамп заздалегідь зажадав, щоб результати були відомі в день виборів, чого ніколи раніше не робили. Усе це суперечить правді про те, як проводяться вибори в Америці, де фальсифікації результатів голосування вкрай рідкісні. Д. Трамп дивиться на політичну карту, на якій йому, можливо, доведеться переконати Верховний суд перерахувати голоси виборців у двох або більше штатів, щоб не дати Д. Байдену стати президентом. Це істотно інший сценарій, ніж на спірних президентських виборах 2000 р., які були фактично врегульовані Верховним судом

*(Associated Press. – New York, 2020. – 06.11. –
<https://apnews.com/article/election-2020-joe-biden-donald-trump-10-things-to-know-elections-fc7b33dcfa803ac435906215f58dc507>).*

Д. Трамп переміг серед латиноамериканців

Президент США **Дональд Трамп** і його союзники-республіканці на виборах добилися значних успіхів у латиноамериканських виборців, що стривожило деяких демократів, які попередили, що однієї імміграційної політики недостатньо, щоб утримати свою перевагу перед найбільшою групою меншини в країні. У Техасі Д. Трамп завоював десятки тисяч нових прихильників у переважно мексиканських американських громадах уздовж кордону. «Це було жорсткіше, ніж усі ми хотіли», – сказав Ч. Роча, колишній стратег сенатора від штату Вермонт Б. Сандерса, чия кампанія переважала серед латиноамериканських виборців під час праймеріз демократів. «Поки ми не почнемо

ставитися до латиноамериканців як до різнорідної, а не монолітної групи, демократи будуть втрачати їх дедалі більше», – зазначив Ч. Роча

(Associated Press. – New York, 2020. – 06.11. – <https://apnews.com/article/election-2020-joe-biden-donald-trump-race-and-ethnicity-virus-outbreak-27fe2a1e8dd84d2dadae893ceb824c39>).

Д. Байден клянеться «приступити до роботи», незважаючи на опір Д. Трампа

Пообіцявши «приступити до роботи», обраний президент США Д. Байден проігнорував відмову президента Дональда Трампа визнати результати виборів, назвавши їх «несуттєвими». Висуваючи необґрунтовані заяви про шахрайство з виборцями, Д. Трамп не дозволив новому президентові отримувати розвідувальні дані та відмовив у федеральному фінансуванні, призначеному для передачі влади. Опір Д. Трампа, підтримуваний високопоставленими республіканцями у Вашингтоні й по всій країні, може також перешкодити обговоренню планування передачі влади. У своєму акаунті в Твіттері Д. Трамп знову висунув необґрунтовані заяви про «масові зловживання при підрахунку голосів» і передбачив, що в кінцевому підсумку «виграє гонку, яку він уже програв»

(Associated Press. – New York, 2020. – 10.11. – <https://apnews.com/article/joe-biden-donald-trump-virus-outbreak-wilmington-elections-537de35921457da4737f14d27e4a986b>).

Результати виборів є законними, незважаючи на заяви Д. Трампа

Президентські вибори у США не були заплямовані широко поширеними фальсифікаціями виборців або порушеннями в підрахунку бюлетенів, незважаючи на величезні зусилля президента Дональда Трампа довести зворотне. Д. Трамп стверджує, що він виграв би, якби не «незаконні» голоси в декількох штатах, де він програв. Але президент і його союзники не надали жодних доказів, а їхні судові позови в основному були відхилені судами. Адвокати і співробітники передвиборної кампанії Д. Трампа говорять, що вибори ще не закінчені й що вони розглядають заяви в декількох штатах, хоча в них, як і раніше, відсутні будь-які докази поширеного шахрайства, що вплинуло на результат перегонів

(Associated Press. – New York, 2020. – 11.11. – <https://apnews.com/article/election-2020-donald-trump-virus-outbreak-elections-courts-f67b847f656e08a6019dcb308f2b4451>).

Республіканська партія підтримала Д. Трампа в судових процесах щодо результатів виборів, незважаючи на перемогу Д. Байдена

Лідер більшості в Сенаті М. Макконнелл заявив, що «немає причин для занепокоєння», оскільки президент **Дональд Трамп** за підтримки республіканців у конгресі висуває необґрунтовані юридичні заперечення проти перемоги Д. Байдена на виборах. Республіканці на Капітолійському пагорбі дали зрозуміти, що вони готові дозволити Д. Трампу «розкручувати» свої виборчі позови і необґрунтовані заяви про фальсифікації результатів голосування протягом наступних декількох тижнів. Лідер демократів у Сенаті Ч. Шумер заявив, що президент «підриває віру в наші вибори». Д. Байден, відповідаючи на питання журналістів у Делавері, назвав відмову президента визнати поразку «ганьбою». «Як я можу сказати це тактовно?» – сказав Д. Байден. – Я думаю, це не допоможе майбутньому президента»

(Associated Press. – New York, 2020. – 10.11. – <https://apnews.com/article/joe-biden-donald-trump-virus-outbreak-al-gore-elections-a1cc735c11c5750da508b640e4d62b61>).

Республіканська партія дозволила процвітає сумнівам у легітимності Д. Байдена

Підтримуючи необґрунтовані заяви президента **Дональда Трампа** про фальсифікації виборів, республіканці ризикують залишити у мільйонів американців помилкове враження, що результати гонки 2020 р. незаконні. Жодне з юридичних заперечень Д. Трампа і його тверджень про порушення під час голосування не виявило яких-небудь істотних проблем із виборами, які могли б скасувати результати. І деякі законодавці Республіканської партії, і партійні чиновники в приватному порядку визнають, що у Д. Трампа немає іншого вибору, окрім як залишити Білий дім до 20 січня і поступитися владою обраному президенту Д. Байдену. Але Д. Трамп нічого не робить, щоб полегшити Д. Байдену шлях до дня інавгурації. У результаті деякі виборці майже напевно будуть розглядати Д. Байдена як нелегітимного президента

(Associated Press. – New York, 2020. – 10.11. – <https://apnews.com/article/election-2020-joe-biden-donald-trump-virus-outbreak-elections-d119d89ae a5cad57237b88bf37199bc9>).

Помилкові заяви про фальсифікації голосування, висунуті Д. Трампом, процвітають в Інтернеті

Проблеми, підняті кампанією **Дональда Трампа** і його союзників, типові для будь-яких виборів: проблеми з підписами, бюлетенями і поштовими відмітками на бюлетенях для голосування поштою, а також імовірність того, що невелика кількість бюлетенів буде неправильно порахована або втрачена. Оскільки Д. Байден значно випереджає Д. Трампа в ключових штатах, жодна з цих проблем не вплине на результат виборів. Багато з юридичних проблем, викликаних кампанією Д. Трампа, були відхилені суддями, деякі протягом декількох годин після їх подачі. Але Д. Трамп, який місяцями змушував своїх прихильників сумніватися в результатах виборів, продовжив розповіді

про бюлетені, «які викидають у річки», і писати безпідставні твіти, що попереджають про «сфальсифіковані вибори»

(Associated Press. – New York, 2020. – 10.11. – <https://apnews.com/article/election-2020-joe-biden-donald-trump-politics-media-1bf96bf3910bdcbef125958357c8f1a>).

Д. Трамп піддав сумніву чесність виборів непідтвердженими скаргами

Президент США Дональд Трамп безуспішно намагався знайти законні варіанти, нарощуючи зусилля, щоб посіяти сумніви в результатах виборчої гонки. Його шлях до перемоги досить невеликий, і Д. Трамп висунув непідтверджені звинувачення в неправомірних діях на виборах у серії твітів і наполягав на припиненні поточного підрахунку голосів, поданих до і в день виборів. У своєму першому публічному виступі президент посилив теорії змови на тлі атрибутів президентської влади. «Це той випадок, коли вони намагаються вкрати вибори, вони намагаються сфальсифікувати вибори», – сказав Д. Трамп, зробивши випад у бік демократів, яких він звинуватив у корупції, не надавши ніяких доказів. Аналогічні заяви про чесність виборів Д. Трамп робив і під час кампанії 2016 р., в якій він отримав перемогу

(Associated Press. – New York, 2020. – 06.11. – <https://apnews.com/article/joe-biden-donald-trump-counting-election-1686896c09a50f8ea545f98a76a17dec>).

Президентські вибори розкрили небезпечні розколи Америки

Хто б не виявився переможцем на президентських виборах 2020 р., поділ суспільства демонструє, що наступний президент зіткнеться з серйозними проблемами в конгресі, скептицизмом з приводу чесності голосування і схвильованим електоратом, дедалі більш розділеним за расовими особливостями. Навіть сам підрахунок голосів загрожує подальшим розколом американців. Через два дні після закриття виборчих дільниць ні Дональд Трамп, ні Д. Байден не отримали кількості голосів виборців, необхідних для перемоги на посаді президента. Чинний президент-республіканець закликає своїх прихильників протестувати за межами пунктів підрахунку голосів, які все ще сортують бюлетені поштою – метод голосування, який багато демократів вважають «кращим»

(Associated Press. – New York, 2020. – 06.11. – <https://apnews.com/article/election-2020-joe-biden-donald-trump-race-and-ethnicity-virus-outbreak-f1968b9e95f401f449e1ced2e47e86fc>).

Д. Байден просувається вперед без допомоги розвідки Д. Трампа

Президентська гонка перебувала в підвішеному стані у 2000 р., коли колишній президент **Білл Клінтон** вирішив розпустити тодішній уряд. **Джордж Буш** читав надсекретні щоденні звіти розвідників країни. Б. Клінтон був демократом, а його віце-президент Е. Гор виступав проти республіканця Д. Буша. Б. Клінтон вирішив повернути до себе Д. Буша на той випадок, якщо він виграє вибори, і він це зробив. Президент **Дональд Трамп** не наслідує приклад Б. Клінтона. Заперечуючи результати виборів, Д. Трамп відмовив обраному президенту Д. Байдену ознайомитися з цими звітами. Експерти з питань національної безпеки і розвідки сподіваються, що Д. Трамп передумає, пославшись на необхідність того, щоб майбутній президент має бути повністю готовим протистояти будь-яким проблемам національної безпеки

(Associated Press. – New York, 2020. – 12.11. – <https://apnews.com/article/election-2020-joe-biden-donald-trump-al-gore-elections-50d7b2d7186c448e3a8f741bd8152aaf>).

Вісконсин: маски, оргскло і безліч бюлетенів

У Вісконсині почнуться перерахунки бюлетнів для голосування на президентських перегонах у двох найбільших і найдемократичніших округах штату. Це давня спроба президента **Дональда Трампа**, який заплатив необхідний внесок у розмірі 3 млн дол., скасувати перемогу Д. Байдена. Д. Трамп, який програв у Вісконсині з-понад 20 600 голосами, заявив про «помилки і шахрайство» в двох округах, хоча не навів жодних доказів на підтримку своїх тверджень. Перерахунок повинен бути завершений до 1 грудня. Округ Мілуокі очікує завершення за день до Дня подяки – події, яка, як очікується, прискорить поширення вірусу. Округ Дейн планує 16-годинний робочий день для перерахунку бюлетнів і не очікується, що він закінчиться до свята. Обидва планують використовувати машини для перерахунку бюлетнів, хоча округ Дейн заявляє, що буде проводити ручний підрахунок на випадково обраних ділянках для перевірки, як того вимагає закон

(Associated Press. – New York, 2020. – 20.11. – <https://apnews.com/article/election-2020-joe-biden-donald-trump-madison-wisconsin-852ac9f03fcb8a0b407f66b055c9171>).

Д. Трамп і союзники роблять відчайдушні кроки, щоб протидіяти Д. Байдену

Президент США **Дональд Трамп** і його союзники роблять дедалі більш відчайдушні кроки, щоб підірвати результати виборів 2020 р., включаючи заклик законодавців відмінити результати виборів та перемогу Д. Байдена. Серед інших тактик останньої можливості: особисто зателефонувати місцевим виборчим органам, заявити в судовому порядку про те, що Пенсільванія скасувала народне голосування і чинити тиск на посадових осіб округу в Арізоні, щоб вони відклали оголошення підсумків голосування. Експерти з виборного права вважають це «останнім передсмертним зітханням» кампанії Д. Трампа і впевнені, що Д. Байден обов'язково увійде в Овальний

кабінет у січні. Але є велика стурбованість тим, що зусилля Д. Трампа завдають реальної шкоди громадській думці щодо чесності виборів у США

(Associated Press. – New York, 2020. – 20.11. – <https://apnews.com/article/election-2020-joe-biden-donald-trump-local-elections-arizona-7174555c2545f8afb69f0ce2ac0b2156>).

Держсекретар штату Джорджія Б. Раффенспергер підтвердив перемогу Д. Байдена

Вища посадова особа штату Джорджія на виборах підтвердила, що Д. Байден виграв президентські вибори в штаті після того, як результати обов'язкової перевірки підтвердили перевагу демократа над президентом-республіканцем **Дональдом Трампом**. «Працюючи інженером протягом усього свого життя, я живу під девізом, що цифри не брешуть», – сказав держсекретар штату Б. Раффенспергер на пресконференції в Капітолії штату. «Як державний секретар, я вважаю, що цифри, які ми сьогодні представили, правильні. Цифри відображають вердикт народу, а не рішення державного секретаря, судів або будь-якої кампанії», – зазначив Б. Раффенспергер. Зрештою, підрахунок голосів підтвердив, що Д. Байден отримав понад 12 тис. голосів виборців штату

(Associated Press. – New York, 2020. – 20.11. – <https://apnews.com/article/election-2020-joe-biden-donald-trump-politics-georgia-ea8f867d740f3d7d42d0a55c1aef9e69>).

Д. Трамп і Д. Байден роблять остаточний ривок у штатах, вбачаючи в цьому ключ до перемоги

Президент США **Дональд Трамп** та демократ Д. Байден завершили свої запеклі перегони фінальною агітацією в штатах, що вважаються критичними для вирішення підсумків виборів. Кандидати перед тим, як підбадьорювати та слухати аудиторію, виявляли зневагу один до одного і торгували образами. Д. Трамп провів п'ять мітингів у чотирьох штатах: Північна Кароліна, Пенсільванія, Вісконсин та Мічиган. У цей час Д. Байден провів більшу частину дня в штаті Пенсільванія, сподіваючись на перемогу в ньому, також він зупинився в Огайо, прогнозуючи впевненість, що в нього є шанс повернути штат, у якому Д. Трамп виграв у 2016 р. Як показують результати опитування RealClearPolitics, Д. Байден попереду Д. Трампа на 6,8 %, і це найнижчий показник за останні місяці. Схожа ситуація спостерігається в опитуваннях по кожному штату, за винятком Огайо, де Д. Трамп має перевагу на 1,4 %

(Bloomberg. – New York, 2020. – 02.11. – <https://www.bloomberg.com/news/articles/2020-11-02/trump-biden-make-final-push-in-states-seen-as-key-to-victory>).

Хаос підрахунку голосів розгортається в штатах, які ігнорували уроки Флориди

Президент **Дональд Трамп** звинуватив значну частину штатів у затримці підрахунку голосів, щоб кинути тінь на результати виборів. Усього цього можна було б уникнути, якби більше штатів почали обробляти бюлетені, відправлені поштою до дня виборів, як це практикувалося у Флориді та інших місцях. «Ми отримали б результати набагато швидше від цих юрисдикцій і набагато менше шансів було б на подальшу зміну результатів після виборів», – сказав М. Морлі, науковий співробітник університету зі штату Флорида

(Bloomberg. – New York, 2020. – 06.11. – <https://www.bloomberg.com/news/articles/2020-11-06/vote-counting-process>).

Д. Байден відмовився від зусиль Д. Трампа, які спрямовані на підрив результатів виборів

Обраний президент **Д. Байден** відмовився від зусиль **Дональда Трампа** щодо оскарження результатів виборів. Отримавши підтримку республіканських союзників та міністерства юстиції, **Д. Трамп** продовжує юридичну боротьбу в багатьох штатах. Юридичні виклики зазнають невдачі, а демократ неминуче складе присягу. «Як я можу сказати це тактовно? Я думаю, ніякі зусилля не допоможуть президенту», – сказав **Д. Байден** на пресконференції у Вілмінгтоні, штат Делавер

(Bloomberg. – New York, 2020. – 11.11. – <https://www.bloomberg.com/news/articles/2020-11-11/biden-brushes-off-trump-s-long-shot-effort-to-undermine-election>).

На виборах президента США вже проголосувала рекордна кількість людей

У Сполучених Штатах уже 93,3 млн американців достроково проголосували на виборах президента. Про це повідомив проєкт U.S. Elections Project. Показники явки на президентських виборах нинішнього року близькі до того, щоб стати рекордними за останні сто років. За оцінкою глави і засновника Центру електоральних інновацій та досліджень у Вашингтоні **Д. Бекера**, загальна явка на виборах президента США цього року може сягнути 150 млн громадян із близько 240 млн зареєстрованих виборців. Якщо ці прогнози справдяться, це означатиме, що на виборах проголосують на 20 млн більше американців, ніж у 2016 р.

(Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 01.11. – <https://p.dw.com/p/3kjeA>).

Д. Трамп попередив про можливі заворушення після виборів

Президент США **Дональд Трамп** застеріг від заворушень у країні після президентських виборів 3 листопада 2020 р. «Якщо переможець виборів не буде визначено

швидко, може початися хаос у нашій країні», – наголосив він під час виступу у Пенсільванії. За словами президента, який повторно висувається на цей пост, підрахунки для визначення результатів виборів можуть тривати тижнями, а тим часом можуть статися «дуже погані речі». «Весь світ і наша країна чекатимуть, щоб дізнатися, хто переміг. Ви чекатимете тижнями», – зазначив Д. Трамп. Він пов'язав своє попередження із підрахунком голосів виборців, які голосують поштою. Республіканці, кандидатом яких є Д. Трамп, намагалися не допустити продовження терміну підрахунку голосів у Пенсільванії, але їхня спроба провалилася. Тому голоси, отримані поштою, все одно повинні бути підраховані, навіть якщо вони надійдуть через три дні після дати виборів

(Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 01.11. – <https://p.dw.com/p/3kjAc>).

Результати виборів у США: Д. Байден вирвався вперед у Джорджії

За останніми даними, кандидат у президенти США Д. Байден почав випереджати чинного главу держави **Дональда Трампа** у підрахунку голосів у штаті Джорджія. Станом на ранок 6 листопада 2020 р., відрив становить лише 917 голосів. Говорити про перемогу когось із кандидатів у цьому штаті ще рано – адже тисячі голосів ще не пораховані. Однак, за даними соціопитування, багато з цих бюлетенів надійшли з округів, і в них Д. Байден тримає лідерство. Також зазначається, що в процесі підрахунку співвідношення голосів на користь Д. Байдена зросло, коли комісії почали обробляти бюлетені, які надійшли поштою

(Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 06.11. – <https://p.dw.com/p/3kwhW>).

Вибори у США: Д. Байден заявив, що впевнений у власній перемозі

Кандидат у президенти США від Демократичної партії Д. Байден виступив з промовою, під час якої висловив упевненість у власній перемозі. Виступ відбувся у виборчому штабі кандидата у Вілмінгтоні в штаті Делавер. За словами Д. Байдена, «цифри розповідають чітку та переконливу історію про те, що ми перемагаємо у цих перегонах». Водночас він додав, що «в нас поки немає остаточного оголошення про перемогу». Також кандидат від демократів перелічив штати, в яких він наразі обходить свого суперника, чинного президента США **Дональда Трампа**. За його словами, такі результати дозволять йому перемогти з чіткою більшістю «народу за нашими спинами» і з мандатом для активних дій з подолання пандемії COVID-19, боротьби зі змінами клімату та системним расизмом

(Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 07.11. – <https://p.dw.com/p/3kz6m>).

Д. Трамп заявив про «дуже дивну» втрату лідерства в деяких важливих штатах

Кандидат у президенти США **Дональд Трамп** висловив занепокоєння щодо результатів голосування у багатьох ключових штатах. «Учора ввечері я впевнено лідирував у багатьох ключових штатах, які майже у всіх випадках перебувають під управлінням або контролем демократів. Потім одна за одною надія почала чарівним чином зникати в міру того, як підраховували несподівані купи бюлетенів. Дуже дивно, і фахівці з опитувань зрозуміли це абсолютно та історично неправильно!» – написав він у Twitter

(Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 04.11. – <https://p.dw.com/p/3ks8i>).

Д. Трамп заявив, що демократи намагаються «вкрасти вибори»

Президент США **Дональд Трамп** звинуватив Демократичну партію у спробах «украсти вибори» за допомогою голосів виборців, що надійшли на дільниці поштою. Про це він заявив на брифінгу у Білому домі, пояснивши, що демократи «ніколи не вірили» у можливість перемоги на виборах та звинуватив їх у спробі використати поштове голосування для того, щоб фальсифікувати результати. Під час брифінгу президент США не уточнив, про які саме порушення йдеться, однак висловив упевненість у своїй перемозі, якщо не будуть враховані «нелегальні голоси, якими вони намагаються вкрасти у нас вибори». «Якщо порахувати легальні голоси, я легко переможу», – додав Д. Трамп

(Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 06.11. – <https://p.dw.com/p/3kwhWW>).

Д. Байден перемагає на виборах у США

Кандидат у президенти США від демократів Д. Байден, за прогнозами, переміг у ключовому штаті Пенсильванія, що забезпечує йому достатню кількість виборників для перемоги на виборах. Д. Байден одержує необхідну для перемоги на президентських виборах кількість голосів. Про перемогу Д. Байдена оголосив і дотепер близький до **Дональда Трампа** телеканал Fox News, назвавши Д. Байдена «46-м обраним президентом». Чинний президент США Д. Трамп відмовляється визнавати свою поразку. Політичні лідери з різних країн світу вітають Д. Байдена з перемогою

(Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 07.11. – <https://p.dw.com/p/3kzal>).

Д. Трамп і досі не визнає перемоги Д. Байдена та грає в гольф

Чинний президент США **Дональд Трамп** досі відмовляється визнавати свою поразку на проведених виборах глави держави. Д. Трамп знову поширив у соцмережі Twitter низку дописів, де заявив про «вкрадені вибори». У деяких із дописів Д. Трамп посилався на заяви консервативних політиків, котрі підтримують його звинувачення щодо маніпуляцій на виборах. Утім, жодних доказів на підтвердження своїх слів Д. Трамп так і не надав. Тим часом особистий адвокат Д. Трампа Р. Джуліані пояснив що «на сьогодні» було б неправильно для президента визнавати свою поразку. За його

словами, є докази того, що результат виборів було «вкрадено» принаймні в трьох-чотирьох і, можливо, навіть у десятих штатах. Тож Р. Джуліані анонсував подачу кількох позовів. Крім того, Р. Джуліані назвав «цілком імовірним», що останнє слово в цій справі скаже Верховний суд США

(Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 08.11. – <https://p.dw.com/p/3l1rr>).

Д. Байден переміг у Пенсильванії й на виборах у США

Кандидат у президенти від Демократичної партії Д. Байден здобув достатню кількість голосів виборників, щоб стати наступним президентом США. Соціологічна служба Edison Research, низка ЗМІ повідомили, що Д. Байден здобув перевагу над **Дональдом Трампом** після обробки бюлетенів у кількох ключових штатах, зокрема в Пенсильванії. Згодом про перемогу Д. Байдена повідомив і дотепер близький до Д. Трампа телеканал Fox News, назвавши Д. Байдена «46-м обраним президентом». Тим часом президент США Д. Трамп не поспішає визнавати перемогу свого суперника на президентських виборах, представника демократів Д. Байдена. За словами Д. Трампа, Д. Байден «хибно виставляє себе переможцем, а союзницькі ЗМІ його підтримують». Президент США знову анонсував «юридичні кроки» щодо підсумків виборів

(Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 07.11. – <https://p.dw.com/p/3l02h>).

«Ми – не вороги»: Д. Байден звернувся до прихильників Д. Трампа

Переможець виборів президента США Д. Байден виголосив свою першу промову у статусі фактичного обраного глави США. Під час свого звернення він зробив особливий акцент на спробі примирення з табором прихильників його суперника у виборчих перегонах **Дональда Трампа**. «Я розумію розчарування сьогодні тих, хто голосував за Д. Трампа. Я й сам програв декілька виборів. Але зараз – давайте дамо одне одному шанс... Аби досягти прогресу, ми маємо перестати вважати наших опонентів ворогами. Ми – не вороги. Ми – американці», – зазначив Д. Байден

(Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 08.11. – <https://p.dw.com/p/3l16T>).

Президентські вибори у США: що говорять опитування напередодні голосування?

Президентські вибори у США будуть запеклими, оскільки нинішній президент **Дональд Трамп** і кандидат від демократів Д. Байден борються за вищу посаду в країні. Підсумкове опитування YouGov America напередодні виборів дає Д. Байдену 9-кратну перевагу над Д. Трампом і становить 53,2 % проти 44,3 %. Дослідницька група припускає, що для Д. Байдена це перетвориться на рішення виборчої колегії з результатом 364 проти 174 голосів. Опитування CNN показують середній результат у перегонах на перемогу з 10-очковим відривом Д. Байдена від Д. Трампа (52 % проти 42 %). При цьому CNN в

аналізі наголошує, що президента обирає виборча колегія, а не всенародне голосування, яке національні опитування можуть лише наблизити. Аналіз RealClearPolitics на «верхньому полі битви» штатів дає Д. Байдену провідну роль у п'яти із шести штатів у Флориді, Пенсільванії, Мічигані, Вісконсині і Аризоні. Д. Трампу в Північній Кароліні дають лідерство 0,6 %. За результатами опитування Des Moines Register/Mediascom poll, Д. Трамп досяг 7 % переваги над Д. Байденом в Айові – 48 % до 41 %

(Euronews. – Paris, 2020. – 02.11. –
<https://www.euronews.com/2020/11/02/us-presidential-election-so-what-do-the-opinion-polls-say-on-the-eve-of-the-vote>).

Пенсільванія: Чому ключовий штат став вирішальним полем битви?

Незабаром після того, як президент США Дональд Трамп зосередив увагу на штаті Флорида, Д. Байден спрямував свою агітацію на Північний Схід США та штати Вісконсин, Мічиган та Пенсільванія. Із трьох штатів найскладнішою є Пенсільванія. Тут виникла найкривавіша боротьба між двома кандидатами, суцільні суперечки та залучення великої кількості юристів

(Euronews. – Paris, 2020. – 04.11. –
<https://www.euronews.com/2020/11/04/pennsylvania-why-has-the-keystone-state-become-the-key-battleground>).

Найвідоміші республіканці приєдналися до Д. Трампа в затримці передачі влади

Найвідоміші лідери Республіканської партії відмовилися чинити тиск на президента США Дональда Трампа, щоб той погодився з програшем на виборах, зокрема, серед них лідер більшості в сенаті М. Макконнелл. «У США всі законні виборчі бюлетені мають бути перераховані, незаконні бюлетені не повинні підраховуватися. А президент Д. Трамп на 100 % має право подавати заяви про порушення та зважати на свої законні підстави», – зазначив М. Макконнелл

(Euronews. – Paris, 2020. – 10.11. –
<https://www.euronews.com/2020/11/10/top-republicans-join-trump-in-delaying-transition>).

Мічиганський хід: чи активно Дональд Трамп прагне підірвати вибори у США?

Президент США Дональд Трамп почав змінювати свою післявиборну стратегію з відмови прийняти поразку до активної спроби підриву результатів голосування. Юридичні виклики його команди, які не мають доказів, зазнають поразки в судах штатів. За результатами підрахунку голосів у штаті Мічиган, демократ Д. Байден має на 157 772 голоси більше, ніж Д. Трамп (50,6 % проти 47,8 %). Проте результат ще не офіційний,

адже оброблено 99 % бюлетенів. Команда Д. Трампа продовжує суперечку з приводу підрахунку голосів в окрузі Уейн, штаті Мічиган

(*Euronews.* – *Paris,* 2020. – 18.11. –
<https://www.euronews.com/2020/11/20/michigan-move-is-donald-trump-actively-seeking-to-subvert-the-us-election>).

Американці йдуть на вибори наступного президента

Враховуючи ризики COVID-19, американські виборці активно віддають свої голоси, які визначатимуть напрям розвитку країни на наступні чотири роки і далі. Понад 100 млн американців обрали можливість дострокового голосування, що становить рекордну кількість, еквівалентну приблизно 73 % від загальної кількості підрахованих голосів на виборах 2016 р., що створило основу для рекордної явки цього року, згідно з даними, зібраними Проектом виборів США. Цього року колишній віцепрезидент Д. Байден, кандидат у президенти від Демократичної партії, взяв участь у виборах, опонуючи діючому президенту Дональду Трампу в гонці

(*Xinhua.* – *Beijing,* 2020. – 04.11. –
http://www.xinhuanet.com/english/2020-11/04/c_139490491.htm).

Мер Нью-Йорка завдав удару президенту США за сумніви у правильності виборів

Мер Нью-Йорка Б. де Блазіо розкритикував президента США Дональда Трампа за те, що він може сумніватися в чесності виборів. Ми всі дуже занепокоєні тим, що президент Сполучених Штатів заздалегідь ставить питання про чесність виборів. Ми ніколи раніше не бачили цього від президента», – заявив мер у короткому відео, яке він сам опублікував у Твіттері з логотипом Нью-Йорка

(*Xinhua.* – *Beijing,* 2020. – 03.11. –
http://www.xinhuanet.com/english/2020-11/03/c_139486297.htm).

Уганда

Президент Уганди Й. Мусевені має змогу продовжити своє 34-річне правління

Головний виборчий орган Уганди дозволив президенту Йовері Мусевені балотуватися на переобрання. Це прокладає шлях для Й. Мусевені продовжити своє правління більш ніж на три десятиліття. Президент Уганди виконав усі вимоги як кандидат у президенти, це підтверджено заявами голови виборчої комісії С. Бябаками. Й. Мусевені планує надати деталі свого маніфесту на наступні п'ять років. Кандидатуру головного конкурента Р. Кягуланї, попірки та законодавця, відомого під іменем «Бобі Вайн», планується оголосити пізніше

*(Bloomberg. – New York, 2020. – 02.11. –
<https://www.bloomberg.com/news/articles/2020-11-02/ugandan-president-museveni-is-cleared-to-extend-his-34-year-rule>).*

Росія

В. Путін не може визнати Д. Байдена президентом США

Президент Росії **Володимир Путін** готовий співпрацювати з будь-яким лідером США, але все ще не готовий визнати перемогу Д. Байдена на виборах. «Ми будемо працювати з усіма, хто має довіру американського народу. Але ця впевненість може бути надана лише кандидату, перемогу якого визнала опозиційна сторона, або після підтвердження результатів легітимності, законним способом», – сказав В. Путін. «Президент **Дональд Трамп** повинен визнати результати виборів, і всі судові процеси повинні бути завершені», – заявив пресекретар президента Росії Д. Песков журналістам на селекторній конференції

*(Bloomberg. – New York, 2020. – 22.11. –
<https://www.bloomberg.com/news/articles/2020-11-22/putin-says-he-s-not-ready-to-recognize-biden-as-u-s-president>).*

ТУРИЗМ

Домініканська Республіка

Президент Домініканської Республіки на церемонії відкриття ярмарку ASONAHORES повідомив про значні цифри відновлення туризму

Президент Домініканської Республіки **Луїс Абінатер** серед інших керівників галузі офіційно відкрив перший в історії віртуальний ярмарок ASONAHORES. На ярмарку були озвучені високі показники відновлення, які підтверджують, що індустрія туризму перебуває на шляху до одужання. П. Райньєрі, президент Асоціації туризму Домініканської Республіки, відкрила захід, заявивши, що сектор туризму може повністю відновитися до 2023 р., якщо буде збережений позитивний контроль над COVID-19 у країні і на основних міжнародних ринках – США і Канади. «Наш оптимізм значною мірою обумовлений прихильністю президента Абінатера і міністра Колладо відродженню індустрії туризму», – наголосила П. Райньєрі

*(Associated Press. – New York, 2020. – 11.11. –
<https://apnews.com/press-release/globe-newswire/lifestyle-business-travel-latin-america-and-caribbean-environment-and-nature-77794ca71afdea4fe487d6ae0413ddb0>).*

МІЖНАРОДНА ПОЛІТИКА ПРЕЗИДЕНТІВ

АЗІЯ

Іран

Президент Ірану сподівається, що Д. Байден «компенсує помилки» Д. Трампа

Президент Ірану **Хассан Рухані** заявив, що наступна адміністрація президента США на чолі з Д. Байденом має можливість «компенсувати» помилки у відносинах з Іраном, зроблені за часів президентської каденції **Дональда Трампа**. Заява президента Ірану була опублікована на його офіційному сайті. «Зараз є можливість у майбутньої американської адміністрації компенсувати свої попередні помилки та повернутися на шлях виконання міжнародних зобов'язань», – заявив Х. Рухані на наступний день після того, як американські ЗМІ оголосили про фактичну перемогу Д. Байдена на президентських виборах у США

(Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 08.11. – <https://p.dw.com/p/311L7>).

Х. Рухані запропонував Д. Байдену співпрацю

Президент Ірану **Хассан Рухані** запропонував співпрацю переможцю виборів президента США Д. Байдену. Про це він заявив під час виступу на іранському державному телебаченні. «Наша мета – зняти тягар американських санкцій з плечей іранського народу», – заявив Х. Рухані. За словами президента Ірану, його країна готова до переговорів. Але умовами для цього є повернення США до атомної угоди 2015 р. та скасування запроваджених чинним президентом **Дональдом Трампом** санкцій щодо Ірану. Х. Рухані пояснив, що зробить усе, аби повернути свою країну і народ у часи 2016–2017 рр., коли Іран – завдяки атомній угоді та скасуванню санкцій – «мав економічне піднесення»

(Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 11.11. – <https://p.dw.com/p/317yq>).

Президент Ірану звинуватив США та Ізраїль у причетності до вбивства фізика-ядерника

Президент Ірану **Хассан Рухані** звинуватив США та Ізраїль у причетності до скоєного напередодні вбивства іранського фізика **М. Фахрізаде**. Таке звинувачення Х. Рухані зробив у заяві, поширеній державним телебаченням Ірану. «Укотре імперіалізм і його сіоністські найманці спричинили кровопролиття та смерть іранського науковця», – сказав Х. Рухані. За його словами, вбивство **М. Фахрізаде** показує «відчай наших ворогів і глибину їхньої ненависті». «Його мученицька смерть не зупинить наші досягнення», – запевнив Х. Рухані. Верховний лідер Ірану аятола **А. Хаменеї** оголосив вимогу «покарати» причетних до вбивства вченого

(Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 28.11. – <https://p.dw.com/p/3lx3N>).

Південна Корея

Президент Південної Кореї ніколи не припинить зусиль з денуклеаризації та мирного врегулювання

Президент Південної Кореї **Мун Чже Ін** заявив, що його країна ніколи не зупинить зусилля з денуклеаризації та мирного врегулювання на Корейському півострові. «(Південна) Корея ніколи не припинить своїх зусиль назавжди припинити (корейську) війну, досягти денуклеаризації та встановити постійний мир на Корейському півострові», – сказав Ч. І. Мун. у попередньо записаній ключовій промові, виголошеній на Форумі Чеджу-2020. «Незважаючи на те, що Угода про перемир'я була підписана замість мирного договору, корейська війна ще не закінчилася, як і біль і печаль війни», – зазначив президент

(Xinhua. – Beijing, 2020. – 06.11. – http://www.xinhuanet.com/english/2020-11/07/c_139497087.htm).

ЕКОНОМІЧНА ВІЙНА ТА САНКЦІЇ

Білорусь

ЄС запроваджує санкції щодо О. Лукашенка

Представники держав-членів Євросоюзу запустили процедуру запровадження санкцій щодо президента Білорусі **Олександра Лукашенка**. Також обмежувальні заходи будуть запроваджені ще щодо 14 білоруських посадовців. Очікується, що рішення з їхнього запровадження набуде чинності 6 листопада 2020 р. – до цього дня мають надійти письмові підтвердження від 27-ми членів ЄС. Санкційними заходами, серед яких і обмеження на в'їзд до ЄС, Брюссель хоче посилити тиск на О. Лукашенка та виразити солідарність з народом Білорусі

(Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 04.11. – <https://p.dw.com/p/3krf7>).

У ЄС погодили нові санкції проти поплічників О. Лукашенка

Міністри закордонних справ держав-членів ЄС узгодили нові санкції щодо Білорусі. Конкретні заходи щодо визначення обмежень будуть розроблені протягом наступних тижнів, як заявив глава європейської дипломатії Ж. Боррель. За його словами, цього разу санкції будуть накладені як на фізичних, так і юридичних осіб, які наближені до **Олександра Лукашенка**. Ж. Боррель також повідомив, що новий пакет санкцій ЄС щодо Білорусі матиме негативний вплив на економічний розвиток країни. «Санкціонування компаній торкнеться нормального економічного розвитку», – сказав він. За його словами, «О. Лукашенко не йде на конструктивний діалог із суспільством», і ситуація в Білорусі останнім часом тільки погіршилася. Ж. Боррель відзначив продовження в країні демонстрацій і репресій влади

(Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 19.11. – <https://p.dw.com/p/3lZDR>).

Росія

Путін продовжив на 2021 р. дію російського продовольчого ембарго

Президент Росії **Володимир Путін** продовжив на 2021 р. дію російського продовольчого ембарго щодо поставок продукції з країн, які ввели або підтримали антиросійські санкції. Про це йдеться в Указі президента «Про продовження дії окремих спеціальних економічних заходів з метою гарантування безпеки РФ», опублікованого на сайті офіційного інтернет-порталу правової інформації Росії

(Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 21.11. – <https://p.dw.com/p/3leNI>).

США

Д. Трамп заборонив інвестиції в китайські компанії, пов'язані з військовими

Президент США **Дональд Трамп** підписав розпорядження про заборону американцям інвестувати в китайські фірми, які, на думку американських чиновників, належать або контролюються китайськими військовими. Наказ забороняє американським інвесторам проводити на публічних торгах будь-які операції з цінними паперами, випущеними будь-якими китайськими компаніями, які, як вважає міністр оборони США, пов'язані зі збройними силами КНР. У документі міститься 31 компанія, які, як визначив Пентагон, керуються або належать китайським військовим. Багато з них є військовими підрядниками або державними компаніями, такими, як оператор мобільного зв'язку China Telecom Ltd. Однак у списку є Huawei Technologies Ltd. та Hikvision Digital Technology Co., які заявляють, що є приватними, та заперечують, що контролюються військовими

(Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 13.11. – <https://p.dw.com/p/3lE8a>).

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ

Франція

Емманюель Макрон закликав до перегляду правил Шенгенської зони

Президент Франції **Емманюель Макрон** закликав переосмислити і докорінно переглянути нинішні правила функціонування Шенгенської зони, зокрема в бік посилення захисту зовнішніх кордонів Європи. На думку Е. Макрона, для цього потрібно створити справжню поліцію безпеки. «Теракти, яких зазнала Франція, і якого кілька днів тому зазнала Австрія у Відні, продемонстрували, що небезпека тероризму існує всюди, що існують глобалізовані мережі (...), – пояснив свою позицію Е. Макрон. – Тож потрібно, щоб Європа посилила свою реакцію». Е. Макрон пообіцяв представити відповідні пропозиції в грудні поточного року. Також французький президент оголосив про намір істотно посилити контроль на кордонах країни. «На тлі змін щодо ситуації із загрозами (...) ми вирішили значно посилити наш прикордонний контроль у Шенгенській зоні», – зазначив Е. Макрон

(Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 05.11. – <https://p.dw.com/p/3kuse>).

МІЖНАРОДНЕ ЕКОНОМІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Мексика

Президент Мексики закликав багаті країни зменшити борг для бідніших країн

Президент Мексики **Андрес Мануель Лопес Обрадор** закликав Велику двадцятку (G20) основних економік покращити умови зовнішнього боргу для бідних країн із середнім рівнем доходу, оскільки світова економіка зазнає рецесії внаслідок кризи коронавірусу. Президент запропонував не брати боргів і не виручати компанії, навіть якщо економіка Мексики цього року скоротиться на 10 %, що є найгіршим спадом з часів Великої депресії. «Наша пропозиція полягає у ... прийнятті реальності зобов'язання усунути суми боргу та обслуговування боргів бідних країн світу», – сказав А. М. Лопес Обрадор у відео у рамках саміту G20. Він також закликав колег-лідерів «гарантувати, що країни із середнім рівнем доходу можуть отримати доступ до кредитів за відсотковими ставками, еквівалентними діючим у розвинутих країнах»

(Reuters. – London, 2020. – 22.11. – <https://uk.reuters.com/article/idUKKBN2820Q0>).

Пакистан

Президент Пакистану: «Розвиток Китаю відкриває важливі можливості для регіону та світу»

На зустрічі з новим послом Китаю в Пакистані Н. Ронгом президент Пакистану **Аріф Алві** заявив, що розвиток Китаю відкриває важливі можливості для регіону та всього світу. Президент зазначив, що Пакистан буде неухильно просувати двосторонні зв'язки та впровадження Китайсько-пакистанського економічного коридору (КПЕК) на користь жителів двох країн та регіону. «Пакистан і Китай є союзниками, що мають широкі спільні інтереси у спільному розвитку та захисті регіонального, світового миру та стабільності», – сказав президент Пакистану, додавши, що Пакистан твердо підтримує Китай з питань, що стосуються основних інтересів Китаю

(Xinhua. – Beijing, 2020. – 03.11. – http://www.xinhuanet.com/english/asiapacific/2020-11/03/c_139488705.htm).

ООН

Туреччина

Р. Т. Ердоган підтримав угоду двох держав на Кіпрі і поставив під сумнів переговори

Візит президента Туреччини **Реджепа Тайїпа Ердогана** на Кіпр суперечить резолюціям ООН та ставить під сумнів нові спроби на відновлення переговорів про возз'єднання Кіпру. За підтримки Анкари турецько-кіпрська влада відкрила для

громадськості смугу пляжу та центральну вулицю у Вароші. Р. Т. Ердоган закликав власників нерухомості у Вароші подати заяву про повернення її у власність Турецько-кіпрської держави. «Вароша чекає своїх справжніх власників», – сказав Р. Т. Ердоган

(*Bloomberg.* – *New York,* 2020. – 15.11. – <https://www.bloomberg.com/news/articles/2020-11-15/erdogan-backs-two-state-cyprus-deal-puts-talks-in-doubt>).

ПІВДЕННА АМЕРИКА

Венесуела

Колишній лідер партії PSOE захистив фальшиві вибори Н. Мадуро

Колишній лідер партії PSOE та експрем'єр-міністр Іспанії Х. Л. Родрігес Сапатеро виступив на захист фальшивих виборів, організованих **Ніколасом Мадуро** 6 грудня. «Я сподіваюся, що Венесуела почне новий етап. Це важливе голосування... Якщо ви хочете миру та діалогу, вам доведеться піти і проголосувати. Ось чому дуже важливо, щоб громадяни Венесуели самі приймали рішення. Це доля майбутнього Венесуели», – сказав колишній глава іспанського уряду. Він не приховував своїх побажань узяти участь як спостерігач у виборному процесі. Після відмови Європейського Союзу та Організації Об'єднаних Націй брати участь у виборах у якості спостерігачів, лише група, відома як Латиноамериканська рада експертів (Ceela), повернеться до країни, щоб підтримати режим Н. Мадуро

(*El Mundo.* – *Madrid,* 2020. – 25.11. – <https://www.elmundo.es/internacional/2020/11/25/5f5be41a1fdddff72a18b4656.html>).

Мексика

Бразилія відстежує незаконний експорт деревини з Амазонки за допомогою ізотопів

Президент Бразилії **Жаїр Болсонару** заявив, що його уряд найближчими днями назве країни, які імпортують деревину, незаконно видобуту з Амазонки. Виступаючи на саміті великих країн, що розвиваються, Ж. Болсонару заявив, що бразильська поліція розробила спосіб відстеження деревини, що експортується з Амазонки, за допомогою ізотопів. «Деякі з цих країн є найсуворішими критиками мого уряду щодо цього регіону Амазонки», – зазначив президент. Знищення лісів у тропічних лісах Амазонки в Бразилії посилилося під керівництвом ультраправого президента, який висловлюється за те, щоб розширився видобуток корисних копалин, розвивалося сільське господарство та економіка, а також зменшилися лісові пожежі

(*Reuters.* – *London,* 2020. – 17.11. – <https://uk.reuters.com/article/idUKKBN27X11F>).

ПІВНІЧНА АМЕРИКА

Іран

Х. Рухані вважає важливою політику США, а не те, хто стане президентом

Президент Ірану **Хассан Рухані** заявив, що результати виборів у США не важливі для духовних керівників країни і, що наступний президент у Вашингтоні повинен поважати міжнародні договори та закони. «Для Тегерану важлива політика наступної адміністрації США, а не те, хто перемагає на виборах у США», – сказав Х. Рухані на засіданні кабінету, яке транслюється телебаченням. Демократичний претендент Д. Байден пообіцяв приєднатися до іранської ядерної угоди 2015 р. з шістьма державами, якщо Іран повернеться до її дотримання. Президент **Дональд Трамп** відмовився від угоди у 2018 р. і знову ввів санкції, які скалічили економіку Ірану. У відповідь Іран поступово зменшив дотримання умов угоди. «Ми хочемо, щоб нас поважали, не підпадаючи під санкції (з боку США). Незалежно від того, хто переможе на виборах у США ... Для нас важливі політика та принципи», – сказав Х. Рухані. Д. Трамп заявив, що хоче укласти з Тегераном нову угоду, яка стосуватиметься ракетної програми Ірану та підтримки регіональних довірених осіб в Іраці, Сирії, Лівані та Ємені. Іран виключив будь-які переговори, якщо Вашингтон не повернеться до угоди

(Reuters. – London, 2020. – 04.11. – <https://www.reuters.com/article/idUSKBN27K0TD>).

Мексика

Президент Мексики заклик переглянути співпрацю США у сфері наркополітики

Президент Мексики **Андрес Мануель Лопес Обрадор** заявив, що його уряд розгляне питання співпраці у сфері наркополітики з США та те, як працюють їхні агенції в Мексиці після недавнього арешту США вищого військового чиновника. Коментарі А. М. Лопеса Обрадора відбулися після арешту 15 жовтня ексначальника мексиканської армії С. Сьенфугоса в Лос-Анджелесі за звинуваченням у незаконному обігу наркотиків та відмиванні грошей за ордером американської адміністрації з питань боротьби з наркотиками. «Ми повинні переглянути все це: як видаються ці ордери на арешт, хто втручається, які угоди є з американськими агентами, які діють у Мексиці», – сказав А. М. Лопес Обрадор на черговій пресконференції. Зі свого боку, прессекретар посольства США заявила агентству Reuters, що США «цінують свої тісні стосунки з Мексикою через наші спільні виклики безпеці»

(Reuters. – London, 2020. – 03.11. – <https://www.reuters.com/article/idUSKBN27J2MK>).

Польща

Президент Польщі ратифікував оборонну угоду зі США

Президент Польщі **Анджей Дуда** ратифікував оборонну угоду зі США, яка закріплює посилення присутності військ США в країні, і заявив, що вибори у США не

повинні впливати на відносини Варшави з Вашингтоном. Угода була погоджена між А. Дудою та президентом США **Дональдом Трампом** більше року тому і має на меті зміцнити західну військову присутність на східному фланзі НАТО у відповідь на посилену наполегливість Росії. Обрання Д. Байдена наступним президентом США ставить Варшаву в потенційно незручне становище після того, як вона надала велике значення відносинам з Д. Трампом, одночасно напружуючи зв'язки із союзниками ЄС через демократичні цінності. Під час виборчої кампанії Д. Байден звинуватив Д. Трампа в підтримці авторитарних лідерів у всьому світі, серед інших згадуючи Польщу. Очікується, що він перегляне рішення Д. Трампа вивести тисячі військовослужбовців з Німеччини, хоча американські чиновники наполягають на тому, що угода з Польщею була окремою від цього кроку

(Reuters. – London, 2020. – 09.11. – <https://www.reuters.com/article/idUSL8N2HU0RQ>).

ІМІДЖ ПРЕЗИДЕНТІВ

АЛЖИР

Алжир заявив, що лікування президента А. Теббуна наближається до завершення

Президент Алжиру **Абдельмаджид Теббун** завершує медичне лікування, і його стан покращується. Про це заявила адміністрація президента через 13 днів після того, як його доставили до німецької лікарні. Наразі представники влади заявили, що 75-річний А. Теббун отримав позитивний результат тесту на COVID-19

(Reuters. – London, 2020. – 08.11. – <https://www.reuters.com/article/idUSD5N2FS01C>).

ГАМБІЯ

Постраждалі гамбійки розкажуть у фільмі про зґвалтування під час головування експрезидента Я. Джамме

Колишня королева краси, яка засвідчила, що її зґвалтував експрезидент Гамбії **Ях'я Джамме**, знімає документальний фільм, в якому будуть описані історії інших жінок, які зазнали жорстокого поводження під час колишнього режиму. Ф.Джаллоу, відома як Туфа, заявила, що у фільмі візьмуть участь до десяти жінок, більшість з яких давали свідчення разом з нею в Комісії Гамбії за правду, примирення та репарацій (TRRC). 24-річна дівчина привернула увагу минулого року, коли вона сказала в прямому ефірі, що її зачинили в кімнаті, де її зґвалтував експрезидент Я. Джамме, який очолював країну протягом 22 років, і наразі перебуває у вигнанні. Інші жінки розповіли TRRC, що їх зґвалтували співробітники служби безпеки та колишній міністр внутрішніх справ. TRRC був створений чинним президентом **Адамою Барроу** для розгляду порушень прав людини за попереднього режиму

(Reuters. – London, 2020. – 03.11. – <https://www.reuters.com/article/idUSKBN27J29A>).

ГАНА

Експрезидент Гани помер у віці 73 років

Колишній президент Гани **Джеррі Ролінгс** помер у віці 73 років. Він очолив два перевороти, а потім двічі обирався президентом. Д. Ролінгс був харизматичним лідером, який боровся з корупцією і безгосподарністю. Його також запам'ятали як захисника бідних, але почали критикувати за порушення прав людини. Він помер у лікарні столиці Аккри. У Гані оголошено тиждень національної жалоби за лідером

(*BBC. – London, 2020. – 12.11. – <https://www.bbc.com/news/world-africa-54916096>*).

Помер Джеррі Ролінгс, неправдоподібний демократ Гани

Джеррі Ролінгс, який два рази захоплював владу під час військових переворотів, але сьогодні розглядається як рушійна сила становлення Гани як стабільної демократії, помер у віці 73 років. Роки правління Д. Ролінгса протягом 1979 та 1981 рр. були ознаменовані авторитаризмом та стратами вищих військових офіцерів. Але Д. Ролінгс продовжив перехід Гани до багатопартійної демократії, вигравши вибори в 1992 і 1996 рр., перш ніж піти у відставку у 2001 р. Сьогодні Гана вважається однією з найбільш зрілих демократій Західної Африки і регулярно спостерігає за зміною влади між двома її основними партіями. «Велике дерево впало, і Гана стала біднішою через цю втрату», – зазначив президент **Нана Аддо Данква Акуфо-Аддо** в заяві про смерть Д. Ролінгса

(*Reuters. – London, 2020. – 12.11. – <https://uk.reuters.com/article/idUKKBN27S1WK>*).

ГРУЗІЯ

У Грузії готуються нові протести на тлі заяв про фальсифікацію виборів

Правляча в Грузії політична партія «Грузинська мрія» перемогла на парламентських виборах, набравши близько 48,1 % голосів виборців, це дає їй змогу самостійно сформувати уряд. Колишній президент країни **Міхеїл Саакашвілі**, який стоїть за опозиційною партією «Об'єднаний національний рух», заявив про фальсифікації виборів. «Є багато дільниць, де “Грузинська мрія” набрала 300+ голосів, де явка становила 50, 60 або менше, ніж 70 осіб. Це все на папері», – сказав М. Саакашвілі на відео у Facebook

(*Euronews. – Paris, 2020. – 02.11. – <https://www.euronews.com/2020/11/02/georgia-set-for-more-protests-amid-claims-of-vote-rigging-in-election>*).

ЄГИПЕТ

Коли президент Єгипту поїхав до Ізраїлю

У 1977 р. **Анвар Садат** став першим президентом Єгипту, який відвідав Ізраїль і виступив перед парламентом Ізраїлю в Кнесеті. На той час Єгипет формально все ще

переживав війну з Ізраїлем – країною, яку тоді не визнавала жодна арабська держава. Візит А. Садата призвів до підписання офіційного мирного договору між двома країнами
(*BBC. – London, 2020. – 20.11. – <https://www.bbc.co.uk/programmes/w3cszmvw>*).

КЕНІЯ

Президент Кенії врятував фігове дерево від вирубки

Президент Кенії **Ухуру Кеніягта** видав указ про порятунок улюбленого столітнього інжирного дерева від вирубки для звільнення дороги, що фінансується Китаєм у столиці Найробі. Указом президента дерево висотою в чотириповерхову будівлю визнається як «маяк культурної та екологічної спадщини Кенії». Фігове дерево вважається священним серед найбільш густонаселеної етнічної групи Кенії – Кікуйю. Екологи проводили кампанію проти запланованого знищення дерева, що стоїть на дорозі на заході міста, де інженери будують швидкісну магістраль над існуючою дорогою

(*Reuters. – London, 2020. – 12.11. – <https://www.reuters.com/article/idUSKBN27R213>*).

ЛІВАН

США запроваджують санкції проти зятя президента Лівану

США запровадили санкції проти Г. Бассела, лідера найбільшого християнського політичного блоку Лівана та зятя президента **Мішеля Ауна**, звинувативши його в корупції та зв'язках з «Хезболлою». Г. Бассел очолює «Вільний патріотичний рух», заснований М. Ауном. Санкції можуть ускладнити зусилля кандидата на посаду прем'єр-міністра С. аль-Гарірі сформувати кабінет міністрів для боротьби з фінансовим крахом – найгіршою кризою в країні з часів громадянської війни 1975–1990 рр.

(*Reuters. – London, 2020. – 06.11. – <https://www.reuters.com/article/idUSKBN27M22F>*).

МАЛІ

Президент Малі, який керував переходом до демократії, помер у 72-річному віці

Експрезидент Малі **Амаду Тумані Туре** помер у 72 роки, ввійшовши в історію як людина, котра в 1990-х р. керувала переходом держави Малі від військового правління до демократії. Після військового перевороту у 2012 р. А. Т. Туре вирушив у вигнання в сусідній Сенегал. Його смерть підтвердив президент Сенегалу **Макі Салл**, який був його другом

(*Bloomberg. – New York, 2020. – 10.11. – <https://www.bloomberg.com/news/articles/2020-11-10/mali-president-who-led-transition-to-democracy-dies-at-72>*).

Помер колишній президент Малі А. Т. Туре

Колишній президент Малі **Амаду Тумані Туре**, який отримав визнання як поборник демократії до того, як його зняли з посади в результаті військового перевороту у 2012 р., помер у віці 72 років. Життя експрезидента багато в чому символізувало природу демократії в Малі, де його наступник **Ібрагім Бубакар Кейта** повторив долю поборника демократії, втративши владу в серпні цього року. Широко відомий своїми ініціалами АТТ, експрезидент у 1991 р. очолив армійський переворот проти військового правителя М. Траоре, який жорстоко придушував антиурядові протести. Наступного року А. Т. Туре організував демократичні вибори і передав владу цивільному президентові, після чого отримав прізвисько «Солдат демократії». А. Т. Туре помер у Туреччині, повідомив агентству Reuters керівник його апарату, не повідомляючи більше деталей. Раніше повідомлялося, що А.Т. Туре перевезли до Туреччини після перенесеної операції на серці

(Reuters. – London, 2020. – 10.11. – <https://www.reuters.com/article/idUSKBN27Q10X>).

ПАНАМА

Президент Панами самоізолюється після тестування колеги на COVID-19

Президент Панами **Лаурентіно Кортісо** самоізолювався після того, як один із його колег отримав позитивний результат на коронавірус. Адміністрація президента не розкрила імені та посади зараженої людини. Л. Кортісо зробив два тести на коронавірус, які були негативними, але продовжуватиме самоізолюватися «доти, доки він не повторить тести через кілька днів», – написали представники адміністрації президента в Twitter

(Reuters. – London, 2020. – 03.11. – <https://www.reuters.com/article/idUSL8N2HP03L>).

ПЕРУ

Експрезидент Перу М. Віскарра балотується до конгресу

Експрезидент Перу **Мартін Віскарра**, якого зняли з посади через процедуру імпичменту, буде балотуватися в конгрес. Він очолить список кандидатів на загальних виборах до Сомос-Перу, чії депутати з іронією проголосували за його відставку через звинувачення в корупції. «Величезні виклики, з якими сьогодні стикається Перу, вимагають від нас бути знову на службі людям», – написав М.Віскарра в Twitter

(Bloomberg. – New York, 2020. – 28.11. – <https://www.bloomberg.com/news/articles/2020-11-28/peru-s-ousted-ex-president-martin-vizcarra-to-run-for-congress>).

Експрезиденту Перу М. Віскаррі заборонили залишати країну

Експрезиденту Перу **Мартіну Віскаррі** заборонили залишати країну на 18 місяців, оскільки прокурори розслідують твердження про хабарництво, коли був губернатором південного департамент Мокегуа (2011–2014 рр.). Заборона на виїзд експрезидента за

кордон діятиме до 12 травня 2022 р. На слуханні суддя М. Альварес призначила М. Віскарррі запобіжний захід, заявивши, що він може здійснити втечу, оскільки «має достатній дохід для виїзду з країни». Адвокат М. Віскарррі Ф. Угаз поставив під сумнів цей крок, зазначивши, що відразу після позбавлення посади його підзахисний передав свої біометричні та дипломатичні паспорти в розпорядження прокуратури, щоб показати свою готовність співпрацювати зі слідством

(Xinhua. – Beijing, 2020. – 14.11. – http://www.xinhuanet.com/english/2020-11/14/c_139514668.htm).

ПІВДЕННА КОРЕЯ

Колишній президент Південної Кореї отримав місячний умовний термін ув'язнення за наклеп

Суд Південної Кореї визнав колишнього президента **Чон Ду Хвана** винним у наклепі на колишнього демократичного активіста, який брав участь в акціях протесту проти його уряду в 1980 р., і виніс йому 8-місячний умовний термін ув'язнення. Вирок було призупинено на два роки, тобто 89-річний експрезидент навряд чи буде проводити час у в'язниці, як показало рішення суду. Експрезидент вчинив наклеп на католицького священика й активіста, назвавши його «мерзенним брехуном», коли той засвідчив, що урядові вертольоти обстрілювали мирних жителів. Активіст помер у 2016 р., але суворі закони про наклеп у Південній Кореї інкримінували експрезиденту два роки ув'язнення та штраф до 5 млн вон (4500 дол.). У своєму рішенні суд заявив, що визнав достовірними повідомлення про урядові вертольоти, які обстрілювали цивільне населення

(Reuters. – London, 2020. – 30.11. – <https://www.reuters.com/article/idUSKBN28A0WY>).

ПІВДЕННО-АФРИКАНСЬКА РЕСПУБЛІКА

Д. Зуму звинувачують у хабарництві

Колишнього президента Південно-Африканської Республіки **Джейкоба Зуму** звинувачують у хабарництві та в порушенні судової повістки для подачі показань перед колегією, яка проводила розслідування злочину під час його дев'ятирічного правління. «Я вирішив попросити секретаря комісії висунути звинувачення проти Зуми», – сказав заступник голови юстиції Р. Зондо на слуханнях у Йоганнесбурзі. Комісія визначить нові дати, коли Д. Зума повинен постати перед нею, і попросить Конституційний суд змусити експрезидента взяти участь у майбутніх слуханнях

(Bloomberg. – New York, 2020. – 23.11. – <https://www.bloomberg.com/news/articles/2020-11-23/zuma-to-face-charges-for-snubbing-south-african-graft-broke>).

САЛЬВАДОР

Президент Сальвадору стикається з розслідуванням щодо розшуку файлів військових розправ

Суд у Сальвадорі звернувся до прокуратури з проханням розслідувати, чи заблокували президент **Наїб Букеле** та його міністр оборони судову перевірку військових архівів, спрямовану на виявлення доказів різанини у 1981 р. Згідно із судовим документом, інспекція була пов'язана з розслідуванням факту вбивства близько 1 тис. людей, приблизно половина з яких – діти, в Ель-Мозоте під час громадянської війни в країні. Уряд Сальвадору роками заперечував вчинення вбивств. Але у 2012 р. уряд тодішнього президента **Маурісіо Фунеса** визнав роль держави і вибачився перед сім'ями жертв. Суд Сан-Франциско-Готера, відповідальний за розслідування цієї справи, призначив серію юридичних обшуків у військових штабах. Але шість разів у період із вересня до жовтня солдати відмовляли судді та групі експертів у в'їзді до різних закладів. «Злочини сталися внаслідок дії чи бездіяльності з боку президента республіки та генерального командувача збройними силами, а також міністра оборони, який нібито дав наказ про заборону доступу», – ідеться в документі суду. Суд просить прокуратуру розслідувати можливі крадіжки, знищення, приховування або переміщення документів. У вересні Н. Букеле заявив, що військові справи, що стосуються розправи, були знищені невідомо ким. Н. Букеле пообіцяв «розсекретити» та передати владі кілька документів, що залишилися

(Reuters. – London, 2020. – 10.11. – <https://www.reuters.com/article/idUSKBN27Q0AY>).

США

Історія життя Д. Трампа: від забудовника готелю до президента

Задовго до того, як він претендував на пост президента США, **Дональд Трамп** був найвідомішим і колоритним мільярдером Америки. Скептицизм до його кандидатури на виборах 2016 р. впливав не тільки з його суперечливого минулого та епатажного стилю передвиборної кампанії, але і з його минулого як знаменитості. Потім Д. Трамп пішов на крок далі, перемігши на президентських виборах в одному з найбільш дискусійних і суперечливих змагань проти суперниці Г. Клінтон. Він є першим президентом США, який ніколи не обіймав виборні посади та не проходив військову службу, а це означає, що він уже увійшов в історію до того, як у січні 2017 р. прийняв присягу як 45-й президент Америки

(BBC. – London, 2020. – 03.11. – <https://www.bbc.com/news/world-us-canada-35318432>).

Д. Трамп помилував індічку на День подяки в Білому домі

За офіційною традицією Білого дому, започаткованою в 1989 р., президент США **Дональд Трамп** офіційно помилував індічку на День подяки. Двох птахів, Кукурудзу і Качана, було обрано для проведення публічного заходу, щоб отримати помилування. Кукурудза перемогла, але обидві вони не потраплять на обідній стіл і будуть направлені до університету штату Айова

(BBC. – London, 2020. – 24.11. – <https://www.bbc.com/news/av/world-us-canada-55064806>).

Білл Клінтон: «США повинні уникати невдач у торгівлі та енергетичних угодах»

Експрезидент США Білл Клінтон виступив на віртуальному форумі з питань банкрутства, який проводив Американський інститут банкрутства. На форумі увага була зосереджена довкола міжнародних проблем неплатоспроможності та впливу Covid-19 на світову економіку. Б. Клінтон був запрошений як спікер, що відкрив цей захід. Його доповідь стосувалася першочергових завдань для уряду в торгівлі та енергетичних угодах. «Програми та гроші для пом'якшення наслідків кризи мають бути на місцях раніше, ніж нові торгові угоди або призначені політики», – зазначив Б. Клінтон

(Bloomberg. – New York, 2020. – 18.11. – <https://www.bloomberg.com/news/articles/2020-11-18/bill-clinton-says-u-s-must-limit-losers-in-trade-energy-deals>).

Колишній президент США Д. Буш привітав новообраного президента Д. Байдена

Колишній президент США республіканець Джордж Вокер Буш заявив, що привітав новообраного президента демократа Д. Байдена з перемогою у президентських перегонках. Д. Буш заявив, що «американці можуть бути впевнені, що вибори у США були принципово чесними, їх цілісність буде підтримана, а їх результат очевидний». Він також додав, що президент Дональд Трамп має право вимагати перерахунку голосів

(Reuters. – London, 2020. – 08.11. – <https://www.reuters.com/article/idUSKBN2700QB>).

СЬЄРРА-ЛЕОНЕ

Сьєрра-Леоне розглядає ордер на арешт колишнього президента

Антикорупційна комісія Сьєрра-Леоне може видати ордер на арешт експрезидента Ернеста Бая Короми після того, як він не з'явився на допит. Адвокати пояснили, що експрезидент не з'явився до агенції з боротьби з корупцією через занепокоєння щодо своєї безпеки. «Ми розглядаємо можливість видачі ордера на його арешт», – заявив агентству уповноважений з питань боротьби з корупцією. Виклик став останнім кроком у кампанії наступника Е. Б. Короми, президента Джуліуса Маада Біо, з метою розслідування дій попередньої адміністрації, яка, за словами Д. М. Біо, привела країну на межу економічного колапсу. Е. Б. Корума заперечує будь-які протиправні дії та заявляє, що звинувачення в корупції є «частиною тривалої кампанії з переслідування»

(Reuters. – London, 2020. – 19.11. – <https://uk.reuters.com/article/idUKKBN27Z2XY>).

УКРАЇНА

ДБР просить про міжнародну допомогу в розслідуванні проти П. Порошенка

Слідчі Державного бюро розслідувань звертаються за міжнародною правовою допомогою для розслідування провадження відносно колишнього Президента України **Петра Порошенка**. Ідеться про розслідування за фактом вчинення П. Порошенком у 2014 р. умисних дій, спрямованих на відкриття компанії в юрисдикції Британських Віргінських Островів. Зокрема, ДБР звернулося до Офісу Генерального прокурора за міжнародною правовою допомогою з міжнародними запитами до компетентних органів Британських Віргінських островів, Республіки Панама та Республіки Кіпр. За даними досудового розслідування, зазначені дії були вчинені за допомогою кіпрської та панамської юридичних фірм, а відповідна компанія зареєстрована на Британських Віргінських островах. При цьому єдиним її бенефіціарним власником вказаний особисто П. Порошенко. Під час реєстрації був наданий його паспорт та вказана його київська адреса

(Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 02.11. – <https://p.dw.com/p/3kmK5>).

В. Зеленський назвав звільнення В. Марківа «перемогою справедливості»

Президент України **Володимир Зеленський** привітав рішення апеляційного суду в Мілані виправдати і звільнити українського нацгвардійця В. Марківа і назвав його «перемогою справедливості». В. Зеленський «особисто проводив переговори» про звільнення В. Марківа з керівниками Італії – він прохав сприяти перегляду справи заради винесення справедливого рішення. «Дякую і італійській стороні, і всій команді, яка працювала для досягнення цієї справедливості. Без участі міністра внутрішніх справ Арсена Авакова, українських дипломатів, Офісу Президента нам би не вдалося витягнути Віталія з в'язниці», – наголосив В. Зеленський

(Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 03.11. – <https://p.dw.com/p/3kpi3>).

Президент України В. Зеленський отримав позитивний результат на COVID-19

Президент України **Володимир Зеленський** отримав позитивний тест на COVID-19, але «почувається добре і продовжуватиме виконувати свої обов'язки за допомогою дистанційної роботи, ізолювано». Про це заявила його пресслужба. «Більшість (людей) долають COVID-19. Я теж пройду через це», – сказав В. Зеленський у Facebook. Керівник його Офісу А. Єрмак також має позитивний результат. «Я почуваюся добре», – сказав А. Єрмак, який підтвердив, що все одно братиме участь у відеоконференції радників української, російської, французької та німецької держав з питань мирного процесу на Сході України

(Euronews. – Paris, 2020. – 09.11. – <https://www.euronews.com/2020/11/09/coronavirus-ukraine-s-president-volodymyr-zelenskyu-tests-positive-for-covid-19>).

Український суд скасував заочний арешт експрезидента В. Януковича

Апеляційний суд Києва скасував заочний арешт експрезидента України **Віктора Януковича** та направив справу до суду першої інстанції для розгляду, повідомила пресслужба суду. У травні 2020 р. Печерський районний суд Києва виніс рішення про затримання В. Януковича в рамках досудового розслідування організації насильницьких злочинів у центрі Києва у 2014 р.

*(Xinhua. – Beijing, 2020. – 17.11. –
http://www.xinhuanet.com/english/europe/2020-11/17/c_139521708.htm).*

Президент України в лікарні з COVID-19

Президент України **Володимир Зеленський** та керівник ОПУ А. Єрмак, у яких діагностували коронавірус, нині перебувають в ізольованих палатах державної лікарні. «Все досить суворо, регламентовано протоколом. Вони перебувають у лікарні Феофанії. Є спеціальний кабінет, де Президент може проводити зустрічі», – повідомив радник ОПУ М. Подоляк. За його словами, у палаті В. Зеленського створений канал зв'язку, що дає йому змогу дотримуватися свого звичайного графіку роботи, перебуваючи в ізоляції

*(Xinhua. – Beijing, 2020. – 13.11. –
http://www.xinhuanet.com/english/2020-11/13/c_139512132.htm).*

ФРАНЦІЯ

Суд над експрезидентом Н. Саркозі став визначальним для Франції

Ніколя Саркозі – перший експрезидент у сучасній Франції, який з'явився на лаві підсудних. Випадок пов'язаний із тривалим розслідуванням підозр щодо корупції, привласнення державних коштів та використання таємних пожертв для фінансування президентської кампанії 2007 р. Н. Саркозі та кілька його соратників отримали мільйони євро готівкових коштів від влади Лівії. «Мою невинність знову топче рішення, яке не представляє жодних доказів незаконного фінансування», – написав Н. Саркозі у Facebook

(BBC. – London, 2020. – 23.11. – <https://www.bbc.com/news/world-europe-55015479>).

У Парижі розпочався судовий процес над експрезидентом Ніколя Саркозі

У Парижі розпочався судовий процес щодо колишнього президента Франції **Ніколя Саркозі**. Експрезидента підозрюють у хабарництві та в спробах впливу на органи юстиції. Н. Саркозі неодноразово відкидав звинувачення. Разом із Н. Саркозі на лаві підсудних опинився і його адвокат Т. Герцог, котрий тривалий час співпрацював з колишнім французьким президентом. Третім обвинуваченим є колишній генеральний адвокат при Касаційному суді вищої судової інстанції країни – Ж. Азібер

(Deutsche Welle. – Bonn, 2020. – 23.11. – <https://p.dw.com/p/3liSJ>).

Ніколя Саркозі звинувачується в корупції

Розглядається справа проти колишнього президента Франції **Ніколя Саркозі**, якого можуть засудити до 10 років в'язниці. Судовий процес було розпочато і відразу призупинено на прохання іншого підсудного, Г. Азіберта, який заявив про проблеми зі здоров'ям. Г. Азіберту, якого начебто намагався підкупити Н. Саркозі, 74 роки. Через пандемію COVID-19 він переконав суд, що його здоров'я під загрозою та відмовився з'являтися на судові засідання. Через заяви Г. Азіберта судові засідання переносилися вже кілька місяців поспіль. Наразі суд призначив медичну експертизу. Після цієї справи, яку називають «підслуховуванням», на експрезидента чекає інший процес щодо фінансування кампанії 2012 р.

*(El Mundo. – Madrid, 2020. – 23.11. –
<https://www.elmundo.es/internacional/2020/11/23/5fbbde9621efa0ba138b46a0.html>).*

Колишній президент Франції Жискар д'Естен потрапив до лікарні

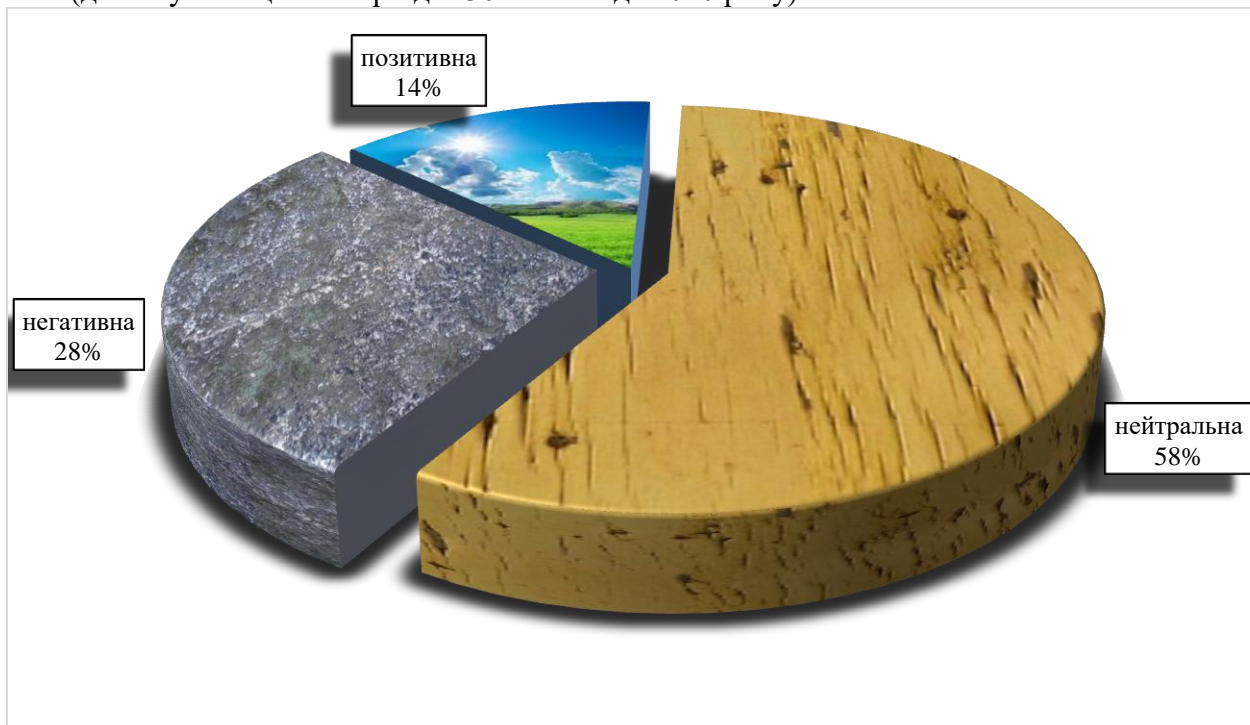
Колишній президент Франції, 94-річний **Валері Жискар д'Естен**, потрапив до лікарні в місті Турна на заході Франції. В. Жискар д'Естен – лідер Франції 1974–1981 рр., був переведений зі своєї резиденції до лікарні й наразі невідомо про причину його госпіталізації. У вересні він був ненадовго госпіталізований до Парижа через легку легеневу інфекцію

(Reuters. – London, 2020. – 16.11. – <https://uk.reuters.com/article/idUKKBN27W2FL>).

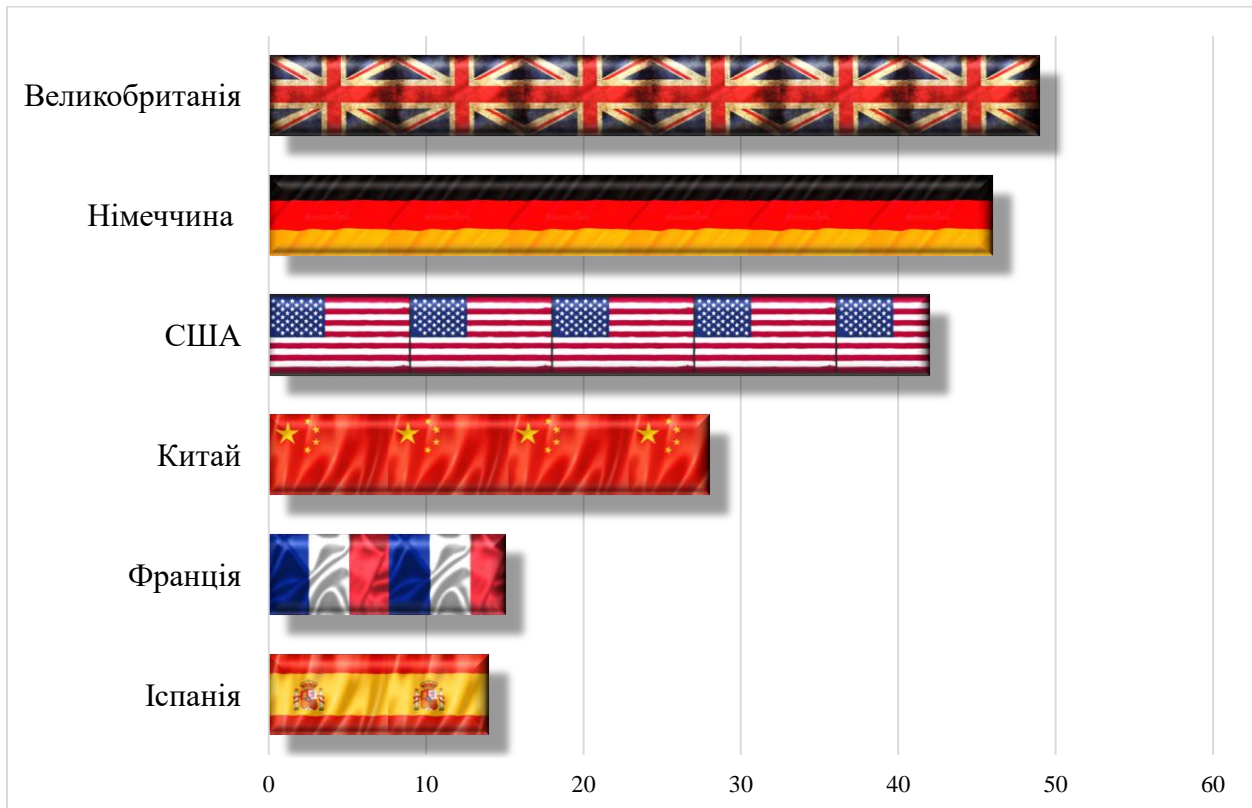
ІНФОГРАФІКА

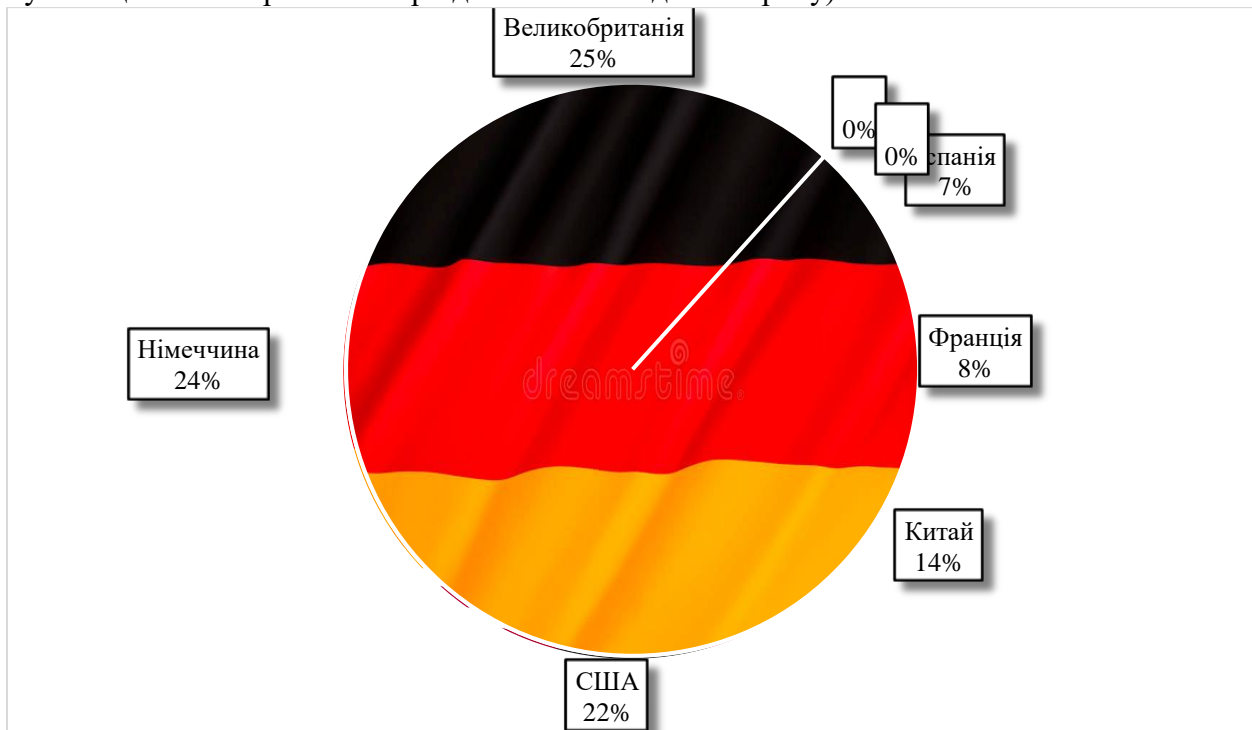
Діаграма 1. Співвідношення сфер діяльності президентів, що висвітлювались світовими ЗМІ (доля публікацій за період 1-30 листопада 2020 року)

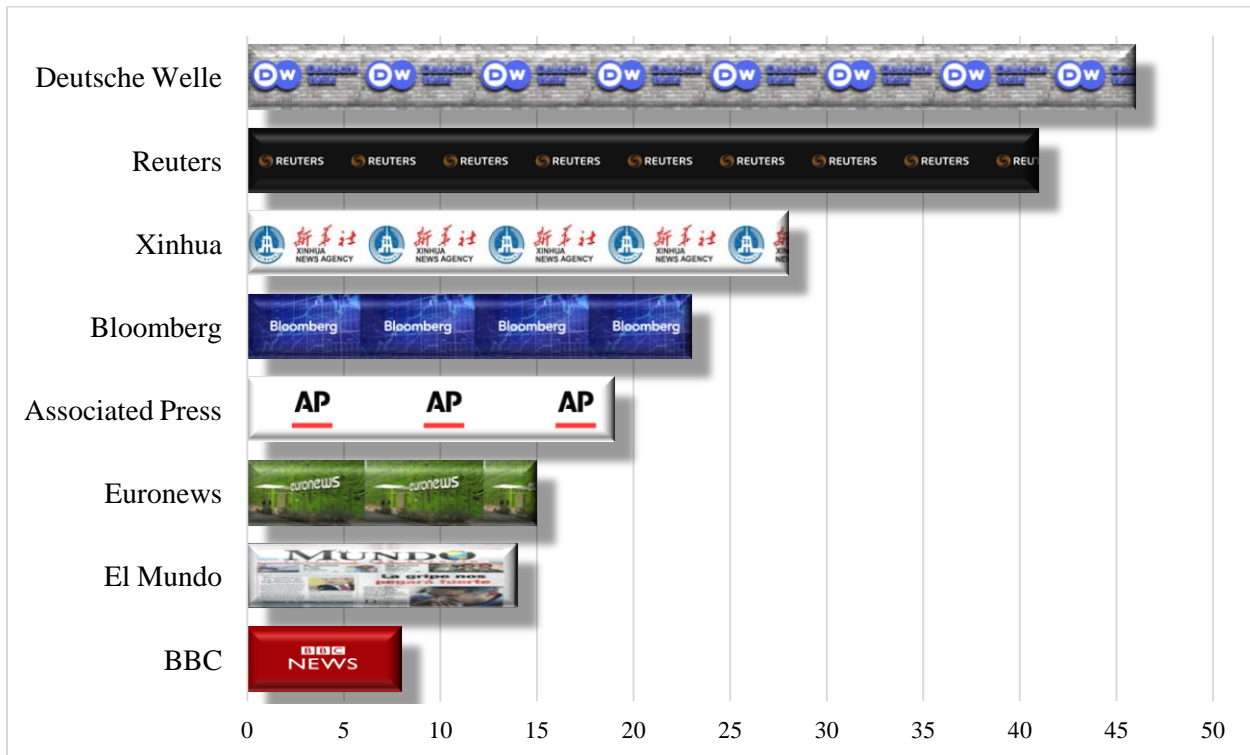
Діаграма 2. Співвідношення тональності публікацій про президентів у світових ЗМІ (доля публікацій за період 1-30 листопада 2020 року)

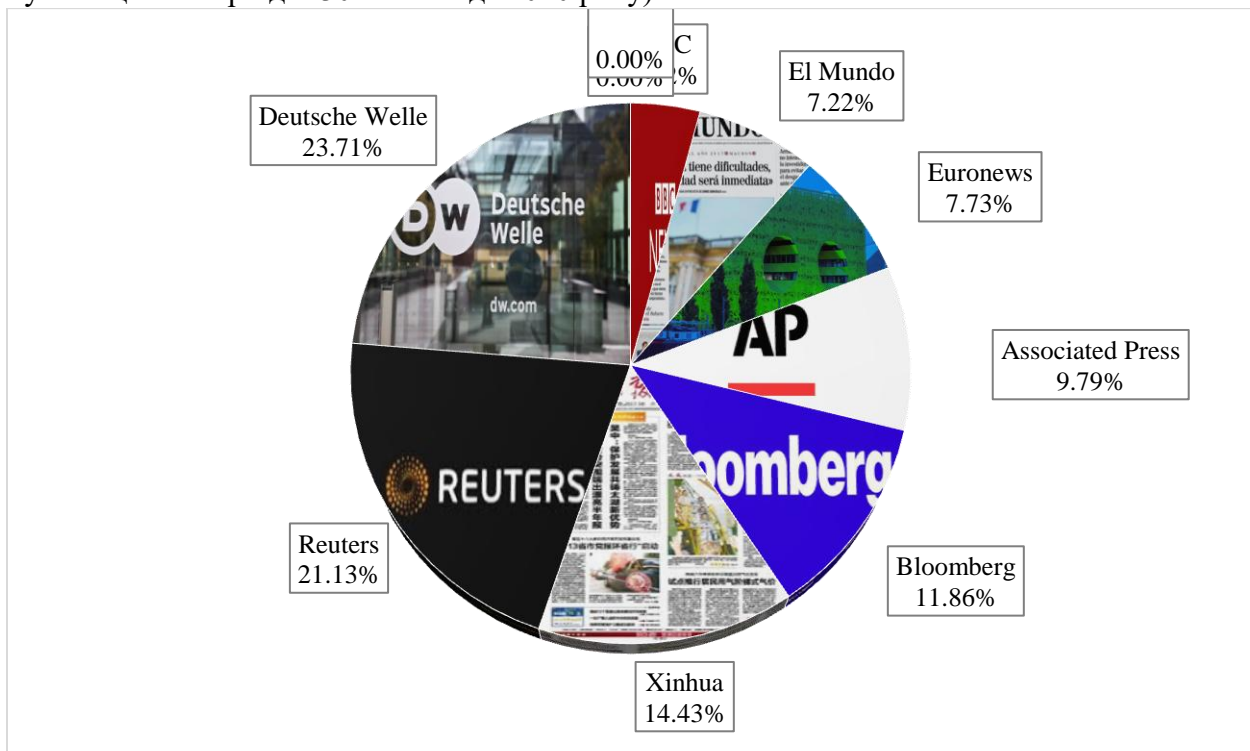
Діаграма 3. Активність країн у висвітленні президентів світу (ранжування за кількістю публікацій в ЗМІ країни за період 1-30 листопада 2020 року)

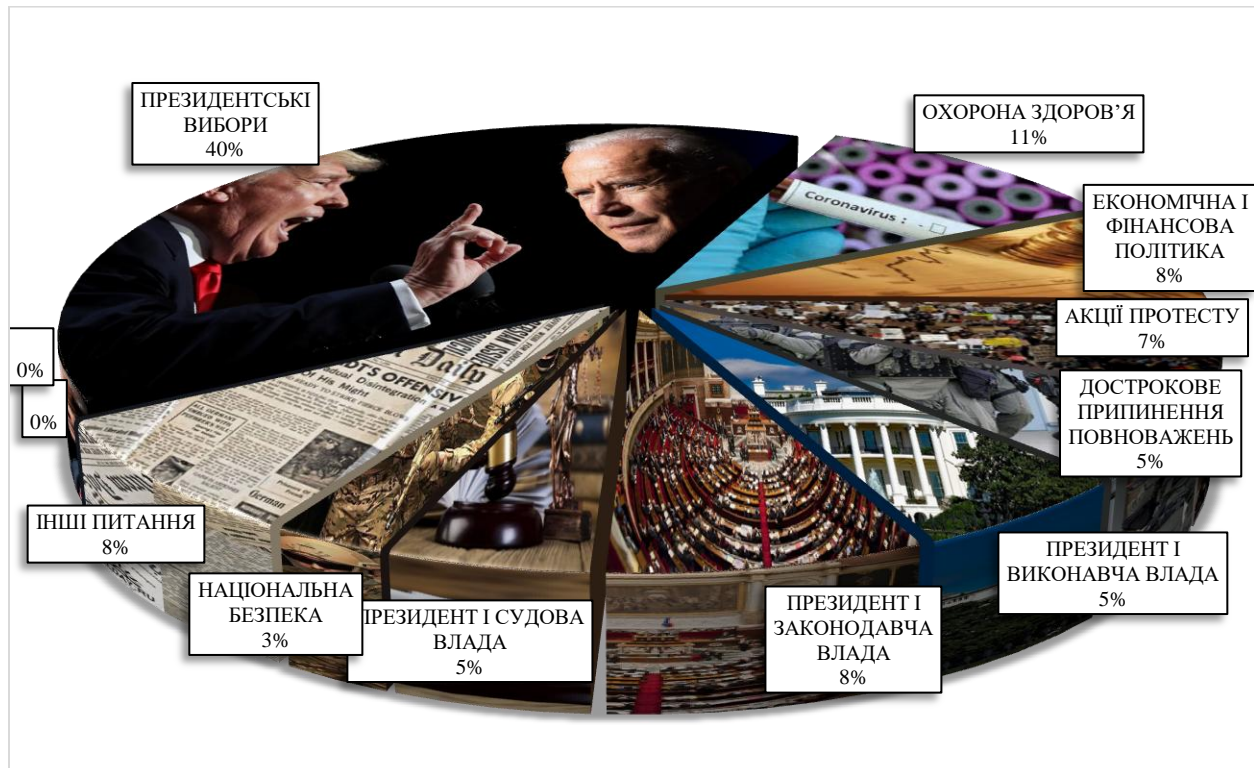
Діаграма 4. Активність країн у висвітленні президентів світу (доля публікацій ЗМІ країни за період 1-30 листопада 2020 року)

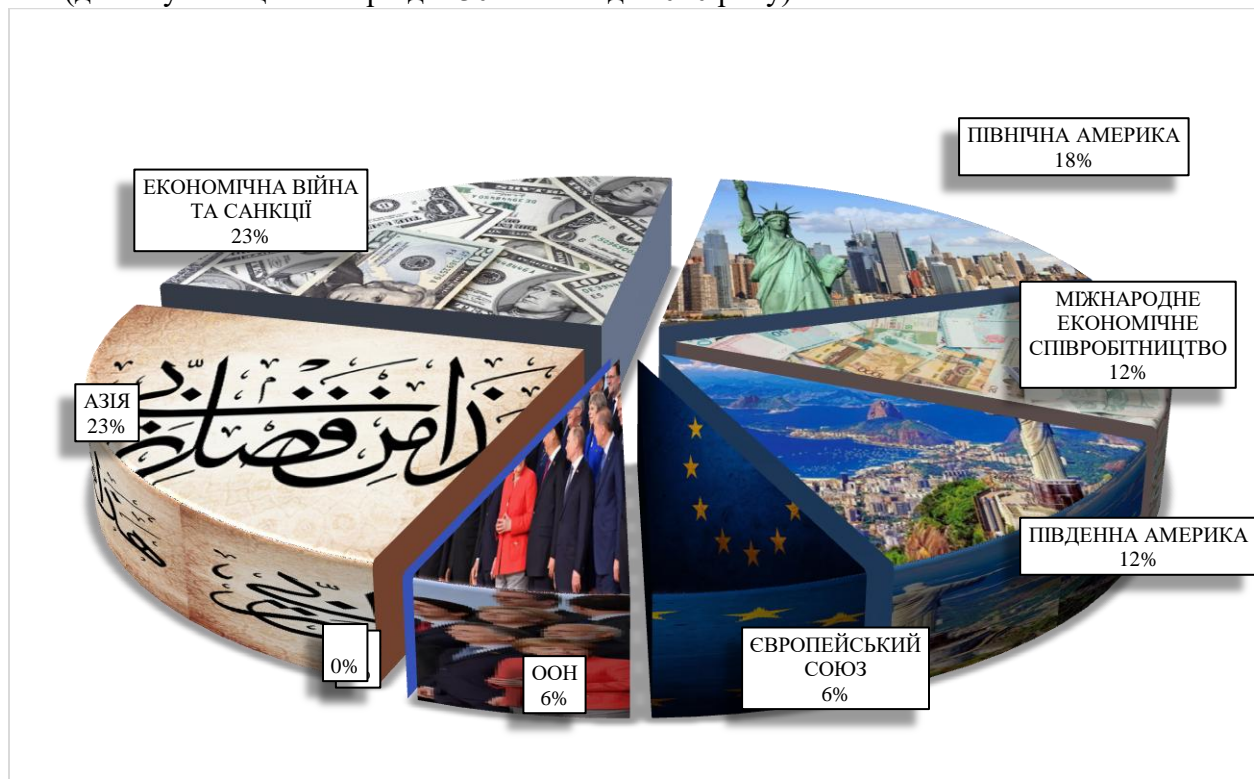
Діаграма 5. Активність видань у висвітленні президентів світу (ранжування за кількістю публікацій за період 1-30 листопада 2020 року)

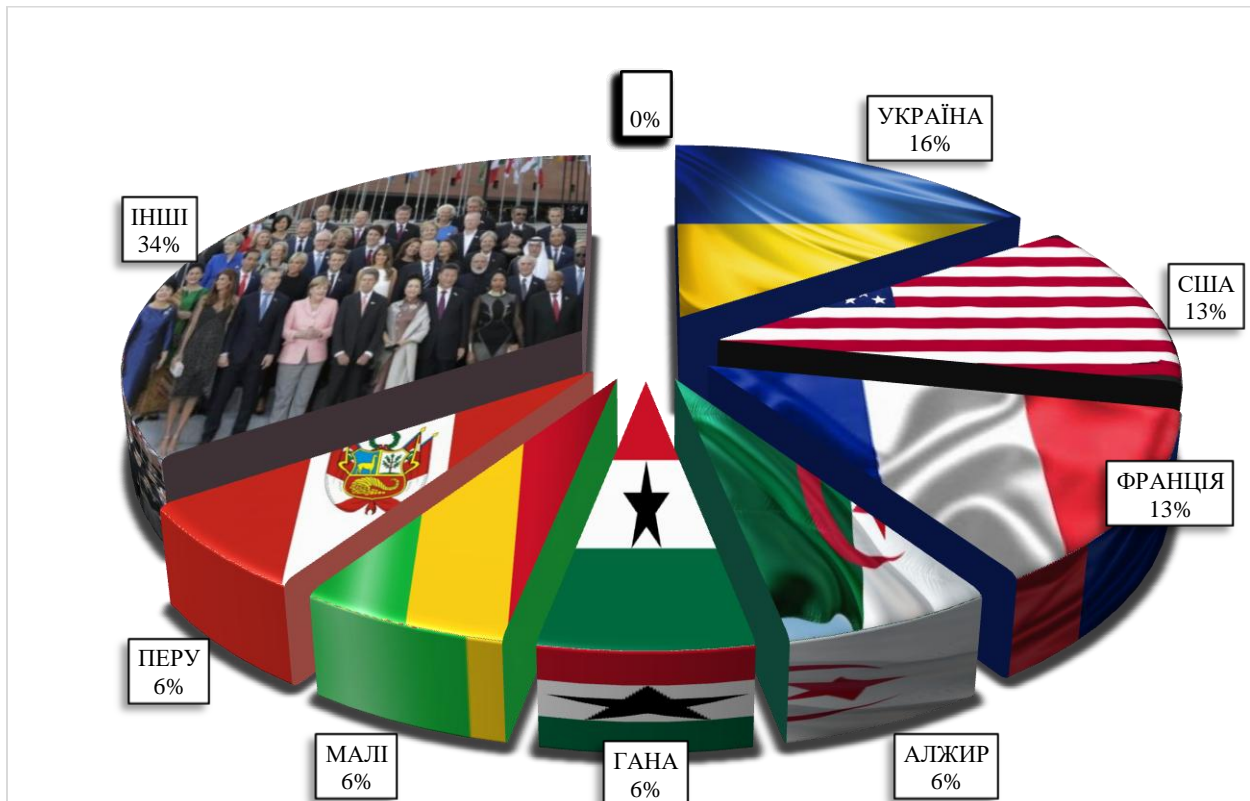
Діаграма 6. Активність видань у висвітленні президентів світу (доля публікацій за період 1-30 листопада 2020 року)

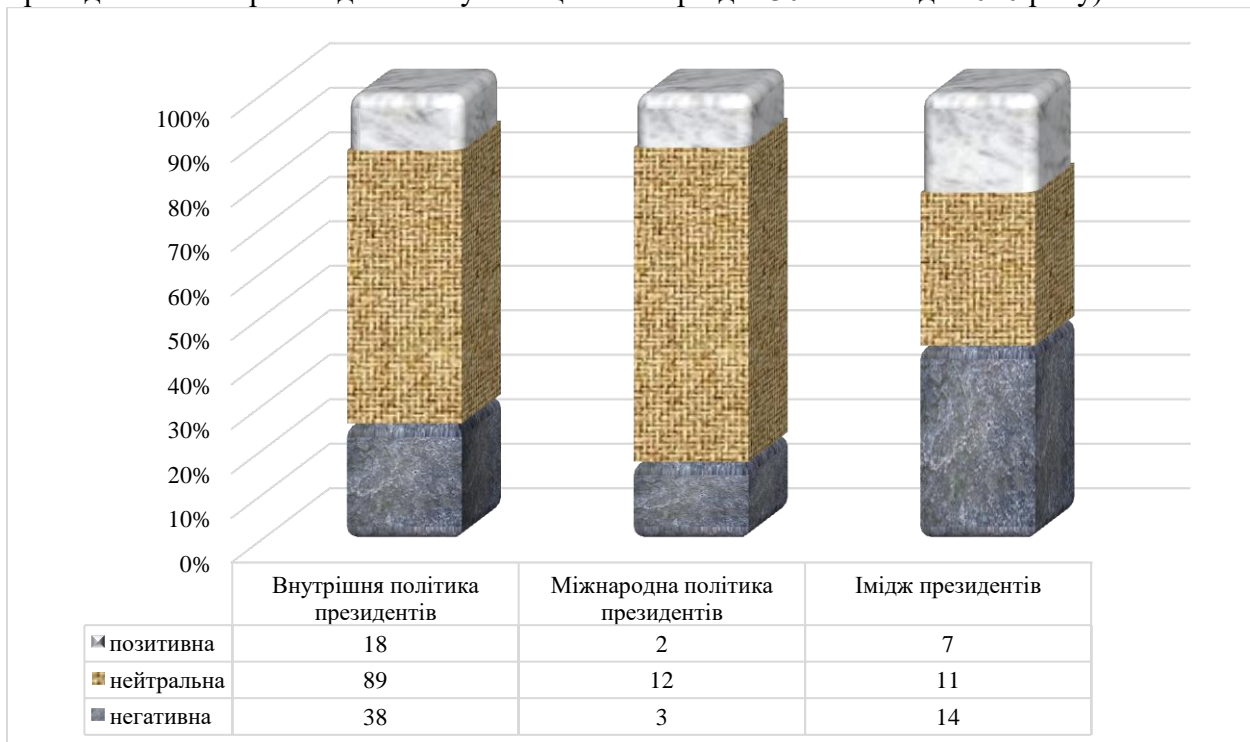
Діаграма 7. Питання внутрішньої політики у висвітленні президентів світу в іноземних ЗМІ (доля публікацій за період 1-30 листопада 2020 року)

Діаграма 8. Питання зовнішньої політики у висвітленні президентів світу в іноземних ЗМІ (доля публікацій за період 1-30 листопада 2020 року)

Діаграма 9. Питання іміджу президентів світу в іноземних ЗМІ (дольова вага країн, імідж президентів яких розглядався в публікаціях за період 1-30 листопада 2020 року)

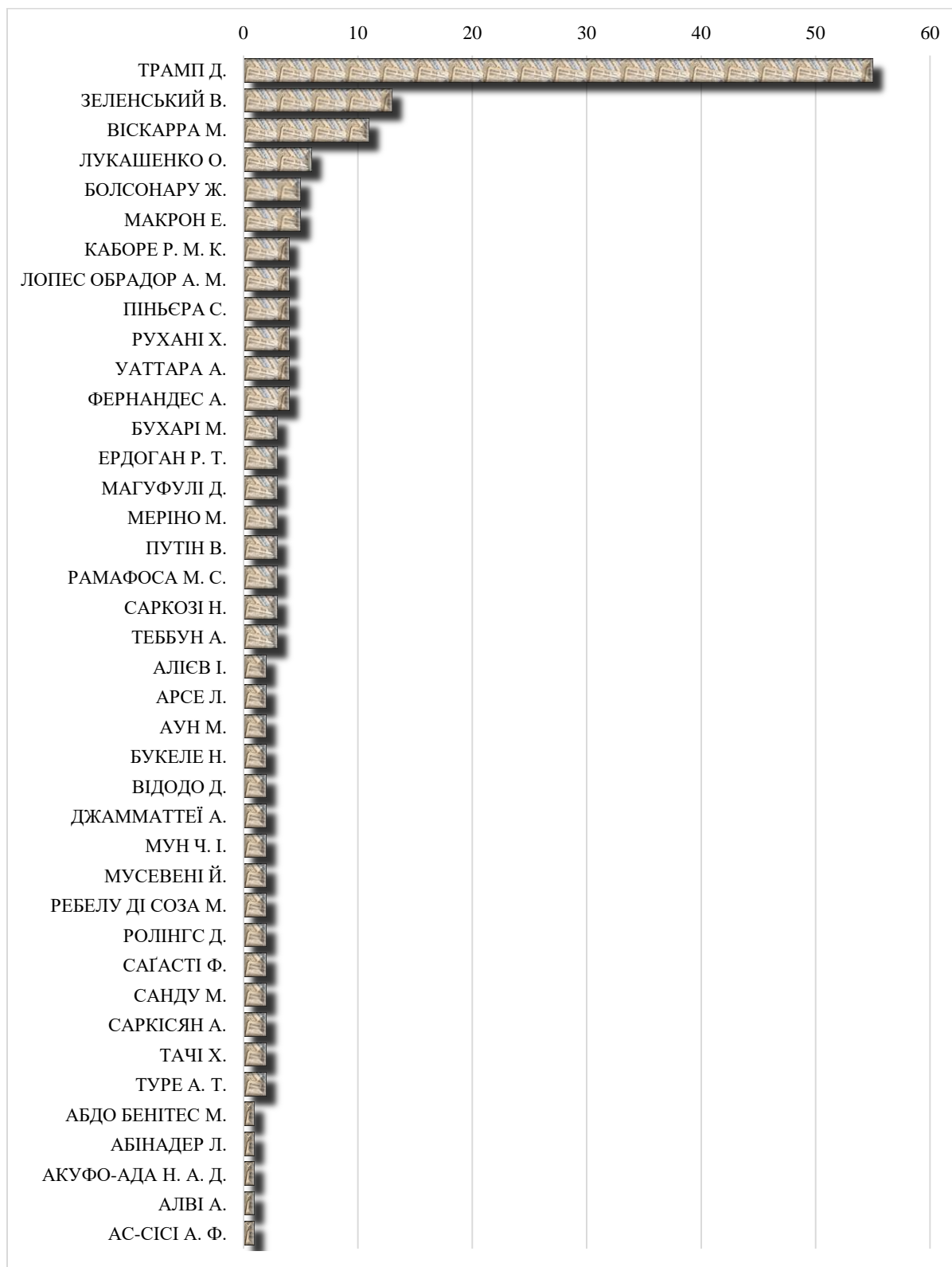

Діаграма 10. Модальність публікацій про інститут президентства у світових ЗМІ в ракурсі загальних рубрик (питома вага публікацій за період 1-30 листопада 2020 року)

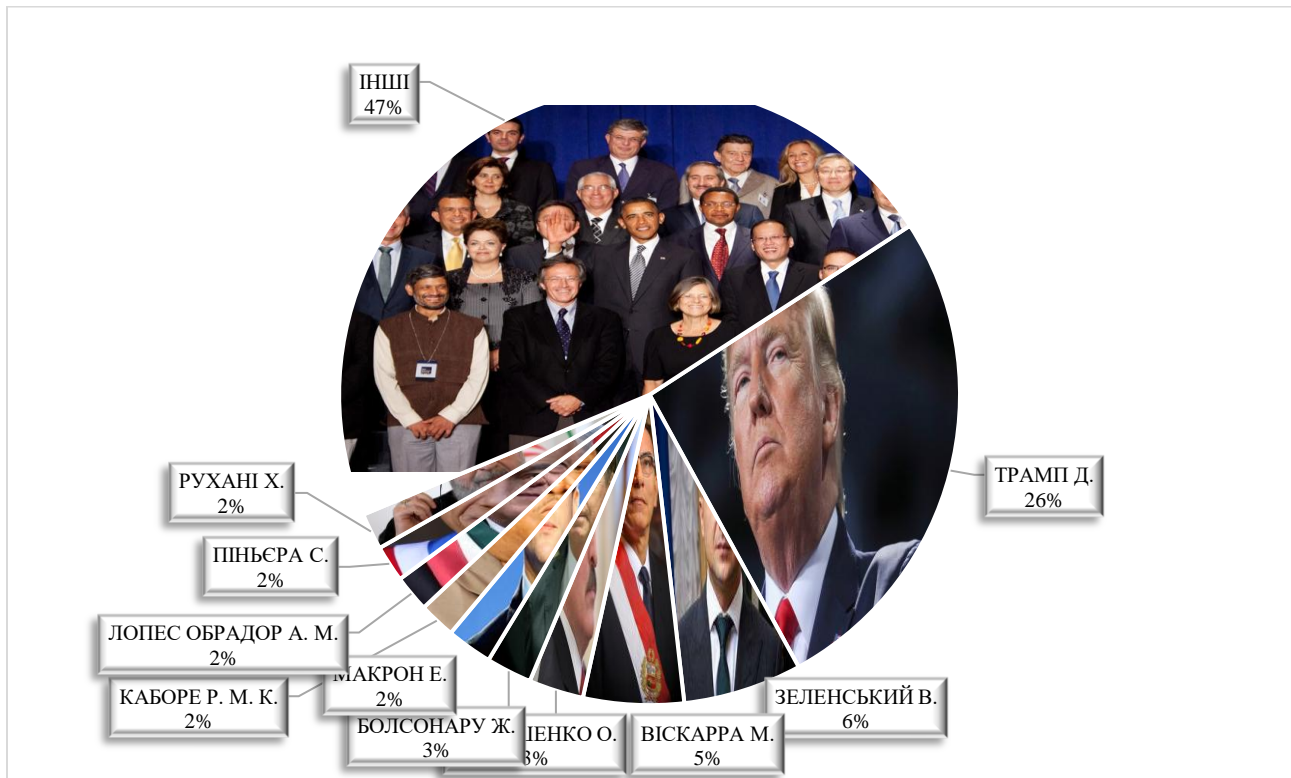
Таблиця 1. Ранжування президентів світу за кількістю публікацій про нього (за період 1-30 листопада 2020 року)

1.	ТРАМП Д.	55
2.	ЗЕЛЕНСЬКИЙ В.	13
3.	ВІСКАРРА М.	11
4.	ЛУКАШЕНКО О.	6
5.	БОЛСОНАРУ Ж.	5
6.	МАКРОН Е.	5
7.	КАБОРЕ Р. М. К.	4
8.	ЛОПЕС ОБРАДОР А. М.	4
9.	ПІНЬЄРА С.	4
10.	РУХАНІ Х.	4
11.	УАТТАРА А.	4
12.	ФЕРНАНДЕС А.	4
13.	БУХАРІ М.	3
14.	ЕРДОГАН Р. Т.	3
15.	МАГУФУЛІ Д.	3
16.	МЕРІНО М.	3
17.	ПУТІН В.	3
18.	РАМАФОСА М. С.	3
19.	САРКОЗІ Н.	3
20.	ТЕББУН А.	3
21.	АЛІЄВ І.	2
22.	АРСЕ Л.	2
23.	АУН М.	2
24.	БУКЕЛЕ Н.	2
25.	ВІДОДО Д.	2
26.	ДЖАММАТТЕЇ А.	2
27.	МУН Ч. І.	2
28.	МУСЕВЕНІ Й.	2
29.	РЕБЕЛУ ДІ СОЗА М.	2
30.	РОЛІНГС Д.	2
31.	САГАСТІ Ф.	2
32.	САНДУ М.	2
33.	САРКІСЯН А.	2
34.	ТАЧІ Х.	2
35.	ТУРЕ А. Т.	2
36.	АБДО БЕНІТЕС М.	1

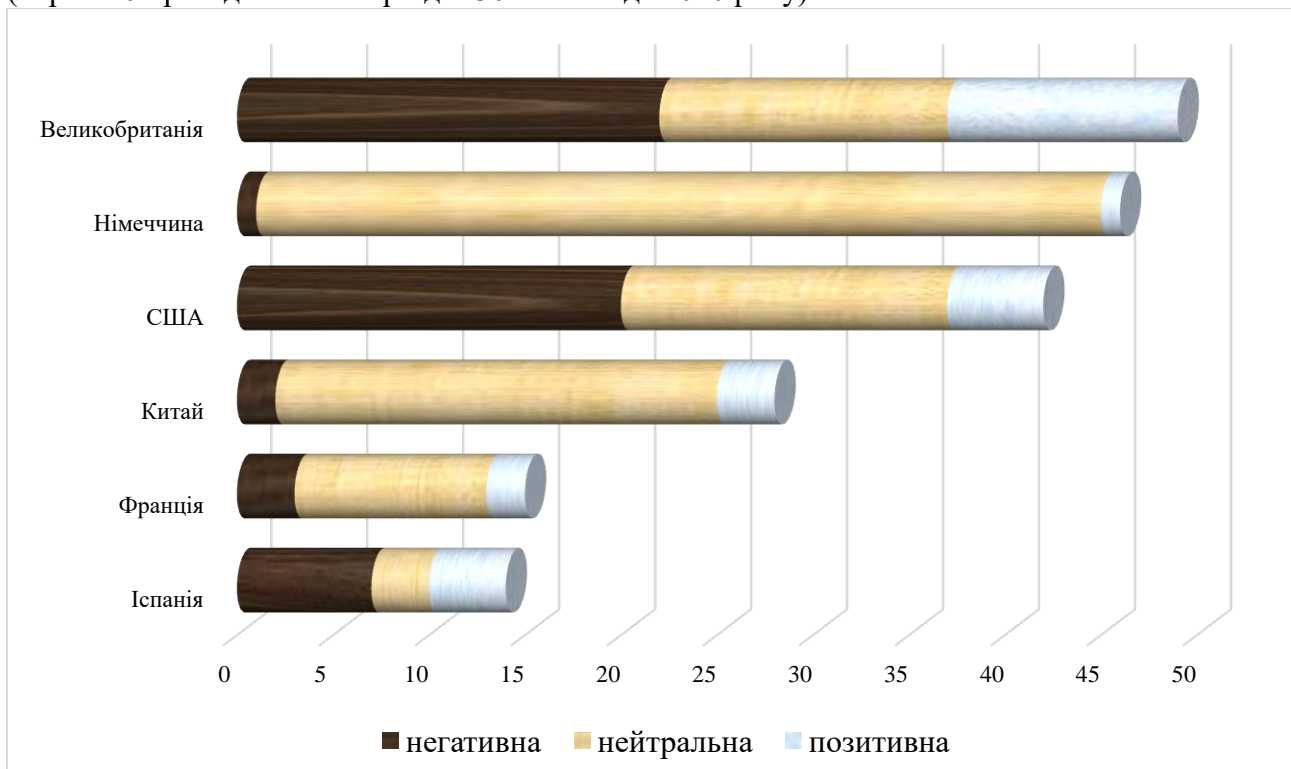
37.	АБІНАДЕР Л.	1
38.	АКУФО-АДА Н. А. Д.	1
39.	АЛВІ А.	1
40.	АС-СІСІ А. Ф.	1
41.	БАРРОУ А.	1
42.	БУШ Д.	1
43.	БУШ Д. В.	1
44.	ДЖАММЕ Я.	1
45.	ДОДОН І.	1
46.	ДУ ХВАН Ч.	1
47.	ДУДА А.	1
48.	ДУКЕ І.	1
49.	ЖАПАРОВ С.	1
50.	ЖИСКАР Д'ЕСТЕН В.	1
51.	ЗУМА Д.	1
52.	КЕНІЯТТА У.	1
53.	КЛІНТОН Б.	1
54.	КОМПАОРЕ Б.	1
55.	КОРОМА Е. Б.	1
56.	КОРТИСО Л.	1
57.	ЛУНГУ Е.	1
58.	МААДА БІО Д.	1
59.	МАДУРО Н.	1
60.	М'ІН В.	1
61.	МІРЗІЙОЄВ Ш.	1
62.	МОРАЛЕС Е.	1
63.	ПОРОШЕНКО П.	1
64.	РЕБЕЛУ ДЕ СОЗА М.	1
65.	СААКАШВІЛІ М.	1
66.	САГАСТІ Ф. Р.	1
67.	САДАТ А.	1
68.	САЛІХ Б.	1
69.	ТРАОРЕ М.	1
70.	УАТТАРА А.	1
71.	ФУНЕС М.	1
72.	ЯНУКОВИЧ В.	1

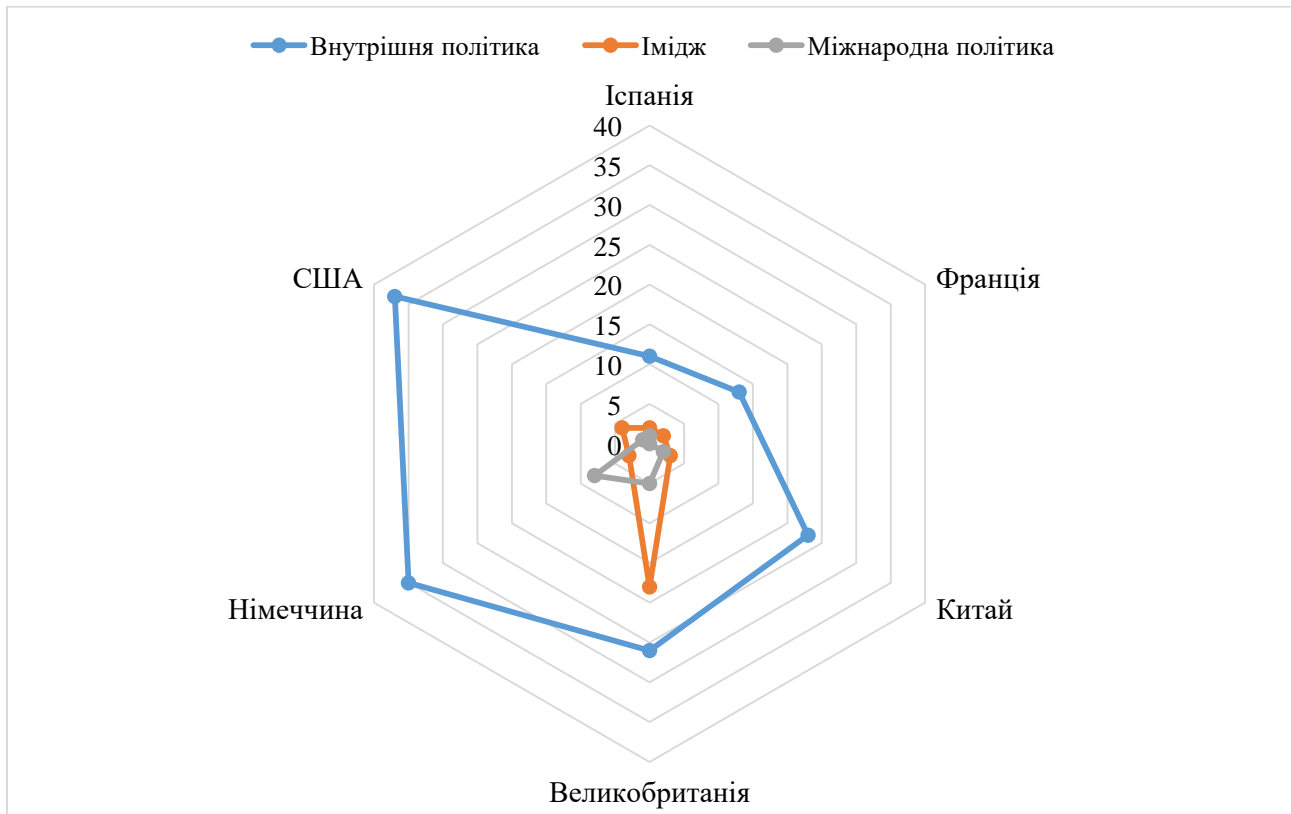
Діаграма 11. Рейтинг президентів за кількістю публікацій (перші 40 президентів за період 1-30 листопада 2020 року)

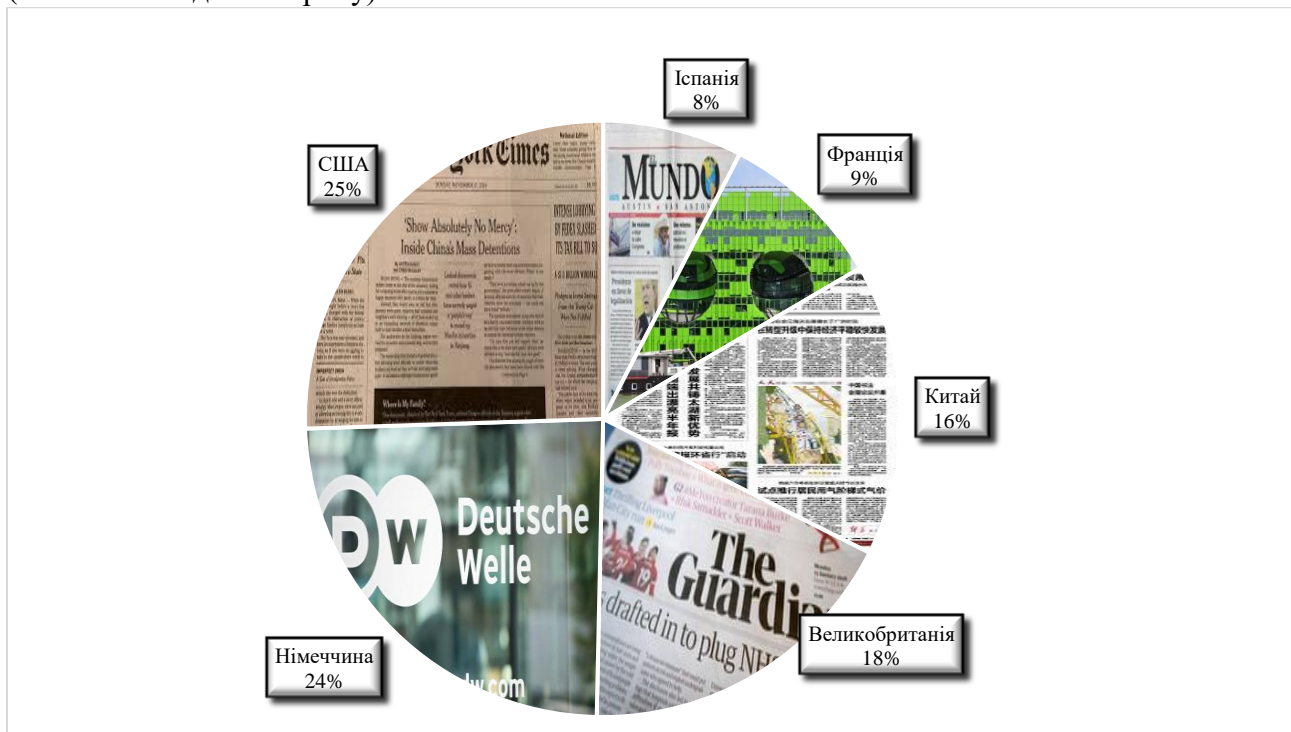
Діаграма 12. Питова вага найбільш популярних президентів у публікаціях світових ЗМІ (перші 10 президентів за період 1-30 листопада 2020 року)

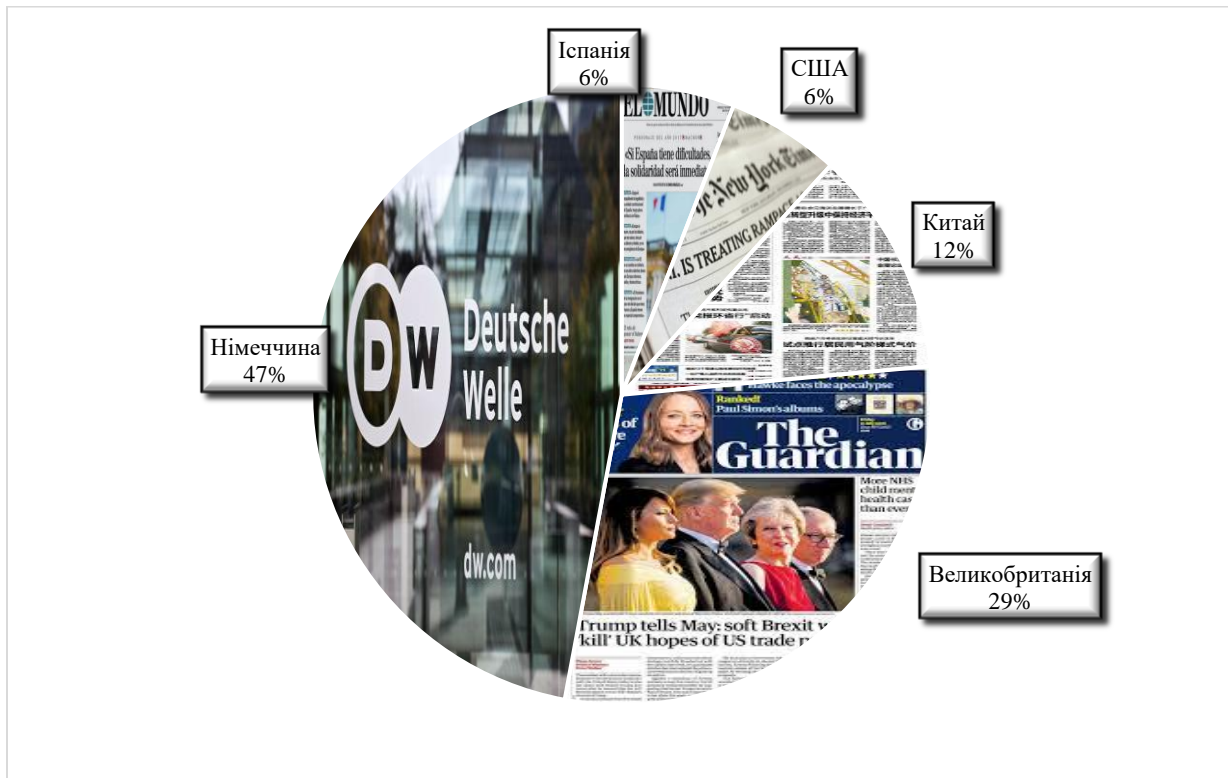
Діаграма 13. Розподіл тональності публікацій про інститут президентів в ресурсах окремих країн (за період 1-30 листопада 2020 року)

Діаграма 14. Розподіл тематичних рубрик публікацій про президентів в ресурсах країн (1-30 листопада 2020 року)

Діаграма 15. Внутрішня політика в публікаціях про президентів в ресурсах країн (доля публікацій за період 1-30 листопада 2020 року)

Діаграма 16. Міжнародна політика в публікаціях про президентів в ресурсах країн (доля публікацій за період 1-30 листопада 2020 року)

Діаграма 17. Імідж президентів світу в ресурсах країн (доля публікацій за період 1-30 листопада 2020 року)